

Осигурително брокерско друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола
ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола

**Изменет
ПРОСПЕКТ**
*за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по
пат на јавна понуда
(корпоративна обврзница I-ва емисија)*

"Комисијата за хартии од вредност не одговара за вистинитоста и потполноста на податоците наведени во Проспектот за запишување и уплата на хартии од вредност, ниту за способноста на издавачот на хартиите од вредност да ги исполни обврските од хартиите од вредност кои ги издава."

СОДРЖИНА НА ПРОСПЕКТОТ

- 1.ОДГОВОРНИ ЛИЦА/ PERSONA PËRGJEGJËS
- 2.ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕНИОТ УЧЕСНИК НА ПАЗАРОТ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОЈ ГО ИЗГОТВИЛ ПРОСПЕКТОТ/ ТË DHËNA PËR PJESËMARRËSIN E AUTORIZUAR NË TREGUN E LETRAVE ME VLERË I CILI E KA PËRPILUAR PROSPEKTIN
3. ПОДАТОЦИ ЗА РЕВИЗОРИТЕ/ ТË DHËNA PËR REVIZORËT
4. ФАКТОРИ НА РИЗИК/ ФАКТОРË ТË REZIKUT
5. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ/ ТË DHËNA PËR EMETUESIN
- 6.ДЕЛОВЕН ПРЕГЛЕД/ PASQYRA AFARISTE
- 7.ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА/ STRUKTURA ORGANIZATIVE
- 8.НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА/ PATUNDSHMËRI, IMPIANTE DHE PAJISJE
- 9.ПРЕГЛЕД НА ОПЕРАТИВНОТО И ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ/ PASQYRË E PUNËS OPERATIVE DHE FINANCIARE
- 10.ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА/ BURIME TË ASETEVE
- 11.ИСТРАЖУВАЊЕ И РАЗВОЈ, ПАТЕНТИ И ЛИЦЕНЦИ/ HULUMTIMI DHE ZHVILLIMI, PATENTAT DHE LICENCAT
- 12.ТРЕНДОВИ/ TENDENCA
- 13.ОРГАНИ НА ИЗДАВАЧОТ/ ORGANE TË EMETUESIT
- 14.ВРАБОТЕНИ/ PUNONJËS
- 15.ГОЛЕМИ АКЦИОНЕРИ/ AKSIONARË TË MËDHENJ
- 16.ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ/ TRANSAKSIONE ME PALË TË NDËRLIDHURA
- 17.ФИНАНСИСКИ ПОДАТОЦИ/ ТË DHËNA FINANCIARE
18. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ/ INFORMATA SHITESË
19. ДОГОВОРИ ОД СУШТИНСКО ЗНАЧЕЊЕ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ИЗДАВАЧОТ/ MARRËVESHJE ME RËNDËSI JETIKE PËR PUNËN E EMETUESIT
20. ИНФОРМАЦИИ ДОБИЕНИ ОД ТРЕТИ ЛИЦА И ИЗВЕШТАИ ОД ЕКСПЕРТИ И ИЗЈАВА ЗА БИЛО КАКОВ ИНТЕРЕС/ INFORMATA TË FITUARA NGA PALË TË TRETA DHE RAPORTE NGA EKSPERTË DDHE DEKLARATË PËR ÇFARËDO INTERESI
21. УЧЕСТВО ВО ДРУГИ ТРГОВСКИ ДРУШТВА/ PJESËMARRJE NË SHOQËRI TË TJERA TREGTARE
22. ПОДАТОЦИ ЗА ПОНУДАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ/ ТË DHËNA PËR OFERTËN E LETRAVE ME VLERË
- 23.РОКОВИ И УСЛОВИ НА ПОНУДАТА/ AFATET DHE KUSHTET E OFERTËS
- 24.ПРИЕМ НА КОТАЦИЈА/ PRANIMI NË LISTIM
- 25.ПОДАТОЦИ ЗА ГАРАНТОТ/ ТË DHËNA PËR GARANTUESIN
26. ДОКУМЕНТИ НА РАСПОЛАГАЊЕ/ DOKUMENTE NË DISPOZICION

1.ОДГОВОРНИ ЛИЦА/PERSONA PËRGJEGJËS

1.1 Податоци за лицата кои се одговорни за информациите содржани во Проспектот/ Të dhëna për personat të cilët janë përgjegjës për informatat e përmbajtura në Prospektin

Одбор на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола:

- Христо Кондовски, Претседател на одборот на директори, неизвршен член;
- Благој Бошевски, Неизвршен независен член;
- Никола Јошевски, Неизвршен член;
- Николина Таневска, Извршен член;
- Зоран Пејчиновски, Извршен член;

Овластени лица на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола:

- Николина Таневска, Втор Извршен директор; (со ограничени овластувања-врзан потпис со главен извршен директор)
- Зоран Пејчиновски, Главен Извршен директор;

Лице назначено од издавачот како одговорно лице за содржината на Проспектот:

- Деан Стојановски, Заменик директор за финансии во Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола.

1.2 Изјава од лицата одговорни за изготвување на Проспектот/ Deklaratë nga personat përgjegjës për përpilimin e Prospektit

"Според нашите уверувања и сознанија и согласно со податоците со кои располагаме, под морална, материјална и кривична одговорност изјавуваме дека во Проспектот се содржани сите податоци кои му се потребни на инвеститорот да донесе правилна одлука за инвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на оваа понуда, дека објавените податоци се вистинити и се во согласност со фактичката состојба на друштвото и дека не се испуштени било какви податоци кои би можеле да имаат влијание на одлуката за инвестирање или неинвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на понудата"
"Sipas bindjeve dhe njohurive tona dhe në përputhje me të dhënat me të cilat disponojmë, nën përgjegjësi morale, materiale dhe penale deklarojmë se në Prospektin janë të përmbajtura të gjitha të dhënat të cilat i nevojiten investitorit për të sjellur vendim të drejtë për investim në letrat me vlerë të cilat janë lëndë e kësaj oferte, se të dhënat e publikuara janë të vërteta dhe janë në përputhje me gjendjen faktike të shoqërisë dhe se nuk është bërë lëshim i çfarëdo të dhënave që mund të ndikojnë në vendimin për investim ose mosinvestim në letrat me vlerë të cilat janë lëndë e ofertës".

Одбор на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола:

-Христо Кондовски, Претседател на одборот на директори, неизвршен член

-Благој Бошевски, Неизвршен независен член

-Никола Јошевски, Неизвршен член

-Николина Таневска, Извршен член

-Зоран Пејчиновски, Извршен член

Овластени лица на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола:

- Зоран Пејчиновски, Главен Извршен директор _____

- Николина Таневска, Втор Извршен директор _____

Лице назначено од издавачот како одговорно лице за содржината на Проспектот:

- Деан Стојановски, Заменик директор за финансии во СН Осигурителен Брокер АД Битола _____

2. ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕНИОТ УЧЕСНИК НА ПАЗАРОТ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОЈ ГО ИЗГОТВИЛ ПРОСПЕКТОТ/ ТË ДНËНА ПËР ПЈЕСËМARRËСИН Е АУТОРИЗУАР НË ТРЕГУН Е ЛЕТРАВЕ МЕ ВЛЕРË И СИЛИ Е КА ПËРПИЛУАР ПРОСПЕКТИН

2.1 Називот и седиштетото на брокерската куќа, овластената банка или подружницата на странска брокерска куќа, која го изготвила проспектот во име и за сметка на издавачот/ Emërtimi dhe selia e shtëpisë së brokerimit, bankës së autorizuar ose filialës së shtëpisë së huaj të brokerimit, e cila e ka përpiluar prospektin në emër dhe për llogari të emetuesit

- Проспектот во име и за сметка на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола го изготви брокерската куќа ИНВЕСТБРОКЕР АД Скопје со седиште на ул.Истарска бр.33 локал 4, 1000 Скопје.

3. ПОДАТОЦИ ЗА РЕВИЗОРИТЕ/ ТË ДНËНА ПËР РЕВИЗОРËТ

3.1 Називот и седиштетото на друштвата за ревизија кои вршеле ревизија на финансиските извештаи на друштвото во последните три години/ Emërtimi dhe selia e shoqërive për revizion të cilët kanë kryer revizion të raporteve financiare të shoqërisë në tre vitet e fundit

Друштво за ревизија А&БА груп ДООЕЛ Скопје со седиште на ул.Париска бр.50/1-8, Скопје, вршел ревизија на финансиските извештаи на осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола во последните три години односно 2018 година, 2019 година и 2020 година.

Во изминатите 3 години нема промена на друштвото кое врши ревизија на финансиските извештаи на осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола.

4. ФАКТОРИ НА РИЗИК/ ФАКТОРË ТË РЕЗИКУТ

4.1 Податоци за факторите на ризик специфични за издавачот и за индустриската гранка на која и припаѓа/ Тë dhëna për faktorët e rrezikut që janë specifik për emetuesin dhe për degën industriale së cilës i takon.

Деловните активности на осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки.

Управувањето со ризици на издавачот се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на издавачот.

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола, во своето работење е изложено на следните видови на ризици:

- Кредитен ризик;
- Ликвидносен ризик;
- Пазарни ризици;
- Ризик при управување со капитал

4.1.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на издавачот доколку корисникот или договорната страна на финасискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на издавачот на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Издавачот има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно издавачот има воспоставени политики според кои кредитбилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај издавачот не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба

Класи на фин. средства - евидентирана вредност	во илјади денари	
	2020	2019
Финансиски побарувања	34.896	43.968
Побарувања од купувачи-нето	703.833	514.654
Побарувања од вработени	2.484	1.189
Парични средства и еквиваленти	5.141	3.245
	746.354	563.056

Согласно податоците поголемиот дел од активата на друштвото односно 703.383 илјади денари (68,93% од вкупната актива) се состои од побарувања од купувачи, од кои само 162.052 илјади денари се недоспеани (15,87% од вкупната актива, односно 23,04% од вкупните побарувања од купувачи), а 113.192 илјади денари се побарувања со старост над 365 дена (11,09% од вкупната актива односно 16,09% од вкупните побарувања од купувачи).

4.1.2 Ликвидносен ризик

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови.

Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на издавачот, раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Неуспешното управување со овој ризик би можело да има негативно влијание врз финансиската состојба на Издавачот и може да влијае врз неговата способност за исполнување на обврските за плаќање кон трети лица, вклучувајќи ги и обврските врз основа на корпоративната обврзница.

Во продолжение ја прикажуваме преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на издавачот. Податоците прикажани се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	31 Декември 2020	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
<i>Обврски кон добавувачи</i>	334.506	-
<i>Позајмици со камата</i>	203.712	282.806
	538.218	282.806
	31 Декември 2019	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
<i>Обврски кон добавувачи</i>	290.750	-
<i>Позајмици со камата</i>	252.475	149.888

4.1.3 Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијание на приходите на издавачот или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

- **Ризик од курсни разлики**

Издавачот има деловни активности на меѓународните пазари и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Издавачот не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на издавачот е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на издавачот деноминирани во странски валути е како што следи:

	во илјади денари	
	2020	2019
<i>Средства ЕУР</i>	-	-
<i>Обврски ЕУР</i>	15.548	19.551
<i>Нето средства</i>	(15.548)	(19.551)

- **Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност**

Издавачот е изложен на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на издавачот е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на издавачот. Во исто време,

издавачот нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	<i>во илјади денари</i>	
	2020	2019
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>	5.141	3.245
<i>Парични средства и еквиваленти</i>		
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>	(397.772)	(402.364)
<i>Позајмици со камата</i>		
Анализа на сензитивноста на каматни стапки		2020
<i>Со променлива каматна стапка</i>	Нето износ	2% -2%
		(7.853) 7.853
		2019
<i>Со променлива каматна стапка</i>	Нето износ	2% -2%
		(7.982) 7.982

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

4.1.4 Ризик при управување со капитал

Целите на издавачот при управување со капиталот се овозможување на издавачот да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот. Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, издавачот може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

• Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на издавачот се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка. Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти. Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	<i>во илјади денари</i>	
	2020	2019
<i>Позајмици и обврски за финансиски наем</i>	486.518	402.364
<i>Парични средства и еквиваленти</i>	(5.141)	(3.245)
<i>Нето обврски</i>	481.377	399.119
<i>Капитал</i>	136.736	93.504
	352%	427%

Издавачот е изложен на значителен ризик од задолженост имајќи ја предвид задолженоста кај повеќе деловни банки при што како обезбедување на обврските го има заложено целиот имот со кој располага.

7

4.2 Податоци за фактори на ризик кои се од материјално значење за акциите кои се предмет на понудата со цел да се процени пазарниот ризик поврзан со тие акции/ Të dhëna për faktorë të rrezikut të cilët janë me rëndësi materiale për letrat me vlerë që janë lëndë e ofertës me qëllim që të vlerësohet rreziku i tregut lidhur me ato letra me vlerë

4.2.1 Обврските на Издавачот во врска со обврзниците се субординарни

Како фактор на ризик поврзан со корпоративните обврзници кои се издаваат е и фактот што обврзниците од првата емисија се субординирани односно обврските врз основа на корпоративната обврзница се целосно подредени на обврските кон останатите доверители на друштвото, односно ќе бидат исплатени по измирување на обврските кон останатите доверители на друштвото. Друштвото доминантно се финансира со креирање краткорочни и долгорочни обврски, кои во вкупен износ учествуваат со 86,61% во вкупните извори на средства на друштвото при што субординираноста на обврзниците во однос на обврските на друштвото е значаен фактор на ризик за потенцијалните инвеститори во овие обврзници.

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Структурата на изворите на финансирање на годишна основа е однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Позајмици и обврски за финансиски наем	486.518	402.364
Парични средства и еквиваленти	(5.141)	(3.245)
Нето обврски	481.377	399.119
Капитал	136.736	93.504
	352%	427%

4.2.2 Ризик од утврдување на објективна вредност на финансиски инструменти и непостоење на активен пазар на хартии од вредност на издавачот

Издавачот нема регистрирано хартии од вредност пазар на хартии од вредност на ниту еден пазарен сегмент поради што не постои пазарно вреднување на Издавачот и постои неизвесност во врска со вреднувањето и ликвидноста на хартиите од вредност што се издаваат со јавната понуда, откако ќе бидат издадени.

5. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ/ TË DHËNA PËR EMETUESIN

5.1 Податоци за историјата и развојот на издавачот/ Të dhëna për historikun dhe zhvillimin e emetuesit

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола е основано во согласно со Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурување на 04.12.2014 година врз основа на Решение за упис во Централен Регистар на РСМ со деловоден број 35020200019154 од 04.12.2014 година и Решение за издавање на дозвола за вршење на осигурително брокерски работи број УП 07-2-1044 од 13.10.2014 година издадено од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Основна дејност на друштвото е застапување во осигурувањето и осигурително посредување, при што брои мрежа од 33 подружници распространети

на целата територија на Р.С.Македонија, како и 117 вработени (на 31.12.2020 година) – професионалци од различни области, со што СН Осигурителен Брокер АД Битола претставува втор најголем осигурителен брокер во државата по основ на бруто полисирана премија за 2020 година во висина од 664.249 илјади денари и најголем осигурителен брокер по однос на склучени договори во 2020 година од вкупно 67.605 договори.(извор:веб страна на Агенција за супервизија на осигурувањето <https://aso.mk/category/publikaczii/izveshtai-za-rabotata-na-osiguritelnata-industri-a/osiguritelno-brokerski-drushtva/>)

СН Осигурителен Брокер АД Битола има покритие од одговорност од дејност на 2.500.000,00 евра.

5.1.1 Полн назив, фирма и седиште на издавачот (адреса и телефонски број)/ Emërtimi i plotë, firma dhe selia e emetuesit (adresa dhe numri i telefonit)

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола со седиште на ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола, тел.047/553-390 и e-mail: info@snbroker.mk

5.1.2 Датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото/ Data e regjistrimit në regjistrin tregtar dhe numri amë i shoqërisë

Датумот на регистрација на друштвото во трговскиот регистар е на 04.12.2014 година со ЕМБС 7000324.

5.1.3 Датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време/ Data e themelimit të shoqërisë dhe koha për të cilën është themeluar shoqëria, përveç kur është themeluar për kohë të pacaktuar

Датум на основање на друштвото 04.12.2014 година.

5.1.4 Правна форма на друштвото и законите врз основа на кои работи/ Forma juridike e shoqërisë dhe ligjet në bazë të së cilave punon

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола е организирано како акционерско друштво (АД) согласно Законот за трговските друштва.

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола работи врз основа на Законот за супервизија на осигурувањето, Законот за трговските друштва, Законот за хартии од вредност, Законот за облигациони односи и сите други релевантни законски и подзаконски акти во областа на осигурувањето.

5.1.5 Значајни настани во деловниот развој на издавачот/ Ngjarje të rëndësishme në zhvillimin afarist të emetuesit

Најзначаен деловен настан во развојот на издавачот е изградбата и пуштањето во употреба во јуни 2019 година на СН Центар како синоним и стандард за брза, квалитетна и беспрекорна услуга во Пелагонискиот регион за сите свои дејности, како и мотор двигател на културата на моторни возила. Бизнис позиционирањето на СН Центарот е да биде повеќенаменски објект кој во себе обединува низа на сродни поврзани дејности (услуги и производи) кои се дополнуваат и заедно креираат една целина со голема додадена вредност за Центарот и сите негови корисници.

Во склоп на Центарот се наоѓа станица за технички преглед, автоматска перална за лесни и тешки возила, автомеханичарски и вулканизерски сервис, договорна пошта, хотел за гуми, автосалон и овластен сервис на TOYOTA, автосалон на FORD, тобако и кафетерија.

5.2 Инвестиции/ Investime

5.2.1 Опис и износ на значајните инвестиции на издавачот за последните три финансиски години/ Përshkrimi dhe shuma e investimeve të rëndësishme të emetuesit në tre vitet e fundit financiare

Најзначајна инвестиција во последните 3 години е изградбата и пуштањето во употреба во јуни 2019 година на СН Центарот чија вкупна вредност (без амортизацијата) како градежен објект изнесува 215.303.000 денари.

5.2.2 Опис на значајните инвестиции на издавачот кои се во тек, вклучувајќи и податок за географската локација на инвестициите (дома или во странство) како и податок за начинот на финансирање на истите (внатрешни или надворешни извори на средства)/ Përshkrimi i investimeve të rëndësishme të emetuesit të cilat janë në rrjedhë e sipër, përfshirë edhe të dhënë për vendndodhjen gjeografike të investimeve (në vend dhe jashtë vendit) si dhe të dhënë për mënyrën e financimit të së njëjtave (burime të brendshme ose të jashtme të aseteve);

Согласно деловниот и развоен план на осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола во 2021 година има предвидено изградба и опремување на полигон за подготовка и полагање на возачки испит во Битола. Чекорите во оваа насока издавачот веќе ги презема и обезбедена е потребната површина од 6500м², прибавена е градежна маркица и отпочната е постапка за лиценцирање. Вкупната инвестиција во овој проект е димензионирана на 9.000.000 денари пред се во адаптација на теренот согласно законските стандарди, обавување на процесните формалности и обука на стручен кадар.

Како резултат на иницијатива на Агенцијата за супевизија на осигурување, годинава на сила стапува регулатива за имплементација на највиски стандарди на информатичка и комуникациска безбедност во осигурителниот сектор. Овие стандарди неизбежно условуваат потреба од значителни инвестиции во современи софтверски и хардверски решенија но и во високо едуцирани информатички експерти, што издавачот го поставува за своја цел. Издавачот исто така активно работи на развивање и на сопствена мобилна апликација која би била достапна преку сервисите на AppStore и Google Play Store и која би овозможувала користење на сите услуги на издавачот брзо, едноставно и од удобноста на својот паметен телефон или компјутер.

Проектираниот буџет за оваа активност е позициониран на 2.400.000 денари. Економската оправданост од овој чекор предвидува финасиски заштеди заради трансфер на значаен дел од овој сегмент на автоматизирани, софистицирани системи наместо на човечки фактор при што истовремено се зголемува и квалитетот на услугата кон клиентите.

Инвестициите во тек ќе се финансираат од сопствени средства на издавачот и од средства обезбедени од продажбата на корпоративната обврзница.

5.2.3 Податоци за идните инвестиции на издавачот за кои неговиот менаџмент веќе има преземено обврски/ Të dhëna për investimet e ardhshme të emetuesit për të cilat menaxhmenti i tij tashmë ka ndërmarr detyrime

Издавачот предвидува инвестиција од 3.000.000 денари заради купување на осигурително брокерско друштво во Република Грузија. Овој чекор е мотивиран од фактот што Република Грузија е помеѓу последните земји каде осигурувањето од

Автоодговорност сеуште не е задолжително, но оваа регулатива е во постапка на донесување, така што со пенетрацијата на тој пазар со досегашното искуство и капацитет друштвото гледа можност да стане национален лидер во Република Грузија во овој сегмент.

Во рамки на петгодишниот деловен план издавачот предвидува инвестирање во 50% од сопственост во осигурително брокерско друштво во Република Бугарија, заради исклучива ориентираност кон on line продажба на осигурување на домаќинство на територијата на ЕУ во рамки на FOE и FOS механизмите на ЕУ. Целна група на овој потфат е македонската дијаспора кој би добила можност за набавка на осигурување во ЕУ по конкурентни цели што е огромен потенцијал за развој на Друштвото во овој сегмент ако се имаат во вид показателите за бројноста на нашата дијаспора на територија на ЕУ со просечни бројки од најмалку 250.000 граѓани. Планираниот обем на оваа инвестиција е 6.000.000 денари

Издавачот предвидува во планираниот период од 5 години, вкупни инвестиции во 20.000.000 денари за операционализација на дополнителна Дирекција на Друштвото во Град Скопје и отворање на сопствена Станица за технички преглед во Град Скопје.

Издавачот нема преземено обврски за предвидените идни инвестиции.

6. ДЕЛОВЕН ПРЕГЛЕД/ PASQYRA AFARISTE

6.1 Основни дејности/ Veprimtaritë bazë

6.1.1 Опис и клучни фактори во врска со природата на активностите на издавачот и неговите основни дејности, како и податоци за основните категории на производи и услуги кои се продадени за последните три финансиски години/Përshkrim dhe faktorë kryesorë në lidhje me natyrën e aktiviteteteve të emetuesit dhe veprimtaritë bazë të tij, si dhe të dhëna për kategoritë bazë të produkteve dhe shërbimeve të cilat janë shitur për tre vitet e fundit financiare

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола ги врши следниве активности:

- посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигурениците;
- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан;
- снимање на ризици;
- посредување при процена на штети и процена на штети;
- посредување при продажба и продажба на остатоците од осигурани оштетени предмети;
- воведување мерки за спречување, намалување и отстранување на штетите и ризиците кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;
- изготвување на адекватна анализа на ризикот и предлагање соодветно осигурително покритие за осигуреникот;
- го информира друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот да склучи договор за осигурување и го запознава осигуреникот со условите на полисите и прописите со кои се регулира определувањето на износот на премијата;
- посредува во име на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, кој земајќи ги во предвид сите околности од значење за ризикот на поединечен случај, ќе му обезбеди на осигуреникот соодветно покритие;
- проверување на полисите за содржината на осигурување;
- укажување на правна помош во осигурувањето и соработка со надлежни службени лица на клиентот за подготовка на доказна документација за основот и

висината на оштетеното побарување, како и да прибирање на други потребни докази;

-доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Северна Македонија, може да посредува при склучување на договори за осигурување со странски Друштва за осигурување;

-Друштвото не смее да врши посредување при склучување на договор за осигурување кој е во спротивност со член 49 од ЗСО.

Основните категории на производи и услуги кои се продадени во последните 3 години се:

-Проценка на ризик;

-Посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие;

-Проценка и посредување во реализирање на оштетни побарувања;

-Откуп на оштетни побарувања;

-Советување;

-Откуп на побарувања.

6.1.2 Податоци за воведувањето на некој нов значаен производ или услуга и во рамките на она што е јавно објавено за развојот на новиот производ или услуга, податок за фазата на развој/Тë dhëna për inkuadrimin e ndonjë produkti ose shërbimi të ri të rëndësishëm dhe në kuadër të asaj çfarë është publikisht e publikuar për zhvillimin e produktit ose shërbimit të ri, e dhënë për fazën e zhvillimit

Нови значајни производи или услуги кои ги има воведено СН Осигурителен Брокер АД Битола се:

-Посредување при осигурување на домашните миленици и другите животни. Преку овој производ сопствениците може да ги осигурат своите домашни миленици и другите животни во случај на незгода или болест, поради можноста животните да се разболат, да се повредат, па дури и да угинат. Преку овој производ може да се осигурат: Копитари; Говеда; Свињи; Ситна стока (овци и кози); Пердувести животни; Мали месојади животни (мачки и кучиња); Пчели; Риби; Егзотични животни. За склучување на овој тип на осигурување потребно е животните да бидат здрави и сопственикот да ги осигури сите животни од ист вид со иста намена за одгледување.

-Посредување при осигурување на посеви и плодови (земјоделско осигурување). Овој производ подразбира осигурување на сите земјоделски култури во неоживеана и необрана состојба: лозови насади; овошни насади; житни култури; градинарски култури и индустриски култури. Основното земјоделско осигурување опфаќа осигурување од: град; пожар и гром, но дополнително земјоделско осигурување може да има и од: пролетен мраз; поплава и луња.

-Апликација за ONLINE купување на осигурителни производи и услуги;

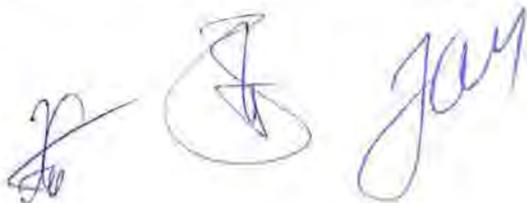
-Апликација/портал за ONLINE плаќање на фактури кој е наменет за физички лица кои се клиенти на издавачот и веќе ги користеле неговите услуги.

-Апликација за ONLINE калкулатор за пресметка на износ на полиса за осигурување.

Сите напреднаведени услуги и производи се финално воведени од страна на издавачот и се целосно во функција и оперативност.

6.2 Пазари на кои издавачот работи/ Tregje në të cilat emetuesi punon

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола своите активности ги реализира на територијата на Република Северна Македонија. Активностите поврзани со осигурително-брокерски работи се извршуваат во економско, социјално-општествено и политичко опкружување карактеристично за државата.

Во 2018 година осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има остварено приходи од продажба 113.828 илјади денари, останати оперативни приходи од 5.694 илјади денари односно вкупни приходи од 119.522 илјади денари.

Во 2019 година осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има остварено приходи од продажба 206.927 илјади денари и останати оперативни приходи од 15.674 илјади денари односно вкупно приходи од 222.601 илјади денари.

Во 2020 година осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има остварено приходи од продажба 221.693 илјади денари, останати оперативни приходи од 14.209 илјади денари односно вкупни приходи од 235.902 илјади денари.

6.3 Доколку на дадените податоци од точка 6.1. и 6.2. влијание имале некои невообичаени фактори, да се наведат/ Nëse në të dhënat që janë dhënë nga pika 6.1. dhe 6.2. kanë pasur ndikim faktorë të caktuar të jozakonshëm, të ceken.

Не постои влијание на невообичаени фактори.

6.4 Збирен приказ на степенот на зависност од патенти, лиценци и индустриски, комерцијални или финансиски договори или нови производни постапки, доколку истите се од суштинско значење за работата и профитабилноста на издавачот/Pasqyrë përmbledhëse e shkallës së varësisë nga patenta, licenca dhe marrëveshje industriale, komerciale ose financiare ose procedura të reja të prodhimit, përderisa të njëjtat janë me rëndësi jetike për punën dhe fitimprurjen e emetuesit.

Не постои зависност од патенти, лиценци и индустриски, комерцијални или финансиски договори или нови производни постапки, кои се суштинско значење за работата и профитабилноста на издавачот

6.5 Доколку издавачот наведува информации за конкурентската позиција на пазарот задолжително се наведува и основот за таквиот исказ на издавачот/ Nëse emetuesi ka cekur informata për pozitën konkurruese në tregun, në mënyrë obligative ceket edhe baza për deklaratën e tillë të emetuesit.

СН Осигурителен Брокер АД Битола претставува втор најголем осигурителен брокер во државата по основ на бруто полисирана премија за 2020 година во висина од 664.249 илјади денари и најголем осигурителен брокер по однос на склучени договори во 2020 година од вкупно 67.605 склучени договори.(извор:веб страна на Агенција за супервизија на осигурувањето <https://aso.mk/category/publikacziil/izveshtai-za-rabotata-na-osiguritelnata-industri-a/osiguritelno-brokerski-drushtva/>)

7.ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА/ STRUKTURA ORGANIZATIVE

7.1 Доколку издавачот е дел од група (посложен деловен систем), краток опис на позицијата на издавачот во таа група/ Nëse emetuesi është pjesë e një grupi (sistem më i ndërlikuar afarist), përshkrim i shkurtër i pozitës së emetuesit në atë grupë

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола не е дел од група (посложен деловен систем).

7.2 Податоци за друштвата во кои издавачот има мнозинско учество (назив, земја во која се основани или работат, процентот на сопственост и ако е различен и процентот на гласачката моќ)/ Të dhëna për shoqëritë në të cilat emetuesi ka pjesëmarrje shumicë (emërtimi, vendi në të cilin janë themelues ose punojnë, përqindja e pronësisë dhe nëse është ndryshe, edhe përqindjen e fuqisë votuese)

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола нема директно мнозинско учество во други друштва во земјата и странство.

8. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА/ РАТУНДСНМЌРИ, ИМПИАНТЕ ДНЕ РАЈИСЈЕ

8.1 Податоци во врска со постојни или планирани значајни материјални (фиксни) средства, вклучувајќи и изнајмени средства како и податок за некои позначајни реални обврски (оптоварувања) на средствата на издавачот (хипотеки, залог и сл.)/ Тè dhëna në lidhje me asete (fikse) ekzistuese ose të planifikuara të rëndësishme materiale, përfshirë edhe asete të marra me qira si dhe e dhënë për disa detyrime (ngarkime) më të rëndësishme reale të aseteve të emetuesit (hipoteka, pengje, etj)

Согласно податоците состојбата со недвижности, постројки и опрема е следната:

	ЗЕМЈИШТЕ	ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ	ОПРЕМА, МЕБЕЛ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА	ИНВЕСТИЦИИ ВО ТЕК	ВКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА 01.01.2019	2.262	-	11.529	212.662	226.453
НАБАВКИ	-	-	33.415	28.611	62.025
ПРЕНОС	-	215.303	25.969	(241.272)	-
ОТУГУВАЊА	(2)	-	(25.504)	-	(25.506)
СОСТОЈБА НА 31.12.2019	2.260	215.303	45.409	-	262.973
НАБАВКИ	-	7.447	13.361	-	20.808
ПРЕНОС	-	-	-	-	-
ОТУГУВАЊА	-	-	-	-	-
СОСТОЈБА НА 31.12.2020	2.260	222.750	58.771	-	283.781
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА НА 01.01.2019	-	-	2.790	-	2.790
АМОРТИЗАЦИЈА	-	2.153	5.422	-	7.575
ОТУГУВАЊА	-	-	(972)	-	(972)
СОСТОЈБА НА 31.12.2019	-	2.153	7.240	-	9.393
АМОРТИЗАЦИЈА	-	2.228	7.057	-	9.284
СМЕТКОВОДСТВЕНА КОРЕКЦИЈА	-	-	107	-	107
СОСТОЈБА НА 31.12.2020	-	4.381	14.404	-	18.784
НЕТО СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА: 31 ДЕКЕМВРИ 2019	2.262	218.369	44.367	-	246.997
31 ДЕКЕМВРИ 2020	2.262	213.149	38.178	-	253.580

Друштвото го има заложено целиот свој имот како обезбедување за земените кредити во деловните банки и тоа:

Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје во износ од 136.841 илјади денари со каматна стапка на НБРСМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 44.786 илјади денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 14.10.2023 година;

- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Еуролиз Ауто за набавка на патнички возила со рок на доспевање во 2024 година;

- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема со рок на доспевање до 03.04.2023 година;

- Долгорочни обврски кон физички лица (поврзани страни) во износ од 104.941 илјади денари и каматна стапка од 10%, со рок на доспевање на 31.12.2025 година;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк АД Скопје во износ од 18.450 илјади денари со 4,2% каматна стапка кој доспева на 18.11.2021 година;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк АД Скопје во износ од 24.600 илјади денари со 3,5% каматна стапка кој доспева на 30.10.2021 година;
- Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД Скопје во износ од 30.000 илјади денари со каматна стапка од висина на национална референтна стапка + 2,27%, но не пониско од 4% годишно, кој доспева во Декември 2020 година;
- Краткорочен кредит кон Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје во износ од 15.000 илјади денари, со каматна стапка од 3,5% годишно кој доспева на 05.10.2021 година;
- Повеќе позајмици од физички и правни лица кои доспеваат во 2021 година и кои се со каматни стапки од 0% до 9% годишно.

8.2 Опис на било кои фактори на окружувањето кои би можеле да имаат влијание на располагањето на издавачот со материјалните средства (на пример ако со закон се регулирани условите за употреба на одредена опрема која може негативно да влијае на опкружувањето)/ Përshkrim i cilëdo faktorëve të mjedisit që mund të ndikojnë në dispozicionin e emetuesit me asetete materiale (për shembull nëse me ligj janë të rregulluara kushtet për përdorimin e një pajisjeje të caktuar e cila mundet negativisht të ndikojë në mjedisin)

Сите материјални средства (градежни објекти, опрема, транспортни средства и сл.) неопходни за успешно функционирање и извршување на деловните активности на издавачот се во негова сопственост. Градежниот објект СН Центар е под хипотека кај деловна банка, пришто неплаќањето на обврските по основ на земениот кредит, може да доведе до активирање на хипотеката и губење на сопственоста врз градежниот објект од страна на Осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола.

Дел од транспортните средства и опремата кои се користат во секојдневната работа на издавачот, се земени со користење на лизинг, пришто неплаќањето на обврските по основ на лизингот може да доведе до одземање на транспортните средства и опремата.

9. ПРЕГЛЕД НА ОПЕРАТИВНОТО И ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ / PASQYRË E PUNËS OPERATIVE DHE FINANCIARE

9.1 Финансиска состојба/ Gjendja financiare

Целокупната финансиската состојба на издавачот е детално опишана во Финансиските извештаи (Извештај за финансиска состојба, Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот, Извештај за паричните текови и Белешки кон финансиските извештаи) и Извештајот на независните ревизори за 2018, 2019 и 2020 година, кои се составен дел на Проспектот.

Краток опис на финансиската состојба е содржано во следнава табела:

	2020	2019	2018
Средства (нетековни средства-недвижности, опрема и постројки)	264.997	253.580	223.663
Тековни средства (залихи, побарувања од работење, останати тековни средства и АВР, пари и парични еквиваленти)	756.124	576.867	432.118
ВКУПНО СРЕДСТВА	1.021.121	830.447	655.781
Капитал (акционерски капитал, акумулирана добивка, резерви, тековна добивка)	136.736	93.504	41.274
Обврски (нетековни обврски-долгорочни)	282.806	149.889	282.479

позајмици)			
Тековни обврски (краткорочни позајмици, обврски кон добавувачи, останати тековни обврски и ПВР)	601.579	587.054	332.029
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	1.021.121	830.447	655.781

9.2 Резултати од работењето/ Rezultate nga puna

9.2.1 Информации за позначајните фактори, вклучувајќи ги невообичаени ретки настани и иновации, кои значајно влијаат на приходите на издавачот, со назначување на тоа до кој степен наведениот фактор влијаел на приходот на издавачот/Informata për faktorët më të rëndësishëm, përfshirë ngjarjet e pazakonshme të rralla dhe inovacionet, të cilat dukshëm ndikojnë në të ardhurat e emetuesit, duke caktuar se deri në cilën shkallë фактори i cekur ka ndikuar në të ardhurat e emetuesit

Главните приходи издавачот ги остварува од продажба на полиси за осигурување на домашен пазар и наемнини на деловен простор. Позначајни фактори кои влијаат на приходите на издавачот се: присутната конкуренција на пазарот на осигурување и општото ниво на наемнини во државата.

Краток опис на финансиската работење е содржано во следнава табела:

	2020	2019	2018
Вкупно оперативни приходи	235.902	222.601	119.522
Вкупно оперативни трошоци	(168.999)	(150.368)	(71.720)
Оперативна добивка	66.903	72.233	47.802
Приходи (расходи) од финансирање	(9.428)	(14.935)	(10.551)
Добивка пред оданочување	57.475	57.298	37.251
Нето добивка за годината	52.077	52.231	34.391
Вкупна сеопфатна добивка за годината	52.077	52.231	34.391

9.2.2 Во случај финансиските извештаи да прикажуваат значајни промени во нето продажбата односно приходите од продажба, потребно е да се опишат причините за тие промени/ Në rast kur raportet financiare tregojnë ndryshime të rëndësishme në shitjen neto, respektivisht të ardhurat nga shitja, duhet të përshkruhen arsyet për ato ndryshime

Во 2018 година осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има остварено приходи од продажба 113.828 илјади денари, останати оперативни приходи од 5.694 илјади денари односно вкупни приходи од 119.522 илјади денари. Во 2018 година друштвото има вкупно оперативни трошоци од 71.720 илјади денари, пришто остварува оперативна добивка од 47.802 илјади денари, нето расходи од финансирање во износ од 10.551 илјади денари и добивка пред одданочување од 37.251 илјади денари. Добивката по одданочување за 2018 година изнесува 34.391 илјади денари.

Во 2019 година осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има остварено приходи од продажба 206.927 илјади денари и останати оперативни приходи од 15.674 илјади денари односно вкупно приходи од 222.601 илјади денари. Приходите од продажба се зголемени за 81,78% во однос на приходите од продажба за 2018 година, додека вкупните приходи за 86,24%

Значителното зголемување на вкупните приходи е резултат на зголемувањето на пазарното учество на друштвото на пазарот на посредување при осигурување, нудењето на осигурителни полиси од повеќе осигурителни друштва, посредување при осигурување на посеви и плодови (земјоделско осигурување), како релативно нов тип на осигурителен прозивод, започнување со работа на СН

Центарот во рамки на кој има и станица за технички преглед, автоматска перална за лесни и тешки возила, автомеханичарски и вулканизерски сервис, договорна пошта, хотел за гуми, автосалон и овластен сервис на TOYOTA, автосалон на FORD, тобако и кафетерија. Во 2019 година и вкупните оперативни трошоци изнесуваат 150.368 илјади денари односно се зголемени двојно во однос на 2018 година, што се должи пред се на зголемените трошоци за плати и надоместоци заради зголемен број на вработени за 48%, зголемување на останати оперативни трошоци (реклама, пропаганда, спонзорства и донации, останати трошоци на работење, како резултат на општествената одговорност на друштвото, маркетинг стратегијата за поактивно присуство во електронски и пишани медиуми,

Како резултат на економската активност во 2019 година друштвото остварува оперативна добивка од 72.233 илјади денари, нето расходи од финансирање во износ од 14.935 илјади денари и добивка пред одданочување во износ од 57.298 илјади денари. Добивката по одданочување за 2019 година изнесува 52.231 илјади денари што претставува зголемување од 51,87% во однос на 2018 година.

Во 2020 година осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има остварено приходи од продажба 221.693 илјади денари, останати оперативни приходи од 14.209 илјади денари односно вкупни приходи од 235.902 илјади денари. Приходите од продажба се зголемени за 7,13% во однос на приходите од продажба за 2019 година, додека вкупните приходи за 5,97%. Во 2020 година друштвото има вкупно оперативни трошоци од 168.999 илјади денари, при што остварува оперативна добивка од 66.903 илјади денари, нето расходи од финансирање во износ од 9.428 илјади денари и добивка пред одданочување од 57.475 илјади денари. Добивката по одданочување за 2020 година изнесува 52.077 илјади денари.

9.2.3 Потребно е да се наведат информации за владини, економски, фискални и монетарни политики или други фактори кои значајно влијаеле, или би можеле значајно да влијаат, директно или индиректно, на работењето на издавачот/Duhet të cekën informatat për politikat qeveritare, ekonomike, fiskale dhe monetare ose faktorë tjerë të cilët dukshëm kanë ndikuar, ose mund të ndikojnë dukshëm, drejtëpërdrejtë ose tërthorazi, në punën e emetuesit

Не постојат владини, економски, фискални и монетарни политики или други фактори кои значајно влијаеле, или би можеле значајно да влијаат, директно или индиректно, на работењето на издавачот.

10. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА/ BURIME TË ASETEVE

10.1 Информација за изворите на средства на издавачот (вклучувајќи ги и долгорочните и краткорочните)/ Informatë për burimet e asetëve të emetuesit (përfshirë edhe ato afatgjate dhe afatshkurte)

Издавачот осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола се финансира преку приходи од продажба на домашен пазар, приходи од наемнини, приходи од финансирање и курсни разлики, кредити од банка и позајмици од акционерите.

10.2 Објаснување на готовинските текови на издавачот и нивните износи/ Sqarim i fluksve të parave të thata të emetuesit dhe shumat e tyre

Согласно ревидираните годишни финансиски извештаи, готовинските текови кај издавачот произлегуваат од: оперативни активности, инвестициони активности и финансиски активности. Во 2020 година нето готовината од оперативни активности изнесува -61.315 илјади денари, нето готовина од инвестициони активности изнесува

-12.096 илјади денари, додека нето готовината од финансиски активности изнесува 75.307 илјади денари што претставува значајно зголемување во однос на 2019 година кога изнесувала -10.958 илјади денари. Готовинскиот тек во 2020 година изнесува 5.141 илјади денари и е зголемен за 58,43% во однос на 2019 година кога изнесувал 3.245 илјади денари. Зголемувањето на готовинскиот тек во 2020 година во однос на 2019 година е пред сè резултат на зголемувањето на нето готовината од финансиски активности т.е долгорочни финансиски обврски и акционерски капитал и задржана добивка.

10.3 Информација за условите под кои издавачот се задолжува, како и за структурата на изворите на финансирање/ Informatë për kushtet nën të cilat emetuesi ngarkohet me borxh, si dhe për strukturën e burimeve të financimit

Издавачот осигурителното брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола се финансира преку приходи од продажба на домашен пазар, приходи од наемнини, приходи од финансирање и курсни разлики, кредити од банка и позајмици од акционерите.

Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје во износ од 136.841 илјади денари со каматна стапка на НБРСМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 44.786 илјади денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 14.10.2023 година;

- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Еуролиз Ауто за набавка на патнички возила со рок на доспевање во 2024 година;

- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема со рок на доспевање до 03.04.2023 година;

- Долгорочни обврски кон физички лица (поврзани страни) во износ од 104.941 илјади денари и каматна стапка од 10%, со рок на доспевање на 31.12.2025 година;

- Краткорочен кредит кон Халк Банк АД Скопје во износ од 18.450 илјади денари со 4,2% каматна стапка кој доспева на 18.11.2021 година;

- Краткорочен кредит кон Халк Банк АД Скопје во износ од 24.600 илјади денари со 3,5% каматна стапка кој доспева на 30.10.2021 година;

Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД Скопје во износ од 30.000 илјади денари со каматна стапка од висина на национална референтна стапка + 2,27%, но не пониско од 4% годишно, кој доспева во Декември 2020 година;

- Краткорочен кредит кон Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје во износ од 15.000 илјади денари, со каматна стапка од 3,5% годишно кој доспева на 05.10.2021 година;

- Повеќе позајмици од физички и правни лица кои доспеваат во 2021 година и кои се со каматни стапки од 0% до 9% годишно.

10.4 Информација за какви било ограничувања во поглед на употребата на изворите на финансирање кои значајно влијаеле, или би можеле значајно да влијаат, директно или индиректно, на работењето на издавачот/ Informatë për çfarëdo kufizime në aspekt të përdorimit të burimeve të financimit të cilat dukshëm kanë ndikuar, ose mund të ndikojnë dukshëm, drejtëpërdrejtë ose tërthorazi, në punën e emetuesit

Не постојат било какви ограничувања во поглед на употребата на изворите на финансирање кои значајно влијаеле, или би можеле значајно да влијаат, директно или индиректно, на работењето на издавачот.

10.5 Информација за очекуваните извори на средства потребни за финансирање на планираните инвестиции наведени во точките 5.2.3 и 8.1/ Informatë për burimet e pritura të aseteve të nevojshme për financimin e investimeve të planifikuara të sekura në pikat 5.2.3 dhe 8.1

Средствата потребни за финансирање на планираните инвестиции ќе се обезбедат од сопствени извори и од средства обезбедени од продажбата на корпоративната обврзница.

11.ИСТРАЖУВАЊЕ И РАЗВОЈ, ПАТЕНТИ И ЛИЦЕНЦИ/ HULUMTIMI DHE ZHVILLIMI, PATENTAT DHE LICENCAT

Издавачот нема свои патенти, лиценци и концесии добиени во изминатите 3 години и истиот нема политики за истражување и развој на нови производи со цел добивање на патенти, лиценци и концесии.

12.ТРЕНДОВИ/ TENDENCA

Издавачот континуирано проактивно ја проширува и иновира понудата на производи на осигурување преку модификација на постоечките прозиви и услуги на осигурување, за постоечките и нови категории на корисници во согласност со потребите на корисниците, пазарните услови и деловната политика, а со цел подобрување на конкурентноста, зголемување на задоволството на корисниците, олеснување на пристапот до производи и услуги на осигурување, зголемување на добивката за акционерите.

Тековните активности на издавачот се насочени кон развој на конкурентни производи и услуги во областа осигурувањето, развој на мобилна апликација која би била достапна преку сервисите на AppStore и Google Play Store и која би овозможувала користење на сите услуги на издавачот брзо, едноставно и од pameten телефон или компјутер,

Со цел достапност на производите и услугите кои ги нуди издавачот, издавачот активно работи на проширување на мрежата на подружници во останати градови од Република Северна Македонија.

13.ОРГАНИ НА ИЗДАВАЧОТ/ ORGANE TË EMETUESIT

Членови на Одборот на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола се:

- Христо Кондовски, Претседател на одборот на директори, неизвршен член
- Благој Бошевски, Неизвршен независен член
- Никола Јошевски, Неизвршен член
- Николина Таневска, Извршен член;
- Зоран Пејчиновски, Извршен член;

13.1	Име и презиме/Emri dhe mbiemri	Христо Кондовски
	Деловна адреса/Adresa zyrtare	ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола
	Функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот / Funksioni që e kryen emetuesi, anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordi drejtues dhe	Претседател на одборот на директори, неизвршен член

	mbikëqyrës i emetuesit	
	Податок за основните активности на овие лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач/ Dhënë për aktivitetet bazë të këtyre personave jashtë punës tek emetuesi, nëse ato aktivitete janë të rëndësishme për atë emetues	Нема основни активности надвор од работењето кај издавачот кои се значајни за тој издавач
13.2	Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 13.1/ E dhënë për natyrën e çfarëdo lidhshmërie midis personave nga pika 13.1	Помеѓу Христо Кондовски и останатите членови на Одборот на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола (освен Благој Бошевски со кого има роднинска поврзаност по сватовство) постои деловна, управувачка и капитална поврзаност наведена во точка 13.3.2
13.3	Детални податоци за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот/ Të dhëna të hollësishme për anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit	
13.3.1	Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица/ Të dhëna për përvojë menaxheriale dhe profesionale të punës së personave të lartëpërmendur	2008-2014 година- Триглав (Вардар) Осигурување АД Скопје Скопје; 2014-2021- Извршен директор на СН Осигурителен Брокер АД Битола 2021-тековно Претседател на одбор на директори на СН Осигурителен Брокер АД Битола
13.3.2	Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер/Emrat e shoqërive në të cilat personat e lartëpërmendur janë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës, ose janë bashkëpronarë, respektivisht aksionarë në çdo kohë në pesë vitet e fundit, duke cekur se personi ende është ose nuk është më anëtar ose bashkëpronar, respektivisht aksionar	Основач и сопственик на 16.66% удел во Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Финансиско друштво СН Финансии ДОО Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Друштво за финансиски услуги СН Менувачница ДОО увоз-извоз Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Друштво за маркетинг, информирање, трговија и услуги СНММ7 Инфо Медиа ДОО Битола Индиректно сопственик на 16.66% удел во Друштво за производство, трговија и услуги СН Центар за угостителство увоз-извоз ДООЕЛ Битола преку Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Индиректно сопственик на 16.66% удел во Друштво за производство, трговија и услуги СН Центар за моторни возила ДОО Битола Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Основач и сопственик на 50% удел во Друштво за кредитно посредување ДКПСН ДОО Битола Основач и сопственик на 25% удел во Друштвото за управување со приватни инвестициски фондови СНИФ ДОО Битола
13.3.3	Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години/E dhënë nëse personat	Не бил член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години

	e lartpërmendur kanë qenë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të një personi juridik kundër të cilit është nisur procedurë falimentuese, parafalimentuese ose likuiduese në pesë vitet e fundit	
13.3.4	Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната)/ Е dhënë nëse ndonjërit nga personat e lartpërmendur i është shqiptuar masa e sigurisë ndalesë për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës nga një profesion i caktuar që pjesërisht ose në tërësi është i përfshirë në lëndën e punës së emetuesit në pesë vitet e fundit (me të dhënë kur ka qenë e shqiptuar masa dhe deri kur ka zgjatur ndalesa)	Не му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години
13.3.5	Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласчката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество/ Е dhënë nëse personat e lartpërmendur kanë pjesëmarrje personale në principlin themelor të emetuesit dhe në strukturën votuese të emetuesit, me të dhënë për shumën e asaj pjesëmarrje	Има сопствено учество во основната главнина на издавачот односно има 4.547 обични акции

13.1	Име и презиме/Emri dhe mbiemri	Благој Бошевски
	Деловна адреса/Adresa zyrtare	ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола
	Функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот / Funkcioni që e kryen emetuesi, anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordi drejtues dhe mbikëqyrës i emetuesit	Неизвршен и независен член
	Податок за основните активности на овие лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач/ Dhënë për aktivitetet bazë të këtyre personave jashtë punës tek emetuesi, nëse ato aktivitete janë të rëndësishme për atë emetues	Нема основни активности надвор од работењето кај издавачот кои се значајни за тој издавач
13.2	Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 13.1/ Е dhënë për natyrën e çfarëdo lidhshmërie midis personave nga pika 13.1	Нема поврзаност со останатите членови на одборот на директори, освен роднинска поврзаност по сватовство со Претседателот на одборот на директори
13.3	Детални податоци за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот/ Тë dhëna të hollësishme për anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit	
13.3.1	Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица/ Тë dhëna për përvojë menaxheriale dhe profesionale të punës së personave të lartpërmendur	Нема релевантното менаџерско и експертско работно искуство

13.3.2	Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер/Emrat e shoqërive në të cilat personat e lartëpërmendur janë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës, ose janë bashkëpronarë, respektivisht aksionarë në çdo kohë në pesë vitet e fundit, duke cekur se personi ende është ose nuk është më anëtar ose bashkëpronar, respektivisht aksionar	Не е основач и сопственик во капиталот на други друштва
13.3.3	Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години/E dhënë nëse personat e lartëpërmendur kanë qenë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të një personi juridik kundër të cilit është nisur procedurë falimentuese, para-falimentuese ose likuiduese në pesë vitet e fundit	Не бил член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години
13.3.4	Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната)/ E dhënë nëse ndonjërit nga personat e lartëpërmendur i është shqiptuar masa e sigurisë ndalesë për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës nga një profesion i caktuar që pjesërisht ose në tërësi është i përfshirë në lëndën e punës së emetuesit në pesë vitet e fundit (me të dhënë kur ka qenë e shqiptuar masa dhe deri kur ka zgjatur ndalesa)	Не му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години
13.3.5	Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество/ E dhënë nëse personat e lartëpërmendur kanë pjesëmarrje personale në principalin themelor të emetuesit dhe në strukturën votuese të emetuesit, me të dhënë për shumën e asaj pjesëmarrje	Нема сопствено учество во основната главнина на издавачот

13.1	Име и презиме/Emri dhe mbiemri	Никола Јошевски
	Деловна адреса/Adresa zyrtare	ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола
	Функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот / Funksioni që e kryen emetuesi, anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordi drejtues dhe mbikëqyrës i emetuesit	Неизвршен член
	Податок за основните активности на овие	Нема основни активности надвор од

	лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач/ Dhënë për aktivitetet bazë të këtyre personave jashtë punës tek emetuesi, nëse ato aktivitete janë të rëndësishme për atë emetues	работењето кај издавачот кои се значајни за тој издавач
13.2	Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 13.1/ E dhënë për natyrën e çfarëdo lidhshmërie midis personave nga pika 13.1	Помеѓу Никола Јошевски и останатите членови на Одборот на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола (освен Николина Таневска и Благој Бошевски) постои деловна, управувачка и капитална поврзаност наведена во точка 13.3.2
13.3	Детални податоци за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот/ Të dhëna të hollësishtme për anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit	
13.3.1	Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица/ Të dhëna për përvojë menaxheriale dhe profesionale të punës së personave të lartëpërmendur	2008-2016 година- Силк Роуд (Алфа) Банка АД Скопје, управител на филијала; 2017 година-тековно, Извршен директор на Финансиско друштво СН Финансии ДОО Битола и управител Друштво за финансиски услуги СН Менувачница ДОО увоз-извоз Битола
13.3.2	Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер/Emrat e shoqërive në të cilat personat e lartëpërmendur janë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës, ose janë bashkëpronarë, respektivisht aksionarë në çdo kohë në pesë vitet e fundit, duke cekur se personi ende është ose nuk është më anëtar ose bashkëpronar, respektivisht aksionar	Основач и сопственик на 16.66% удел во Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Финансиско друштво СН Финансии ДОО Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Друштво за финансиски услуги СН Менувачница ДОО увоз-извоз Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Друштво за маркетинг, информирање, трговија и услуги СНММ7 Инфо Медиа ДОО Битола Индириктно сопственик на 16.66% удел во Друштво за производство, трговија и услуги СН Центар за угостителство увоз-извоз ДООЕЛ Битола преку Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Индириктно сопственик на 16.66% удел во Друштво за производство, трговија и услуги СН Центар за моторни возила ДОО Битола Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Основач и сопственик на 33.33% удел во Друштво за услуги, трговија, деловни активности и образование ЖК Травел ДОО увоз-извоз Битола Сопственик на 25% удел во Друштвото за управување со приватни инвестициски фондови СНИФ ДОО Битола Управител на Финансиско друштво СН Финансии ДОО Битола Управител на Друштво за финансиски услуги СН Менувачница ДОО увоз-извоз Битола
13.3.3	Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно	Не бил член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена

	лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години/E dhënë nëse personat e lartëpërmendur kanë qenë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të një personi juridik kundër të cilit është nisur procedurë falimentuese, parafalimentuese ose likuiduese në pesë vitet e fundit	стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години
13.3.4	Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната)/ E dhënë nëse ndonjërit nga personat e lartëpërmendur i është shqiptuar masa e sigurisë ndalesë për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës nga një profesion i caktuar që pjesërisht ose në tërësi është i përfshirë në lëndën e punës së emetuesit në pesë vitet e fundit (me të dhënë kur ka qenë e shqiptuar masa dhe deri kur ka zgjatur ndalesa)	Не му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години
13.3.5	Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество/ E dhënë nëse personat e lartëpërmendur kanë pjesëmarrje personale në principalin themelor të emetuesit dhe në strukturën votuese të emetuesit, me të dhënë për shumën e asaj pjesëmarrje	Има сопствено учество во основната главнина на издавачот односно има 4.547 обични акции

13.1	Име и презиме/Emri dhe mbiemri	Николина Таневска
	Деловна адреса/Adresa zyrtare	ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола
	Функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот / Funksioni që e kryen emetuesi, anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordi drejtues dhe mbikëqyrës i emetuesit	Извршен член на одбор на директори, Втор извршен директор
	Податок за основните активности на овие лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач/ Dhënë për aktivitetet bazë të këtyre personave jashtë punës tek emetuesi, nëse ato aktivitete janë të rëndësishme për atë emetues	Нема основни активности надвор од работењето кај издавачот кои се значајни за тој издавач
13.2	Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 13.1/ E dhënë për natyrën e çfarëdo lidhshmërie midis personave nga pika 13.1	Нема поврзаност со останатите членови на одборот на директори
13.3	Детални податоци за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот/ Të dhëna të hollësishme për anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit	
13.3.1	Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица/ Të dhëna për përvojë menaxheriale dhe profesionale të punës së	2019-2021- раководител на сектор финансии на СН Осигурителен Брокер АД Битола 2021-тековно – Втор извршен директор на

	personave të lartpërmendur	СН Осигурителен Брокер АД Битола
13.3.2	Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер/Emrat e shoqërive në të cilat personat e lartpërmendur janë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës, ose janë bashkëpronarë, respektivisht aksionarë në çdo kohë në pesë vitet e fundit, duke cekur se personi ende është ose nuk është më anëtar ose bashkëpronar, respektivisht aksionar	Не е основач и сопственик во капиталот на други друштва
13.3.3	Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години/E dhënë nëse personat e lartpërmendur kanë qenë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të një personi juridik kundër të cilit është nisur procedurë falimentuese, parafalimentuese ose likuiduese në pesë vitet e fundit	Не била член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години
13.3.4	Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната)/ E dhënë nëse ndonjërit nga personat e lartpërmendur i është shqiptuar masa e sigurisë ndalesë për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës nga një profesion i caktuar që pjesërisht ose në tërësi është i përfshirë në lëndën e punës së emetuesit në pesë vitet e fundit (me të dhënë kur ka qenë e shqiptuar masa dhe deri kur ka zgjatur ndalesa)	Не и е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години
13.3.5	Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество/ E dhënë nëse personat e lartpërmendur kanë pjesëmarrje personale në principalin themelor të emetuesit dhe në strukturën votuese të emetuesit, me të dhënë për shumën e asaj pjesëmarrje	Нема сопствено учество во основната главнина на издавачот
13.1	Име и презиме/Emri dhe mbiemri	Зоран Пејчиновски
	Деловна адреса/Adresa zyrtare	ул.Димитар Илиевски-Мурато бр.5 Битола
	Функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот / Funkzioni që e kryen emetuesi, anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordi drejtues dhe mbikëqyrës i emetuesit	Извршен член на одбор на директори и главен извршен директор
	Податок за основните активности на овие	Нема основни активности надвор од

	лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач/ Dhënë për aktivitetet bazë të këtyre personave jashtë punës tek emetuesi, nëse ato aktivitete janë të rëndësishme për atë emetues	работењето кај издавачот кои се значајни за тој издавач
13.2	Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 13.1/ E dhënë për natyrën e çfarëdo lidhshmërie midis personave nga pika 13.1	Помеѓу Зоран Пејчиновски и останатите членови на Одборот на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола (освен Благој Бошевски и Николина Таневска) постои деловна, управувачка и капитална поврзаност наведена во точка 13.3.2
13.3	Детални податоци за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот/ Të dhëna të hollësishme për anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit	
13.3.1	Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица/ Të dhëna për përvojë menaxheriale dhe profesionale të punës së personave të lartëpërmendur	2008-2014 година- Триглав (Вардар) Осигурување АД Скопје Скопје; 2014-2021 Извршен директор на СН Осигурителен Брокер АД Битола 2021-тековно Главен Извршен директор на СН Осигурителен Брокер АД Битола
13.3.2	Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер/Emrat e shoqërive në të cilat personat e lartëpërmendur janë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës, ose janë bashkëpronarë, respektivisht aksionarë në çdo kohë në pesë vitet e fundit, duke cekur se personi ende është ose nuk është më anëtar ose bashkëpronar, respektivisht aksionar	Основач и сопственик на 16.66% удел во Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Финансиско друштво СН Финансии ДОО Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Друштво за финансиски услуги СН Менувачница ДОО увоз-извоз Битола Основач и сопственик на 14.28% удел во Друштво за маркетинг, информирање, трговија и услуги СНММ7 Инфо Медиа ДОО Битола Индириктно сопственик на 16.66% удел во Друштво за производство, трговија и услуги СН Центар за угостителство увоз-извоз ДООЕЛ Битола преку Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Индириктно сопственик на 16.66% удел во Друштво за производство, трговија и услуги СН Центар за моторни возила ДОО Битола Друштво за техничко испитување и анализа на моторни возила СН Сообраќаен центар ДОО Битола Основач и сопственик на 50% удел во Друштво за кредитно посредување ДКПСН ДОО Битола Основач и сопственик на 25% удел во Друштвото за управување со приватни инвестициски фондови СНИФ ДОО Битола
13.3.3	Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години/E dhënë nëse personat e lartëpërmendur kanë qenë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të një personi juridik kundër të cilit	Не бил член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години

	është nisur procedurë falimentuese, para-falimentuese ose likuiduese në pesë vitet e fundit	
13.3.4	Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната)/ Е dhënë nëse ndonjërit nga personat e lartëpërmendur i është shqiptuar masa e sigurisë ndalesë për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës nga një profesion i caktuar që pjesërisht ose në tërësi është i përfshirë në lëndën e punës së emetuesit në pesë vitet e fundit (me të dhënë kur ka qenë e shqiptuar masa dhe deri kur ka zgjatur ndalesa)	Не му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години.
13.3.5	Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество/ Е dhënë nëse personat e lartëpërmendur kanë pjesëmarrje personale në principalin themelor të emetuesit dhe në strukturën votuese të emetuesit, me të dhënë për shumën e asaj pjesëmarrje	Има сопствено учество во основната главнина на издавачот односно има 4.547 обични акции.

13.4 Судир на интереси помеѓу членовите на одборот на директори на издавачот/ Konfliktit i interesave midis anëtarëve të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit

13.4.1 Податок за потенцијален судир на интереси помеѓу одговорностите кои овие лица ги имаат кај издавачот и нивните приватни интереси или други одговорности. Во случај доколку не постои судир на интереси, да се даде изјава дека не постои/Е dhënë për konflikt potencial të interesave midis përgjegjësive të cilat këta persona i kanë tek emetuesi dhe interesat e tyre private ose përgjegjësi tjera. Në rast nëse nuk ekziston konflikt i interesave, të jepet deklaratë se nuk ekziston

Не постои потенцијален судир на интереси помеѓу одговорностите кои членовите на Одборот на директори ги имаат кај издавачот и нивните приватни интереси или други одговорности.

13.4.2 Податок за постоењето на договор или соработка помеѓу овие лица и големите акционери, клиентите, добавувачите и други лица врз основа на што било кое од овие лица било избрано за член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот/Е dhënë për ekzistimin e marrëveshjeje ose bashkëpunim midis këtyre personave dhe aksionarët e mëdhenj, klientët, furnitorët dhe persona të tjerë në bazë të së cilës, secili nga këta persona ka qenë i zgjedhur për anëtar të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit

Членовите на Одборот на директори на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола, воедно се и најголеми акционери кои поседуваат по 4.547 обични акции односно 16.66% од вкупниот број на акции.

Не постои договор или соработка помеѓу овие лица и големите акционери, клиентите, добавувачите и други лица врз основа на што било кое од овие лица било избрано за член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот.

13.4.3 Детални податоци за постоењето на било какво ограничување на располагањето со акциите кои членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот ги поседуваат кај издавачот, во определен временски период, за што овие лица се согласиле/Të dhëna të hollësishme për ekzistimin e çfarëdo kufizimi të dispozicionit me aksionet të cilat anëtarët e bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit i posedojnë tek emetuesi, në periudhë të caktuar kohore, për çfarë këta persona janë dakorduar

Не постои било какво ограничување на располагањето со акциите кои членовите на одборот на директори на издавачот ги поседуваат кај издавачот, во определен временски период, за што овие лица се согласиле.

14. ВРАБОТЕНИ/ PUNONJËS

14.1 Број на вработени и квалификациона структура на крајот од секоја година во последните три години и променетата состојба до денот на изготвување на просpektot. Доколку е можно и податок за географската распореденост на вработените/ Numri i punonjësve dhe struktura kualifikuese në fund të çdo viti në tre vitet e fundit dhe gjendja e ndryshuar deri në ditën e përpilimit të prospektit. Nëse është e mundur, edhe e dhënë për sistematizimin gjeografik të punonjësve

Број на вработени во 2018 година со состојба на 31.12.2018 година е 66 вработени

<i>Број и структура на вработените според степенот на образование</i>	
Степен на образование	Број
Доктор на науки	1
Магистер	/
ВСС	8
ВСШ	39
ССС	18
Останато	/
Вкупно	66

Број на вработени во 2019 година со состојба на 31.12.2019 година е 98 вработени

<i>Број и структура на вработените според степенот на образование</i>	
Степен на образование	Број
Доктор на науки	1
Магистер	/
ВСС	5
ВСШ	65
ССС	27
Останато	/
Вкупно	98

Број на вработени во 2020 година со состојба на 31.12.2020 година е вработени 117.

Број и структура на вработените според степенот на образование	
Степен на образование	Број
Доктор на науки	1
Магистер	/
ВСС	7
ВСШ	68
ССС	41
Останато	/
Вкупно	117

14.2 Ако издавачот има вработено значаен број на (привремени) сезонски работници, потребно е да се наведе и податок за просечниот број на овие вработени во текот на последната финансиска година/ Nëse emetuesi ka punësuar numër të konsiderueshëm të (përkohshëm) punëtorëve sezonal, duhet të ceket edhe e dhënë për numrin mesatar të këtyre të punësuarve gjatë vitit të fundit financiar

Издавачот нема вработено привремени (сезонски) работници

15.ГОЛЕМИ АКЦИОНЕРИ/ AKSIONARË TË MËDHENJ

15.1 Согласно сознанијата на издавачот, податоци за лицата (освен за оние кои се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот) кои заедно со поврзаните лица, директно или индиректно, поседуваат повеќе од 5% од било кој род или класа на акции издадени од издавачот, заедно со висината на тоа учество (апсолутна вредност и реалтивна вредност во однос на основната главнина на издавачот и во однос на гласачката структура на издавачот). Ако нема такви лица или ако нема сознанија за такви лица да се даде соодветна негативна изјава/ Në përputhje me njohuritë e emetuesit, të dhëna për personat (përveç për ata që janë anëtarë të bordit të drejtorëve, respektivisht bordit drejtues dhe mbikëqyrës të emetuesit) të cilët së bashku me personat e ndërlidhur, drejtëpërdrejtë ose tërthorazi, posedojnë më shumë se 5% nga cilado gjini ose klasë e aksioneve të emetuara nga emetuesi, së bashku me lartësinë e asaj pjesëmarrjeje (vlera absolute dhe vlera relative në raport me principalin themelor të emetuesin dhe në raport me strukturën votuese të emetuesit). Nëse nuk ka persona të tillë ose nuk ka njohuri për persona të tillë, të jepet deklaratë negative përkatëse

Согласно сознанијата на издавачот и според податоците од акционерската книга освен членовите на одборот на директори (со исклучок на Благој Бошевски и Николина Таневска) и лицата Дејан Крстевски, Никола Митровски и Гоце Стојаноски ниту едно друго лице само или заедно со поврзаните лица, директно или индиректно, не поседува повеќе од 5% од обичните акции со право на глас издадени од издавачот.

15.2 Опис на било какви договори или други акти познати за издавачот, чија реализација на определен датум може да доведе до промена на контролата кај издавачот/ Përshkrim i çfarëdo marrëveshjeve ose akteve të tjera të njohura për emetuesin, realizimi i të cilëve në datë të caktuar mund të sjellë deri te ndryshimi i kontrollit tek emtuesi

Во моментот на подготовка на Проспектот не постојат било какви договори или други акти познати за СН Осигурителен Брокер АД Битола, чија реализација на определен датум може да доведе до промена на контролата кај СН Осигурителен Брокер АД Битола.

16. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ/TRANSAKSIONE ME PALË TË NDËRLIDHURA

16.1 Трансакции со поврзани страни во последните три години до денот на изготвување на проспектот со опис на природата на поврзаноста, обемот и целта на таквата трансакција. Во случај на заеми на поврзани лица кои сеуште не се подмирени да се наведе колку изнесува преостанатиот долг/ Transaksione me palë të ndërlidhura në tre vitet e fundit deri në ditën e përpilimit të prospektit me përshkrim të natyrës së ndërlidhshmërisë, vëllimit dhe qëllimit të transaksionit të tillë. Në rast të huave të personave të ndërlidhur të cilat ende nuk janë të shlyera, të ceket se sa është pjesa e mbetur e borxhit

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2020, 2019 и 2018 година.

	2020	Побарувања	Обврски	Приходи	во илјади денари Расходи
ФД СН Финансии		224	950	13.665	-
СН Сообраќаен Центар		12.513	2.602	1.435	-
СН Центар за моторни возила		70	310	-	-
СН Центар за угостителство		38	2.621	-	-
Клуб Спорт 77 ДОО		8.131	1.159	-	-
Стентон градба ДОО		1.207	26.104	-	-
СНММ7 Инфо Медија		30	15	-	360
Клучен кадар		-	-	-	5.908
		22.213	33.761	15.100	6.268

	2020	Побарувања од дадени позајмици	Обврски по примени позајмици
ФД СН Финансии		12.000	-
СН Сообраќаен Центар		373	-
СН Центар за моторни возила		1.293	-
СН Центар за угостителство		2.534	-
Физички лица		2.099	120.822
		18.299	120.822

	2019	Побарувања	Обврски	во илјади денари	
				Приходи	Расходи
Физички лица		-	75.495	-	
Правни лица		34.954	59.702	-	
Клучен кадар		-	-	-	4.968
		34.954	135.197	-	4.968

	2018	Побарувања	Обврски	во илјади денари	
				Приходи	Расходи
Физички лица		166	48.020	-	
Клучен кадар		-	-	-	6.525
		166	48.020	-	6.525

16.2 Процентот на трансакциите со поврзани страни во вкупниот обрт на издавачот/ Përqindja e transaksioneve me palë të ndërlidhura në qarkullimin total të emetuesit

Трансакциите со поврзани страни односно расходите за клучен кадар во вкупниот оперативен приход на издавачот за 2018 година изнесуваат 5,46%.

Трансакциите со поврзани страни односно расходите за клучен кадар во вкупниот оперативен приход на издавачот во 2019 година изнесуваат 2,23%.

Трансакциите со поврзани страни односно приходи од поврзани страни во вкупниот оперативен приход на издавачот во 2020 година изнесуваат 6,4%, додека расходите за клучен кадар во вкупниот оперативен приход на издавачот во 2020 година изнесуваат 2,5%.

17. ФИНАНСИСКИ ПОДАТОЦИ/ TË DHËNA FINANCIARE

17.1 Финансиски извештаи/ Raporte financiare

Составен дел на проспектоот се ревидираните Финансиски извештаи (Извештај за финансиска состојба, Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот, Извештај за паричните текови и Белешки кон финансиските извештаи) и Извештајот на независните ревизори за 2018, 2019 и 2020 година подготвени во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење сметководство според кој се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

17.2 Ревизија на годишните финансиски извештаи/ Revizion i raporteve vjetore financiare

17.2.1 Посочување дека финансиските извештаи се ревидирани и наведување на извештајот на ревизорот за финансиските извештаи на издавачот за последните три години/ Tregim se raportet financiare janë të reviduara dhe cekje e raportit të revizorit për raportet financiare të emetuesit për tre vitet e fundit

Финансиските извештаи на издавачот за 2018, 2019 и 2020 година се ревидирани и заедно со извештајот на ревизорот за финансиските извештаи на СН Осигурителен Брокер АД Битола се составен дел на Проспектоот.

17.2.2 Посочување на други информации во проспектот кои биле ревидирани од независен ревизор/ Tregim i informatave të tjera në prospektin të cilat kanë qenë të reviduara nga një revizor i pavarur

Освен приложените финансиски извештаи на издавачот за 2018, 2019 и 2020 година кои се ревидирани и заедно со извештајот на ревизорот за финансиските извештаи се составен дел на Проспектот, не постојат други информации во Проспектот кои биле ревидирани од независен ревизор.

17.2.3 Секаде во проспектот каде што се прикажуваат финансиски податоци кои не се земени од ревидираните финансиски извештаи на издавачот, задолжително се посочува изворот од каде се користени тие податоци и се посочува дека истите не се ревидирани/Në çdo vend të prospektit ku paraqiten të dhënat financiare që nuk janë të marra nga raportet e reviduara financiare të emetuesit, në mënyrë obligative bëhet me dije burimi se nga janë përdorur ato të dhëna si dhe bëhet me dije se të njëjtat nuk janë të reviduara

Секаде во проспектот каде што се прикажуваат финансиски податоци кои не се земени од ревидираните финансиски извештаи на издавачот, е посочено дека истите не се ревидирани.

17.3 Периодични и други финансиски информации/ Informata periodike dhe të tjera financiare

17.3.1 Доколку издавачот објавил квартални или полугодишни финансиски извештаи од датумот на неговите последни ревидирани финансиски извештаи, истите треба да бидат вклучени во проспектот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, извештајот на ревизорот задолжително се прикажува во проспектот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи не биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, во проспектот задолжително се наведува тој факт/ Nëse emetuesi ka publikuar raporte tremujore ose gjysmëvjetore financiare nga data e raporteve të tija të fundit të reviduara financiare, të njëjtat duhet të përfshihen në prospektin. Nëse informatat/raportet tremujore ose gjysmëvjetore financiare kanë qenë të kontrolluara ose të reviduara nga një revizor i autorizuar, raportet i revizorit në mënyrë obligative paraqitet në prospektin. Nëse informatat/raportet tremujore ose gjysmëvjetore financiare nuk kanë qenë të kontrolluara ose të reviduara nga një revizor i autorizuar, në prospektin në mënyrë obligative ceket ai fakt

Издавачот нема објавено квартални или полугодишни финансиски извештаи од датумот на неговите последни ревидирани финансиски извештаи за годината која завршува на 31.12.2020 година.

17.3.2 Доколку проспектот е од датум по завршување на девет месеци од датумот на последните годишни финансиски извештаи кои биле ревидирани, задолжително содржи периодични финансиски извештаи, кои може да бидат неревидирани (при што задолжително се наведува дека истите не се ревидирани), а кои се однесуваат најмаку на периодот од првото полугодие на финансиската година/Nëse prospekti është i një date pas përfundimit të nëntë muajve nga data e raporteve të fundit vjetore financiare të cilat kanë qenë të reviduara, në mënyrë obligative përmban raporte periodike financiare, të cilat mund të jenë të joreviduara (gjatë së cilës në mënyrë obligative ceket se të njëjtat nuk janë të reviduara), e që u referohen të paktën periudhës nga gjysmëvjetori i parë i vitit financiar

Проспектот не е од датум по завршување на девет месеци од датумот на последните годишни финансиски извештаи кои биле ревидирани за годината која завршува на 31.12.2020 година.

17.3.3 Периодичните финансиски извештаи треба да ги вклучат и споредбените извештаи за истиот период од претходната финансиска година, освен за билансот на состојба кај кој за споредба може да се земе и состојбата од крајот на последната финансиска година/Raportet periodike financiare duhet të përfshijnë edhe raportet komparative për të njëjtën periudhë nga viti paraprak financiar, përveç për bilancin e gjendjes tek i cili për krahasim mund të merret edhe gjendja nga fundi i vitit të fundit financiar

Не постојат периодични финансиски извештаи. Во моментот кога истите ќе бидат изготвени ќе вклучат и споредбени извештаи за истиот период од претходната финансиска година.

17.4 Дивидендна политика/ Politika e dividendës

17.4.1 Опис на политиката на издавачот за распределба на дивиденда и на какви било ограничувања во поглед на истата/ Përshkrim i politikës së emetuesit për shpërndarjen e dividendës dhe çfarëdo kufizimeve në aspekt të së njëjtës

Сопствениците на обични акции имаат право на исплата на дел од добивката (дивиденда).

Дивидендата се исплатува еднаш годишно од остварената добивка на друштвото врз основа на Одлука на Собрание на акционери со која се регулира начинот на исплата и висината на дивидендата.

На сопствениците на обични акции дивиденда нема да се исплаќа во оние деловни години во кои друштвото нема да оствари добивка.

Издавачот нема усвоено посебна дивидендна политика за распределба на добивката.

Висината на дивидендата на обичните акции се утврдува врз основа на Одлука за распределба на добивка донесена од страна на Собрание на акционери.

17.4.2 Износ на исплатена дивиденда по акција за последните три финансиски години, соодветно прилагодена во случаи на промени на бројот на акциите на издавачот, заради споредливост на податоците/Shuma e dividendës së paguar për aksion për tre vitet e fundit financiare, përkatësisht të përshtatur në raste të ndryshimeve të numrit të aksioneve të emetuesit, për shkak të krahasueshmërisë së të dhënave

Во 2019 година друштвото има исплатени дивиденда во висина од 16.310.000 денари односно 10.193 денари по една обична акција. Бројот на издадени акции на 31.12.2018 година изнесувал 1.600 обични акции.

Во 2020 година друштвото има донесено одлука за зголемувањето на основната главнина од средства на друштвото со издавање на хартии од вредност по пат на приватна понуда - втора емисија на обични акции, наменети за постојните акционери соодветно на нивното поединечно учество во вкупната главнина на друштвото. Со втората емисија на хартии од вредност, друштвото издаде 25690 обични акции.

Основната главнина на друштвото се зголеми од средствата на друштвото распоредени за таа намена, согласно Одлуката за распределба на добивката од 2019 и нераспределената акумулирана добивка од претходни години, и тоа:

- зголемување на основната главнина, од акумулираната добивка од претходни години или износ од 35.861.726,00 денари;

- зголемување на основната главнина од остварена нето добивка за деловната 2019 година или износ од 52.230.541,00 денари

односно вкупно распределено од остварените финансиски резултати од претходни години и 2019 година за зголемување на основната главнина на друштвото износ од 88.092.267,00 денари. Вкупната вредност на втората емисија на обични акции по пат на приватна понуда, е во износот кој преостанува по подмирување на сите видови даноци во вкупен износ од 8.809.227,00 денари, вкalkулирани соодветно за ваков тип трансакции и стекнувања.

Основната главнина на друштвото се зголеми за вкупна вредност од 79.247.227,00 денари, а остатокот до 79.283.040,00 денари утврден за распределба се искористи за трошоци на постапката.

По извршената емисија на хартии од вредност по пат на приватна понуда, основната главнина изнесува 84.182.827,00 денари.

Во 2021 година, друштвото нема распределено дивиденда на сопствениците на обични акции.

17.5 Правни постапки/ Procedurat juridike

Информации за какви било правни постапки (административни, судски и други законски постапки), вклучувајќи ги и потенцијалните постапки или постапките кои се во тек за кои издавачот е запознаен, за период од 12 месеци кои може да имаат, или имале во неодамнешното минато значајно влијание на финансиската положба или на профитабилноста на издавачот односно на групацијата на издавачот (нивната вредност изнесува најмалку 5% од вредноста на капиталот на друштвото). Доколку такви постапки не постојат, потребно е да се посочи дека не постојат./ Informatat për çfarëdo procedure juridike (administrative, gjyqësore dhe të tjera ligjore), përfshirë edhe procedurat potenciale ose procedurat të cilat janë në rrjedhë e sipër për të cilat emetuesi është i njoftuar, për një periudhë prej 12 muaj të cilat mund të kanë, ose kanë pasur në të kaluarën e afërt ndikim të dukshëm në gjendjen financiare ose në fitimprurjen e emetuesit, respektivisht të grupacionit të emetuesit (vlera e tyre është së paku 5% e vlerës së kapitalit të shoqërisë). Përderisa procedurat e tilla nuk ekzistojnë, duhet të bëhet me dije se nuk ekzistojnë

Не постојат било какви правни постапки (административни, судски и други законски постапки), вклучувајќи ги и потенцијалните постапки или постапките кои се во тек за кои издавачот е запознаен, за период од 12 месеци кои може да имаат, или имале во неодамнешното минато значајно влијание на финансиската положба или на профитабилноста на издавачот односно на групацијата на издавачот.

17.6 Значајни промени во финансиската или трговската положба на издавачот/ Ndryshime të rëndësishme në gjendjen financiare ose tregtare të emetuesit

Опис на каква било значајна промена на финансиската или трговската положба на групацијата на издавачот која се случила во периодот по завршување на последната финансиска година за која се објавени ревидирани финансиски извештаи или по завршување на последното полугодие за кое се објавени периодични финансиски информации. Доколку такви промени не се случиле, потребно е да се посочи дека не се случиле./ Përshkrim i çfarëdo ndryshimi të rëndësishëm të gjendjes financiare ose tregtare të grupacionit të emetuesit që ka ndodhur në periudhën pas përfundimit të vitit të fundit financiar për të cilin janë publikuar raporte të reviduara financiare ose pas përfundimit të gjysmëvjetorit të fundit për të cilin janë publikuar raporte periodike financiare. Nëse ndryshime të tilla nuk kanë ndodhur, duhet të bëhet me dije se nuk kanë ndodhur

Не се случиле значајни промени на финансиската или трговската положба во периодот по завршување на последната финансиска година за која се објавени ревидирани финансиски извештаи.

18. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ/ INFORMATA SHITESË

18.1 Податоци за капиталот на издавачот/ Të dhëna për kapitalin e emetuesit

18.1.1 Износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина, со состојба на денот на последниот биланс на состојба вклучен во проспектот и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба до денот на изготвување на проспектот/Shuma e principalit themelor dhe numri, gjinia dhe klasa e letrave me vlerë nga të cilat përbëhet principalit themelor, me gjendje në ditën e bilancit të fundit të gjendjes të përfshirë në prospektin dhe gjendja pas ndryshimeve në principalin themelor që kanë ndodhur pas përpilimit të bilancit të fundit të gjendjes deri në ditën e përpilimit të prospektit

Согласно Билансот на состојба за годината која завршува на 31.12.2020 година износот на капиталот изнесува:

<i>Капитал</i>	<i>во илјади денари</i> 2020
<i>Акционерски капитал</i>	84.167
<i>Резерви</i>	492
<i>Акумулирана добивка</i>	-
<i>Тековна добивка</i>	52.077
	136.736

Друштвото има издадено 27.290 обични акции со поединечна номинална вредност од 50 ЕУР односно основната главнина изнесува 1.364.500 ЕУР во денарска противвредност по среден курс на НБРСМ.

18.1.2 Износот на издадените конвертибилни хартии од вредност и хартии од вредност со варанти, со опис на условите и процедурите на конверзија или запишување/ Shuma e letrave me vlerë të konvertueshme të emetuara dhe letrave me vlerë me varianca, me përshkrim të kushteve dhe procedurave të konvertimit ose regjistrimit

Издавачот нема издадени конвертибилни хартии од вредност и хартии од вредност со варанти

18.1.3 Податоци за тоа дали органот на управување е овластен со Статутот на издавачот да ја зголеми основната главнина (одобрен капитал) и податок за износот на одобрениот капитал и за периодот за кој важи одредбата на Статутот за одобрен капитал/Të dhëna për atë nëse organi i administrimit është i autorizuar me Statutin e emetuesit që të zmadhojë principalin themelor (kapitalin e miratuar) dhe e dhënë për shumën e kapitalit të miratuar dhe për periudhën për të cilën vlen dispozita e Statutit për kapital të miratuar

Одборот на директори на издавачот не е овластен со Статутот на издавачот да ја зголеми основната главнина (одобрен капитал). Согласно Статутот зголемување на основната главнина може да биде само со нови влогови и од средства на друштвото. Зголемувањето на основната главнина се врши со одлука донесена на Собрание на акционери која се донесува со мнозинство на гласови кое не може да биде помало од $\frac{3}{4}$ од акциите со право на глас претставени на Собранието на акционери.

18.1.4 Во случаи кога барањето за одобрение се однесува на акции од втора или од наредна емисија, во просpektот се наведуваат и следните податоци/ Në rastë kur kërkësa për miratim u referohet aksioneve nga emetimi i dytë ose i rradhës, në prospektin cekën edhe të dhënat në vijim

- а) износот на претходните емисии и / shuma e emetimeve paraprake dhe
- б) видот и количината на претходно издадените хартии од вредност, со опис на правата кои произлегуваат од нив и нивната номинална вредност/ lloji dhe sasia e letrave me vlerë të emetuara paraprakisht, me përshkrim të të drejtave që rrjedhin nga ato dhe vlera e tyre nominale.

Барањето за одобрение се однесува на издавање на долгорочни должнички хартии од вредност-I-ва емисија на корпоративни обврзници.

18.2 Статут на издавачот и основачки акти/ Statuti i emetuesit dhe aktet themeluese

18.2.1 Предмет на работење на издавачот согласно Статутот/ Lënda e punës së emetuesit në përputhje me Statutin

Основни дејности на Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола се:

- посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигурениците;
- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан;
- снимање на ризици;
- посредување при процена на штети и процена на штети;
- посредување при продажба и продажба на остатоците од осигурани оштетени предмети;
- воведување мерки за спречување, намалување и отстранување на штетите и ризиците кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;
- изготвување на адекватна анализа на ризикот и предлагање соодветно осигурително покритие за осигуреникот;
- го информира друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот да склучи договор за осигурување и го запознава осигуреникот со условите на полисите и прописите со кои се регулира определувањето на износот на премијата;
- посредува во име на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, кој земајќи ги во предвид сите околности од значење за ризикот на поединечен случај, ќе му обезбеди на осигуреникот соодветно покритие;
- проверување на полисите за содржината на осигурување;
- укажување на правна помош во осигурувањето и соработка со надлежни службени лица на клиентот за подготовка на доказна документација за основот и висината на оштетеното побарување, како и да прибирање на други потребни докази;

-доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Северна Македонија, може да посредува при склучување на договори за осигурување со странски Друштва за осигурување;

-друштвото не смее да врши посредување при склучување на договор за осигурување кој е во спротивност со член 49 од ЗСО.

18.2.2 Опис на правата, предностите и ограничувањата кои произлегуваат од секоја класа на акции издадени од издавачот/ Përshkrim i të drejtave, përparësive dhe kufizimeve që rrjedhin nga secila klasë e aksioneve të emetuara nga emetues

Секоја обична акција дава право на глас на Собранието на издавачот. Акционерот на издавачот ги има сите права, обврски и одговорности утврдени во законските и подзаконските акти и Статутот на издавачот.

Сопствениците на обични акции ги имаат следниве права:

-право на глас во Собранието на акционери на издавачот по принципот една акција еден глас;

-право на учество и одлучување на Собранието на издавачот;

-право на исплата на дел од добивката (дивиденда);

-право на исплата на дел од ликвидационата односно стечајната маса на друштвото;

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен Брокер АД Битола има издадено 27.290 обични акции со право на глас со номинална вредност од 50 евра и со ИСИН број MKSNOB101014.

18.2.3 Опис на дејствието кое треба да биде преземено за промена на некое од правата на сопствениците на акции, при што ќе биде посочено дали условите за таквото дејствие се построги во однос на законот или не/Përshkrim i veprimët që duhet të ndërmerret për ndryshim të ndonjë nga të drejtat e pronarëve të aksioneve, gjatë së cilës do të bëhet me dije nëse kushtet për veprimin e tillë janë më rigorozе në raport me ligjin ose jo

Кога на Собрание на акционери на друштвото се одлучува за прашања со кои се менува или ограничува било кое право врзано за сопствениците на било кој род на акции и за случаите утврдени со закон, одлуката се смета за полноважна ако акционерите кои го претставуваат соодветниот род на акции, дадат согласност за донесување на одлуката. Оваа одлука во зависност од точките на дневен ред на Собранието на акционери, по оценка на органот кој го свикува собранието, може да се донесе на истото Собрание на акционери со одвоено гласање на овие акционери или пак на посебно Собрание на акционери. Одлуката се донесува со мнозинство кое изнесува не помалку од 2/3 од акциите претставени на Собранието на акционери.

Во Статутот на друштвото ниту во било кој друг акт на издавачот не се предвидени построги за промена на правата на сопствениците на акции од они предвидени со Закон.

18.2.4 Опис на условите за свикување годишно собрание и вонредно собрание на акционери, вклучувајќи и податоци за начинот на кој акционерите го пријавуваат своето учество/ Përshkrim i kushteve për konvokim të kuvendit vjetor dhe kuvendit të jashtëzakonshëm të aksionarëve, përfshirë edhe të dhëna për mënyrën në të cilën aksionarët e paraqesin pjesëmarrjen e tyre

Годишното собрание го свикува одборот на директори најдоцна три месеца по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот

извештај за работата на друштвото во претходната деловна година, а не подоцна од шест месеца од завршувањето на календарската година или 14 месеца од одржувањето на последното годишно собрание.

На годишното собрание:

1) се разгледуваат и се усвојуваат годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на друштвото во претходната деловна година;

2) се одлучува за употребата на чистата добивка или за покривање на загубата и

3) се одобрува работата на членовите на органот на управување и на надзорниот одбор.

Кога тоа го бара интересот на друштвото и на акционерите, во времето меѓу две годишни собранија, може да се свика собрание.

Собранието може да биде свикано со покана или со објавување јавен повик или со покана и со објавување јавен повик до акционерите.

Собранието се свикнува со праќање покана до сите акционери чиешто акции им даваат право на учество во работата на собранието коешто се свикнува. Поканата се испраќа според изводот од акционерската книга, којшто не е постар од три дена до денот на испраќањето на поканата.

Јавниот повик за одржување на седница на собранието се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на Република Македонија.

Поканата, односно јавниот повик за свикнување собрание ги содржи следниве податоци:

1) фирмата и седиштето на друштвото;

2) местото и датумот на одржување на собранието;

3) другите процедурални формалности, пропишани со статутот, што се од значење за присуството на собранието и за начинот на гласање;

4) дневниот ред според кој ќе работи собранието и

5) начинот на којшто се достапни материјалите што се подготвени за собранието кое што е свикано.

Секој акционер кој има намера да учествува на свикано собрание е должен да го пријави своето учество на собранието (пријава за учество на собранието) најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното собрание. Списокот на пријавените акционери го подготвува одборот на директори, односно лицето овластено за свикнување на собранието.

Пред почетокот на одржувањето на собранието, списокот го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник на акционер со што го верификува своето присуство на собранието (верификуван учесник на собранието). Потпишаниот список, со свој потпис, го заверуваат претседавачот со собранието и записничарот. По заверката на списокот претседавачот со собранието го констатира кворумот за работа.

Секој акционер има право да поставува прашања по секоја од точките од дневниот ред на седницата на Собранието на друштвото. Друштвото преку свој овластен орган или застапник е должно да одговори на прашањата што му ги поставуваат акционерите. Правото да се поставуваат прашања од акционерите и обврската на друштвото да одговори на поставените прашања може да биде претходно условено од потребата да се потврди личниот идентитет на акционерите кои поставиле прашања, одржувањето на ред во заседавањето и работата на собранието, или преземање активности за зачувувањето на доверливоста во работењето и деловните интереси на друштвото.

Акционер може да овласти со полномошно друго физичко или правно лице како свој полномошник на седница на собрание на друштво коешто ќе учествува и ќе гласа на седницата на собранието во негово име.

Одлуките на собранието се донесуваат со 2/3 мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен ако со закон и со статутот на друштвото не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на собранието.

Со седницата на собранието претседава претседавач. Претседавачот со собранието го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на собранието, а може да утврди и правила за водење на седницата на собранието.

Претседавачот го бира собранието со мнозинство од присутните гласови за секое одделно собрание. Мандатот на претседавачот со собранието трае до изборот на претседавачот на наредното собрание коешто треба да биде одржано.

За претседавач со собранието може да биде избран секој акционер или лице коешто застапува акционер. За претседавач со собранието не може да биде избран член на орган на управување или член на надзорен одбор.

Одлуките на собранието влегуваат во сила со денот на донесувањето, освен ако во одлуката не е утврден друг датум на влегување во сила.

За работата на собранието се води записник којшто содржи податоци за:

- 1) фирмата и седиштето на друштвото;
- 2) датумот, времето и местото на одржувањето на собранието;
- 3) името на претседавачот со собранието, односно името на записничарот и имињата на членовите на комисијата за гласање, ако се избираат;
- 4) дневниот ред на собранието;
- 5) бројот на присутните акционери, односно полномошниците на акционери и кворумот за работа;
- 6) расправата водена на собранието;
- 7) значајните настани на собранието, како и поднесените предлози;
- 8) одлуките, бројот на гласови „за“ и „против“ и бројот на воздржаните гласови и
- 9) оградувањата, односно противењата на акционер, член на органот на управување, односно на надзорниот одбор против некоја одлука ако е изјавено оградување, односно противење.

За записничар и заверувачи на записник не може да биде избран член на орган на управување на друштвото, односно на надзорен одбор, ниту претседавачот со собранието.

Записникот се подготвува најдоцна во рок од осум дена од денот на одржувањето на собранието и него го потпишуваат записничарот и претседавачот со собранието, а го заверуваат заверувачи на записник.

Кога записникот го води нотар, записникот се подготвува најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на собранието и него го потпишува нотарот и претседавачот со собранието. Копијата од ставот (4) на овој член ја дава нотарот кој го водел записникот

18.2.5 Опис на условите утврдени во Статутот или друг акт на издавачот со кои се регулира промената на основната главнина, кога тие услови се построги од оние пропишани со закон/ Përshkrim i kushteve të përcaktuara në Statutin ose akt tjetër të emetuesit me të cilat rregullohet ndryshimi i principalit themelor, kur ato kushte janë më rigorozë se ato të përcaktuara me ligj

Согласно Законот за трговските друштва Зголемувањето на основна главнина на друштвото може да се врши:

- 1) со влогови;
- 2) со условно зголемување на основната главнина;
- 3) со одобрен капитал и
- 4) од средствата на друштвото

Согласно Статутот зголемување на основната главнина може да биде со нови влогови и од средства на друштвото. Зголемувањето на основната главнина се врши

со одлука донесена на Собрание на акционери која се донесува со мнозинство на гласови кое не може да биде помало од $\frac{3}{4}$ од акциите со право на глас претставени на Собранието на акционери.

Условите утврдени во Статутот на издавачот со кои се регулира промената на основната главнина, се построги од оние пропишани со Законот за трговските друштва односно со Статутот на издавачот се пропишува поголемо мнозинство за донесување на одлука за зголемување на основната главнина ($\frac{3}{4}$ од акциите со право на глас претставени на Собранието на акционери).

19. ДОГОВОРИ ОД СУШТИНСКО ЗНАЧЕЊЕ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ИЗДАВАЧОТ/ MARRËVESHJE ME RËNDËSI JETIKE PËR PUNËN E EMETUESIT

Не постои договор надвор од секојдневното работење на издавачот кој е од суштинско значење за работењето на издавачот, а во кој како договорна страна се јавува издавачот, за последните две години кои му претходат на изготвувањето на проспектот.

20. ИНФОРМАЦИИ ДОБИЕНИ ОД ТРЕТИ ЛИЦА И ИЗВЕШТАИ ОД ЕКСПЕРТИ И ИЗЈАВА ЗА БИЛО КАКОВ ИНТЕРЕС/ INFORMATA TË FITUARA NGA PALË TË TRETA DHE RAPORTE NGA EKSPERTË DDHE DEKLARATË PËR ÇFARËDO INTERESI

20.1 Кога во проспектот е вклучен извештај од трето лице - експерт, да се наведат податоци за тоа лице и тоа: име и презиме, деловна адреса, квалификации и податок дали лицето има материјален интерес кај издавачот. Податок во кој контекст и во која форма се употребува извештајот на тоа лице и согласност од лицето кое ја потврдило содржината на тој дел од проспектот/ Kur në prospektin është i përfshirë raport nga palë e tretë – ekspert, të ceken të dhëna për atë person dhe atë: emri dhe mbiemri, adresa zyrtare, kualifikimet dhe e dhënë nëse personi ka interes material tek emetuesi. E dhënë se në çfarë konteksti dhe në çfarë forme përdoret raporti i atij personi dhe pëlqim nga personi i cili e ka konfirmuar përmbajtjen e asaj pjese të prospektit

Во Проспектот не е вклучен извештај од трето лице – експерт.

20.2 Кога извор на определена информација е некое трето лице, потребно е да се обезбеди потврда дека таа информација е точно и прецизно репродуцирана и дека согласно можностите и сознанијата на издавачот не е прикриен ниту еден факт кој би ги направил репродуцираните информации нецелосни или неточни. Да се наведе и изворот на информациите/ Kur një burim i një informate të caktuar është ndonjë palë e tretë, duhet të sigurohet konfirmim se ajo informatë është saktësisht dhe me precizitet e riprodhuar dhe se në përputhje me mundësitë dhe njohuritë e emetuesit nuk është fshehur asnjë fakt i cili do i bënte informatat e riprodhuara jo të plota ose të pasakta. Të ceket edhe burimi i informatave

Во Проспектот не е вклучена определена информација од трето лице.

21. УЧЕСТВО ВО ДРУГИ ТРГОВСКИ ДРУШТВА/ PJESËMARRJE NË SHOQËRI TË TJERA TREGTARE

Издавачот нема учество во капиталот на други друштва.

22. ПОДАТОЦИ ЗА ПОНУДАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ/ TË DHËNA PËR OFERTËN E LETRAVE ME VLERË

22.1 Причини за понудата и намена на средствата што ќе се приберат со понудата/ Arsye për ofertën dhe qëllimin e aseteve që do të grumbullohen me ofertën

Издавањето на должничките хартии од вредност (корпоративни обврзници) се врши заради подобрување на финансискиот потенцијал на друштвото и остварување на планираните цели и стратегии за раст и развој на друштвото утврдени во Деловниот и развоен план за периодот 2021-2025 година.

22.2 Општи податоци за хартиите од вредност/ Dispozita të përgjithshme për letrat me vlerë

22.2.1 Бројот и датумот на актот за издавање на сопственички хартии од вредност / Numri dhe data e aktit për emetim të letrave me vlerë pronësore

Одлука бр. 02-300/20 од 10-05-2021 година за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда - I-ва емисија на корпоративни обврзници донесена од Собрание на акционери на Осигурително брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола одржано на 10-05-2021 година

22.2.2 Податоци за согласностите и одобренјата врз основа на кои хартиите од вредност ќе бидат издадени/ Të dhëna për pëlqimet dhe miratimet në bazë të së cilave letrat me vlerë do të emetohen

Издавањето на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда - I-ва емисија на корпоративни обврзници е врз основа на Одлука бр. 02-300/20 од 10-05-2021 година за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда - I-ва емисија на корпоративни обврзници донесена од Собрание на акционери на Осигурително брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола одржано на 10-05-2021 година

Издавањето на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда - I-ва емисија на корпоративни обврзници е одобрено од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија со Решение УП1 Број 10-84 од 09-08-2021 година.

22.2.3 Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата)/ Numri i letrave me vlerë që emetohen dhe vlera nominale e letrave me vlerë (vlera individuale dhe totale nominale e emetimit).

Согласно Одлуката бр. 02-300/20 од 10-05-2021 година за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда - I-ва емисија на корпоративни обврзници донесена од Собрание на акционери на Осигурително брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола одржано на 10-05-2021 година, се издаваат вкупно 8.000 (осум илјади) лота (обврзници) со номинална вредност од 10,000 (десет илјади) денари за лот и вкупна номинална вредност на емисијата од 80.000.000 (осумдесет милиони) денари.

22.2.4 Закони врз основа на кои се издаваат хартиите од вредност/ Ligje në bazë të së cilave emetohen letrat me vlerë

Долгорочните должнички хартии од вредност се издаваат врз основа на Законот за трговски друштва и Законот за хартии од вредност (и сите подзаконски

акти кои произлегуваат од Законот за хартии од вредност кои се однесуваат на издавањето на хартии од вредност)

22.2.5 Назив и адреса на субјектот каде се регистрираат хартиите од вредност/ Emërtimi dhe adresa e subjektit ku regjistronen letrat me vlerë

Долгорочните должнички хартии од вредност се регистрираат во Централен Депозитар за хартии од вредност АД Скопје со седиште на Бул. Кузман Јосифовски-Питу бр.1-1000 Скопје.

22.2.6 Времето и начинот на предавањето на хартиите од вредност за регистрација кај овластен депозитар/ Koha dhe mënyra e dhënies së letrave me vlerë pë regjistrim tek një depozitar i autorizuar

Доколку исходот од јавната понуда на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративни обврзници) е успешен т.е ако минимум 60% од понудените долгорочни должнички хартии од вредност (корпоративни обврзници) се запишани и уплатени во предвидениот рок од 6 (шест) месеци, друштвото доставува писмено известување за запишани и платени хартии од вредност до Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија и Централниот Депозитар за хартии од вредност АД Скопје.

Во рок од 2 (два) дена од доставеното известување за запишаните и уплатените хартии од вредност, Централниот Депозитар за хартии од вредност АД Скопје, врши порамнување на трансакциите според принципот „испорака наспроти плаќање“, при што дава инструкции за налог за пренос на паричните средства од посебната сметка за примање на паричните средства во текот на постапката за запишување на редовната сметка на издавачот, а во исто време ги префрлува хартиите од вредност на сметките на сметките за хартии од вредност на лицата кои запишале корпоративни обврзници од новата емисија согласно Правилата за работа на Централниот Депозитар за хартии од вредност АД Скопје.

22.2.7 Податоци за оданочувањето на приходите од хартиите од вредност/ Të dhëna për tatimimin e të ardhurave nga letrat me vlerë

Податоци за оданочувањето на приходите од хартиите од вредност за правни лица

Согласно член 4 од Законот за данок на добивка, обврзник на данокот на добивка е правно лице резидент на Република Северна Македонија кој остварува добивка од вршење на дејност во земјата и странство.

Согласно член 5 од Законот за данок на добивка обврзник на данокот на добивка е и постојана деловна единица на странско лице за добивката што ја остварува од вршење на дејност на територијата на Република Северна Македонија.

Стапката на данокот на добивка изнесува 10%

Согласно Законот за данок на добивка основа за пресметување на данокот од добивка е добивката која се утврдува во даночниот биланс. Основа за пресметување на данокот од добивка се утврдува како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководството и сметководствените стандарди, корегирани за се зголемува за непризнаените расходи и помалку искажаните приходи за даночни цели.

Приходите од каматите на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративни обврзници) влегуваат во даночната основа за пресметка на данокот на добивка.

Податоци за оданочувањето на приходите од хартиите од вредност за физички лица

Согласно член 5 од Законот за личен доход, даночен обврзник на данокот на доход е секое физичко лице резидент на Република Северна Македонија за доходот што го остварува во земјата и во странство. Резидент е физичко лице кое на територијата на Република Северна Македонија има постојано живеалиште или престојувалиште. Резидентот има престојувалиште ако на територијата на Република Македонија престојува непрекинато или со прекини 183 или повеќе дена во кој било 12-месечен период.

Согласно член 7 од Законот за личен доход обврзник на данокот на доход е и физичко лице кое не е резидент на Република Северна Македонија за доходот што е остварен на територијата на Република Северна Македонија.

Според член 11 став 2 од Законот за личен доход, за доходот од капитал, данокот се плаќа по единствена стапка од 15%

Според член 55 став 1 точка 4 и член 57 став 2 од Законот за личен доход, основа на данокот на доход претставува износот на пресметаната камата.

Податоци за оданочувањето на приходите од капитална добивка

Под капитална добивка се подразбира разликата помеѓу продажната и набавната цена при продажба или размена на хартии од вредност. Основа на данокот на доход од капитални добивки претставува разликата помеѓу продажната цена на хартиите од вредност и нивната куповна (набавна) цена. За капиталната добивка остварена од продажба на хартии од вредност, се признаваат нормирани трошоци од 10%.

Според Законот за данок на личен доход, оданочувањето на приходите од капитална добивка, ќе се врши по стапка од 10%.

22.3 Податоци за должничките хартиите од вредност/ Të dhëna për letrat me vlerë të borxhit

22.3.1 Опис на видот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои/ Përshkrim i llojit dhe klasës së letrave me vlerë të cilat emetohen, përfshirë edhe numrin ISIN për letrën me vlerë, nëse si i tillë ekziston

Вид на хартија од вредност: долгорочни должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници

Висина на каматна стапка: 6% на годишно ниво фиксна за целиот период.

Вкупна номинална вредност: 80.000.000 (осумдесет милиони) денари

Номинална вредност на 1 корпоративна обврзница: 10.000 (десет илјади) денари

Не постои ИСИН број за долгорочните должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници

22.3.2 Серија на хартиите од вредност/ Seria e letrave me vlerë

Прва емисија на долгорочни должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници.

22.3.3 Валута на која гласат хартиите од вредност (доколку хартиите од вредност се деноминирани во странска валута - се наведува курсот по кој ќе се пресметува денарската противвредност)/ Valuta në të cilën titullohen letrat me vlerë (nëse letrat me vlerë janë të denominuara në valutë të huaj – ceket kursi sipas të cilit do të përlllogaritet kundërvlera në denarë);

Долгорочните должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници се издаваат во денари.

22.3.4 Рангирање на хартијата од вредност што е предмет на јавната понуда, вклучувајќи и податоци за клаузулите кои имаат влијание на рангирањето или ги субординираат хартиите од вредност на одредени сегашни или идни обврски на издавачот/Rankimi i letrës me vlerë që është lëndë e ofertës publike, përfshirë edhe të dhënat për klauzolat të cilat kanë ndikim në rankimin ose i nënshtrojnë letrat me vlerë detyrimeve të caktuara të tashme ose të ardhshme të emetuesit

Обврските врз основа на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративна обврзница) се целосно подредени на обврските кон останатите доверители на друштвото, односно ќе бидат исплатени по измирување на обврските кон останатите доверители на друштвото.

Во случај на нова втора емисија на долгорочни должнички хартии од вредност, оваа долгорочна должничка хартија од вредност (корпоративна обврзница) ќе има приоритет при исплата во однос на други должнички хартии од вредност со ист квалитет и исти карактеристики како оваа долгорочна должничка хартија од вредност (корпоративна обврзница).

Обврските врз основа на долгорочните должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници не подлежат на каков било договор или друг акт што го намалува степенот на субординација.

22.3.5 Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права/ Përshkrim i të drejtave që rrjedhin nga letrat me vlerë, çfarëdo kufizime të të drejtave dhe mënyra në të cilën realizohen ato të drejta

Долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративна обврзница), се неограничено преносливи, во нематеријализиран облик, гласат на име и слободно може да се тргуваат на секундарен пазар.

Корпоративната обврзница му носи на имателот на обврзницата право на камата и право на исплата на главницата по доспевање.

Правото на камата имателите на обврзниците ќе го користат се до нивно доспевање.

Првата исплата на каматата ќе започне по истекот на 12 месеци од денот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, а ќе заврши по истекот на 5 години.

Главницата ќе се исплати во целосен износ заедно со последната исплата на каматата во рок од 3 дена по денот на достасување на обврзницата, односно по истекот на 5 години од денот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност врз основа на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративна обврзница)

Корпоративните обврзниците не можат да бидат откупени или предвреме отплатени, освен во случај на стечај или ликвидација.

Имателот на корпоративните обврзници не може да бара забрзана отплата на идните побарувања врз основа на камата или главница, освен во случај на стечај или ликвидација.

22.3.6 Висина на каматната стапка, начин на пресметување и исплата на истата/ Lartësia e normës së interesit, mënyra e përlogaritjes dhe pagesa e së njëjtës;

-Датуми за исплата на камата (датум на почеток и датум на завршување на периодот во кој ќе се исплаќа каматата)/ Datat për pagesë të interesit (data e fillimit dhe data e përfundimit të periudhës në të cilën do të paguhet interesi)

Долгорочните должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници се со годишна каматна стапка од 6% фиксна за целиот период.

Начинот на пресметка на каматата ќе се врши според проста метода по принципот на реален број на денови за периодот на пресметката врз реален број на денови во годината.

Исплатата на каматата ќе се врши во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ за евра на денот на исплатата, еднаш годишно, сметано од денот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност врз основа на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративна обврзница).

-Краен рок до кога може да се наплатат каматите и главницата/ Afati i fundit deri në të cilin mund të arkëtohen interesat dhe principal

Првата исплата на каматата ќе започне по истекот на 12 месеци од денот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, а ќе заврши по истекот на 5 години.

Камата за 1 година:

Пресметката на каматата за првата година ќе се изврши по истекот на 1 година од датумот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, со примена на реален број на денови во годината;

Камата за 2 година:

Пресметката на каматата за втората година ќе се изврши по истекот на 2 години од датумот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, со примена на реален број на денови во годината;

Камата за 3 година:

Пресметката на каматата за трета година ќе се изврши по истекот на 3 години од датумот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, со примена на реален број на денови во годината;

Камата за 4 година:

Пресметката на каматата за четвртата година ќе се изврши по истекот на 4 години од датумот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, со примена на реален број на денови во годината;

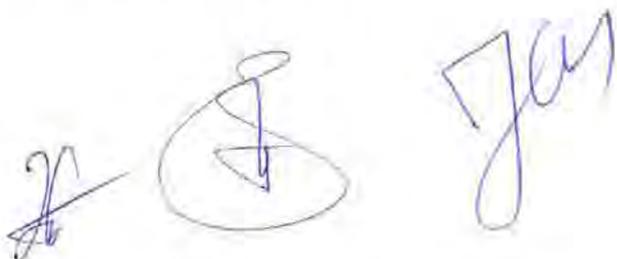
Камата за 5 година:

Пресметката на каматата за петтата година ќе се изврши по истекот на 5 години од датумот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност, со примена на реален број на денови во годината.

22.3.7 Рок на доспевање и амортизационен план на должничката хартија од вредност, вклучувајќи ја и постапката за отплата/ Afati i maturimit dhe plani i amortizimit i letrës me vlerë të borxhit, përfshirë edhe procedurën për pagesë

Рокот на доспевање на корпоративната обврзница е 5 години од денот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност.

Главницата ќе се исплати во целосен износ заедно со последната исплата на камата, односно по истекот на 5 години од денот на упис на обврзниците во Централниот Депозитар за хартии од вредност

датум на доспевање	број на денови за пресметка на камата	број на обврзници	каматна стапка	неисплатен износ на главницата	исплата на камата	главница и камата	исплата на главница
Прва година	365	8.000	6%	80.000.000	4.800.000	84.800.000	0
Втора година	365	8.000	6%	80.000.000	4.800.000	89.600.000	0
Трета година	365	8.000	6%	80.000.000	4.800.000	94.400.000	0
Четврта година	365	8.000	6%	80.000.000	4.800.000	99.200.000	0
Петта година	365	8.000	6%	80.000.000	4.800.000	104.000.000	0
Главница							80.000.000
ВКУПНО ЗА ИСПЛАТА				80.000.000	24.000.000	104.000.000	80.000.000

22.3.8 Висина на основната главнина на издавачот и процентот на учество на емисијата на должнички хартии од вредност во основната главнина и во главнината/ Lartësia e principalit themelor të emetuesit dhe përqindja e pjesëmarrjes së emetimit të letrave me vlerë të borxhit në principalin themelor dhe në principalin

Основната главнина на друштвото изнесува 1.364.500 ЕУР во денарска противвредност по среден курс на НБРСМ, а долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративна обврзница) во основната главнина учествуваат со 95,05%, а во главнината на друштвото учествуваат со 51,58%.

22.3.9 Извори на средства од каде што ќе бидат отплаќани должничките хартии од вредност/ Burime të aseteve nga ku do të paguhen letrat me vlerë të borxhit

Обврските кои произлегуваат од корпоративните обврзници ќе се исплаќаат од сопствени средства на издавачот, по основ на редовно работење.

22.3.10 Ограничувања кои ги носат хартиите од вредност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност/ Kufizime të cilat i sjellin letrat me vlerë, e të cilat shërbejnë për mbrojtjen e blerësve të ardhshëm të letrave me vlerë

Ограничувања кои ги носат хартиите од вредност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност се опишани во точка 22.3.4 и 22.3.5.

22.3.11 Опис на ограничувањата на трансферабилноста на хартиите од вредност, доколку има ограничувања/ Përshkrim i kufizimeve të transferueshmërisë së letrave me vlerë, nëse ka kufizime

Не постојат ограничувања на трансферабилноста на долгорочните должнички хартии од вредност и истите слободно може да се тргуваат на секундарен пазар.

22.3.12 Доколку се издаваат конвертибилни должнички хартии од вредност, потребно е да се дадат податоци за типот на хартиите од вредност во кои се конвертираат, како и условите и процедурите за конверзијата/ Nëse emetohen letra me vlerë të konvertueshme të borxhit, duhet të jepen të dhëna për tipin e letrave me vlerë në të cilin konvertohen, si dhe kushtet dhe procedurat për konvertimin

Долгорочните должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници кои се издаваат неможе да се конвертираат во обични акции односно не даваат право на замена со друг инструмент согласно Одлуката на Собранието на акционери бр.02-300/20 од 10-05-2021 година.

23. РОКОВИ И УСЛОВИ НА ПОНУДАТА/ АФАТЕТ ДНЕ КУШТЕТ Е ОФЕРТЭС

23.1 Цена на хартиите од вредност/ Çmimi i letrave me vlerë

23.1.1 Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени, како и начинот на утврдување на цената согласно правилата на овластена берза, преку која ќе се врши запишувањето на јавно понудените хартии од вредност, со која издавачот за тоа склучил договор/Çmimi me të cilin letrat me vlerë do të ofrohen, si dhe mënyra e përcaktimit të çmimit në përputhje me rregullat e një burse të autorizuar, përmes së cilës do të bëhet regjistrimi i letrave me vlerë publikisht të ofruara, me të cilën emetusi për këtë ka përmbyllur marrëveshje

Цената по која купувачите ќе ги запишат и уплатат корпоративните обврзници е фиксна и изнесува 10.000 (десет илјади) денари по лот. Продажбата ќе се врши по пат на јавна понуда преку Македонска Берза АД Скопје, согласно Правилата за тргување на Македонска берза Анекс 3 според моделот на фиксна цена со давање приоритет на налози со порано време на внес на налогот во БЕСТ системот.

При давање на приоритет на налози со порано време на внес на налогот, БЕСТ системот ги подредува внесените куповни налози од страна на членките на берзата на тој начин што приоритет добива налогот кој има порано време на внесување.

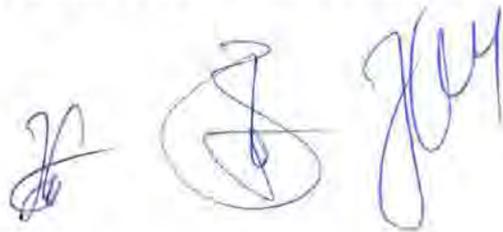
По издавањето на обврзницата при секундарно тргување цената на обврзницата се изразува како процент од номиналната вредност без акумулираната камата. Процентот се изразува со две децимални места. При секундарното тргување на обврзниците освен цената изразена како процент од номиналната вредност, купувачот на обврзниците треба да му ја плати акумулираната но сеуште ненаплатена камата пресметана од денот на тргување согласно условите за пресметка на камата утврдени во Проспектот. Пресметката на акумулираната камата ја врши овластениот депозитар.

23.1.2 Податок за трошоците односно провизиите кои паѓаат на товар на запишувачот односно купувачот/ E dhënë për kostot, respektivisht komisionet që bijnë në barrë të regjistruesisit, respektivisht blerësit

Нема дополнителни трошоци кои ги плаќаат купувачите односно запишувачите на корпоративните обврзници, освен провизиите за овластените учесници на пазарот на хартии од вредност преку кои се запишуваат обврзниците и провизиите за платен промет.

23.2 Услови, рокови и потребни дејствија за запишување и уплата на хартии од вредност предмет на понудата/ Kushtet, afatet dhe veprimet e nevojshme për regjistrim dhe pagesë të letrave me vlerë lëndë e ofertës

23.2.1 Вкупна вредност на понудата/ Vlera totale e ofertës

Вкупната вредност на понудата изнесува 80.000.000 (осумдесет милиони) денари.

23.2.2 Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена (датум на започнување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на започнување на рокот за уплата (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за уплата (ден, месец, година)) и опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност/ *Periudha kohore në të cilën oferta do të jetë e hapur*: (data e fillimit të afatit për regjistrim (dita, muaji, viti); data e përfundimit të afatit për regjistrim (dita, muaji, viti); data e fillimit të afatit për pagesë (dita, muaji, viti); data e përfundimit të afatit për pagesë (dita, muaji, viti)) dhe përshkrim i procedurës të regjistrimit dhe pagesës së letrave me vlerë;

Започнување на јавната понуда е најдоцна во рок од 30 календарски дена од денот на приемот на Решението на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија за давање одобрение за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда- I-ва емисија на корпоративни обврзници. Друштвото ќе ја објави Поканата за запишување и уплата на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда I-ва емисија на корпоративни обврзници на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на албански јазик и неговото писмо во еден од дневните весници на македонски јазик и на албански јазик кои излегуваат на територијата на Република Северна Македонија на ден 12-08-2021 година.

Друштвото ќе ги објави Проспектот и Поканата за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда I-ва емисија на корпоративни обврзници, на неговата интернет страна и на веб страната на Македонска Берза АД Скопје.

Датумот на започнување на рокот за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда I-ва емисија на корпоративни обврзници е 14 календарски денови по објавата на Поканата за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност по пат на јавна понуда I-ва емисија на корпоративни обврзници, односно на ден 26-08-2021 година.

Датумот на завршувањето на рокот за запишување и уплата на I вата емисија на корпоративни обврзници е 6 (шест) месеци од денот на започнување на продавањето-запишување и уплата, односно на ден 26-02-2022 година.

23.2.3 Процентот на успешност односно процентот на запишување и уплата на хартии од вредност за да јавната понуда се смета за успешна/ *Përqindja e suksesshmërisë, respektivisht përqindja e regjistrimit dhe pagesës së letrave me vlerë ashtu që oferta publike të konsiderohet e suksesshme*

Запишувањето на долгорочните должнички хартии од вредност корпоративни обврзници, се смета за успешно завршена ако во рокот од 6 (шест) месеци најмалку 60% од понудените долгорочни должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници во Проспектот се запишани и уплатени.

23.2.4 Услови за затворање на јавната понуда/ *Kushte për mbylljen e ofertës publike*

Датумот на завршувањето на рокот за запишување и уплата на I вата емисија на корпоративни обврзници е 6 (шест) месеци од денот на започнување на продавањето-запишување и уплата, односно на ден 26-02-2022 година.

Доколку пред истекот на рокот за запишување и уплата на долгорочните должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници, се запишат и уплатат 100%

од понудените обврзници, друштвото ќе ја затвори јавната понуда и преку соопштение за успешно реализирана јавна понуда ќе ја извести Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија и јавноста

23.2.5 Опис на условите под кои јавната понуда може да се прогласи за неуспешна и начинот на кој ќе им бидат вратени средствата на инвеститорите/ Përshkrim i kushteve nën të cilat oferta publike mund të shpallet e mossuksesshme dhe mënyra në të cilën do t'u kthehen asetet investitorëve.

Во случај во рокот од 6 месеци од денот на започнување на запишувањето и уплатата не се запишани и уплатени најмалку 60% од понудените долгорочни должнички хартии од вредност, издавачот ќе ја прогласи јавната понуда за неуспешна.

По прогласување на јавната понуда за неуспешна, сите запишувања на корпоративни обврзници се поништуваат и се врши враќање на вложените средства во рок од 15 дена на трансакциските банкарски сметки на купувачите, зголемени за соодветна депозитна камата.

23.2.6 Постапка за распределба на хартиите од вредност во случај да бидат запишани и/или уплатени повеќе хартии од вредност од понудените/ Procedura për shpërndarje të letrave me vlerë në rast se janë të regjistruara dhe/ose të paguara më tepër letra me vlerë nga ato të ofruara

Понудата и запишувањето на долгорочните должнички хартии од вредност - корпоративни обврзници ќе се врши по пат на јавна понуда преку Македонска Берза АД Скопје, согласно моделот на фиксна цена со давање приоритет на налози со порано време на внес на налогот во БЕСТ системот. На тој начин не постои можност за продажба на повеќе корпоративни обврзници од понудените со јавната понуда.

Уплатените средства за купување на долгорочни должнички хартии од вредност - корпоративни обврзници на купувач чиј налог не се реализирал, му се враќаат на дневна основа. Во случај на нецелосно реализирање на налогот на клиентот, повеќе уплатените средства се враќаат на клиентот на дневна основа

23.2.7 Доколку во актот за издавање на хартиите од вредност е предвидено хартиите од вредност да се продават во лотови се наведуваат податоците за најмалиот и/или најголемиот износ кој е може да се запише и уплати/ Nëse në aktin për emetim të letrave me vlerë është paraparë që letrat me vlerë të shiten në lots, ceken të dhënat për shumën më të vogël dhe/ose më të madhe që mund të regjistrohet dhe paguhet

Најмалиот износ кој може да се запише е еден лот(1) кој е една обврзница (1).

23.2.8 Начин на плаќање на хартиите од вредност/ Mënyra e pagesës së letrave me vlerë

Долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративни обврзници) се уплатуваат во пари. Плаќањето се врши во денари согласно релевантната законска и подзаконска регулатива, и прописи и правила на Македонската Берза АД Скопје.

Уплатата се врши наеднаш. Средствата за запишување и купување на корпоративните обврзници купувачите ги уплатуваат на сметки на овластените учесници на пазарот на хартии од вредност-членки на Македонска Берза АД Скопје.

Овластените учесници на пазарот на хартии од вредност-членки на Македонска Берза АД Скопје, уплатените средства за купување на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративни обврзници) на дневна основа ги пренесуваат на посебната наменска сметка во Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје, отворена за таа намена на која се чуваат сите уплати од купувачите до завршувањето на јавната понуда.

23.2.9 Начин и време на настанување на правата од хартиите од вредност/
Mënyra dhe koha e ngjarjes së të drejtave nga letrat me vlerë

Правата од хартиите од вредност односно од долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративни обврзници) настануваат по завршувањето на јавната понуда и после порамнувањето преку Централен Депозитар за хартии од вредност АД Скопје и запишување на настанатата промена на сопственост на сметките на запишувачите по евидентирањето од страна на Централен Депозитар за хартии од вредност АД Скопје

23.2.10 Начин и време на известување за исходот на јавната понуда/
Mënyra dhe koha e raportimit për rezultatin e ofertës publike

Издавачот најдоцна во рок од 15 календарски денови од денот на завршување на јавната понуда ќе ја извести Комисијата за хартии од вредност на РСМ за процентот на реализација на јавната понуда преку процентот на запишани и уплатени корпоративни обврзници.

Издавачот најдоцна во рок од 15 календарски денови од денот на завршување на јавната понуда ќе ја извести јавноста за процентот на реализација на јавната понуда преку процентот на запишани и уплатени корпоративни обврзници во еден дневен весник кој излегува на територијата на РСМ.

Објавата за исходот на јавната понуда ќе биде објавен на веб страната на Македонска Берза АД Скопје и на веб страната на издавачот.

23.2.11 Во рамките на сознанијата на издавачот, податок дали доминантните акционери кај издавачот или членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, имаат намера да запишат од понудените хартии од вредност или некое друго лице има намера да запише повеќе од 5% од јавната понуда/
Në kuadër të njohurive të emetuesit, e dhënë nëse aksionarët domines tek emetuesi ose anëtarët e bordit drejtues dhe mbikëqyrës, respektivisht bordit të drejtorëve, kanë për qëllim të regjistrojnë nga letrat me vlerë të ofruara ose ndonjë tjetër person ka për qëllim të regjistrojë më shumë se 5% të ofertës publike.

Издавачот до моментот на поднесување на барањето за одобрување на јавна понуда на долгорочни должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници, нема сознанијата и податок дали доминантните акционери кај издавачот или членовите на одборот на директори, имаат намера да запишат од понудените хартии од вредност или некое друго лице има намера да запише повеќе од 5% од јавната понуда.

23.2.12 Процес на известување на лицата кои запишале и уплатиле хартии од вредност за износот кој им следува/
Procesi i raportimit të personave që kanë regjistruar dhe paguar letra me vlerë për shumën e cila u takon

Овластениот учесник на пазарот на хартии од вредност-членка на овластената берза и овластениот депозитар преку кој се врши купувањето, на лицата кои запишале и уплатиле хартии од вредност од јавната понуда треба да им достави

извештај за склучената трансакција во рок од 2 (два) дена по денот на склучувањето, согласно начинот договорен со клиентот.

23.3 Пласман на хартиите од вредност/ Plasimi i letrave me vlerë

24.3.1 Податоци (назив, седиште, адреса и телефонски број) за овластена берза, преку која ќе се врши запишувањето на јавно понудените хартии од вредност, со која издавачот за тоа склучил договор и за овластените правни лица – членки на овластената берза и овластениот депозитар и времето во кое заинтересираните лица ќе може да запишат и купат хартии од вредност/ Të dhëna (emërtimi, selia, adresa dhe numri i telefonit) për bursë të autorizuar, përmes së cilës do të kryhet regjistrimi i letrave me vlerë publikisht të ofruara, me të cilën emetuesi për këtë ka përmbyllur marrëveshje dhe për personat e autorizuar juridik – anëtarë të bursës së autorizuar dhe depozitarit të autorizuar dhe koha në të cilën palët e interesuara do të mund të regjistrojnë dhe blejnë letra me vlerë;

Запишувањето на јавно понудените долгорочни должнички хартии од вредност -корпоративни обврзници ќе се врши преку Македонска Берза АД Скопје со седиште на ул.Орце Николов бр.75-Скопје, со тел.бр.02/3122-055 со која издавачот СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола, склучи договор за соработка при продавање на јавно понудени хартии од вредност.

Овластените учесници на пазарот на хартии од вредност-членки на Македонска Берза АД Скопје и Централен Депозитар за хартии од вредност АД Скопје, преку кои заинтересираните лица ќе можат да запишат и уплатат долгорочни должнички хартии од вредност- I-ва емисија на корпоративни обврзници по пат на јавна понуда се:

Илирика Инвестментс АД Скопје	Бул. Св. Климент Охридски бр.45 кат 1 локал 8 Скопје	+389(2)3296853 +389(2)3296856	info@ilirika.com.mk
Еурохаус АД Скопје	Бул. Св. Климент Охридски бр.52-а, влез 1, кат 2, број 5 Скопје	+389(2)3217078	info@eurohaus.com.mk
Инвестброкер АД Скопје	Ул. Истарска бр.33 Скопје	+389(2)3110290; +389(2)3110280; +389(2)3103293	investbroker@investbroker.com.mk
Иново Брокер АД Скопје	Бул.Теодосиј Гологанов бр.60/1-4 Скопје	+389(2)3120941	office@innovobroker.com
Комерцијална банка АД Скопје	Ул.Орце Николов бр.3 Скопје	+389(2)3247440; +389(2)3247431; +389(2)3168321; +389(2)3247432; +389(2)3168328	contact@kb.com.mk investor.relations@kb.com.mk
НЛБ Банка АД Скопје	Бул.Мајка Тереза бр.1 Скопје	+389(2)5100354; +389(2)5100352;	broker@tb.com.mk
Стопанска банка АД Скопје	Бул.11 Октомври бр.7 Скопје	+389(2)3295405; +389(2)3295406; +389(2)3295407	broker@stb.com.mk

ТТК банка АД Скопје	Ул. Народен Фронт б.19а Скопје	+389(2)3247000; локал 495, 496, 497	ttkbroker@ttk.com.mk
Фершпед брокер АД Скопје	Ул. Македонија бр.11А Скопје	+389(2)3219333; +389(2)3219310; +389(2)3219470;	broker@fersped.com.mk
Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје	Ул.Македонија бр. 34 Скопје	+389(2)3200785; +389(2)3200592; +389(2)3200586;	MLBrokerSPsMAK@sparkasse.mk

(од 8:00 до 16:00 часот, работни денови во неделата: Понеделник до Петок)

23.3.2 Податок дали издавачот склучил договор со овластеното правно лице за вршење услуги со хартии од вредност за вршење трансакции и активности за сметка на издавачот потребни за успешна јавна понуда на хартии од вредност со задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност или без задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност. Доколку обврската за задолжителен откуп не се однесува на целата емисија, да се даде изјава за делот од емисијата кој не е покриен/E dhënë nëse emetuesi ka përmbyllur marrëveshje me personin e autorizuar juridik për kryerje të shërbimeve me letra me vlerë për kryerje të transaksioneve dhe aktiviteteve në llogari të emetuesit, të nevojshme për ofertë të suksesshme publike të letrave me vlerë dhe me blerje të obligueshme të letrave me vlerë që nuk janë shitur ose pa blerje të obligueshme të letrave me vlerë që nuk janë shitur. Nëse detyrimi për blerje të detyrueshme nuk i referohet emetimit të plotë, të jepet deklaratë për pjesën e emetimit që nuk është e mbuluar

Издавачот на хартии од вредност има склучено Договор заведен кај издавачот под бр.03-65/1 од 22-01-2021 година и заведен кај брокерската куќа под бр.03-44/21 од 27-01-2021 година за вршење активности за сметка на издавачот потребни за успешна јавна понуда на хартии од вредност без задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност и договор за соработка со издавачот заведен кај издавачот под бр.03-66/1 од 22-01-2021 и заведен кај брокерската куќа под бр.03-45/21 од 27-01-2021 година со кој издавачот го овластува да го застапува во постапката на запишување на јавно понудени хартии од вредност преку овластената берза и во негово име да го изврши пласманот на хартиите од вредност од јавната понуда што се запишуваат преку овластена берза со овластеното правно лице ИНВЕСТБРОКЕР АД Скопје ул.Истарска бр.33 локал 4, 1000 Скопје застапувано од Филип Петрушевски, Директор.

24.ПРИЕМ НА КОТАЦИЈА/ PRANIMI NË LISTIM

Податок за тоа дали и кога издавачот ќе побара прием на котација на хартиите од вредност на овластена берза/ E dhënë për atë nëse dhe kur emetuesi do të kërkojë pranim në listim të letrave me vlerë në bursë të autorizuar

Во рок од еден месец од издавањето на долгорочните должнички хартии од вредност (корпоративна обврзница) ќе се поднесе барање за вклучување на котација на Македонска берза за хартии од вредност АД Скопје

25.ПОДАТОЦИ ЗА ГАРАНТОТ/ ТË DHËNA PËR GARANTUESIN

Емисијата нема гарант

26. ДОКУМЕНТИ НА РАСПОЛАГАЊЕ/ DOKUMENTE NË DISPOZICION

26.1 Проспектот треба да содржи Изјава дека за време на неговата важност следните документи, односно копии од истите ќе бидат на увид/ Prospekti duhet të përmbajë Deklaratë se gjatë vlefshmërisë së tij, dokumentet, respektivisht kopjet në vijim nga të njëjtat do të jenë në pikëqasje:

„Изјавуваме дека дека за време важноста на Проспектот следните документи, односно копии од истите ќе бидат на увид“:

- а) Статутот на издавачот;
- б) Ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за 2018, 2019 и 2020 година
- в) Деловен план и развојна политика за периодот 2021-2025 година.

26.2 Податок за местото каде може да се изврши увид во документите. / E dhënë për vendin ku mund të zbatohet pikëqasje në dokumentet.

Проспектот и документацијата поврзана со јавната понуда на долгорочните должнички хартии од вредност-I-ва емисија на корпоративна обврзница, достапна е на интернет страната на издавачот СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола www.snbroker.mk и во просториите на овластените учесници на пазарот на хартии од вредност-членки на Македонска Берза АД Скопје, интернет страната на Македонска Берза АД Скопје www.mse.mk преку кои заинтересираните лица ќе можат да запишат и купат корпоративни обврзници-I-ва емисија издадени од СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола.

Врз основа на Член 270 и Член 287 од Законот за трговски друштва и Член 148 од Законот за супервизија на осигурувањето Основачите-Акционери на СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола со седиште на ул. Димитар Илиевски - Мурато бр. 5, во Битола:

-Никола Митровски од Битола
-Дејан Крстевски од Битола
-Гоце Стојаноски од Битола
-Зоран Пејчиновски од Битола
-Христо Кондовски од Битола
-Никола Јошевски од Битола

на Собрание на Акционерското друштво одржано на ден 23.06.2021 година го донесоа и усвоија следниот:

СТАТУТ
на Осигурително брокерско друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола
-Пречистен текст-

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Овој Статут содржи одредби за:

- 1) фирмата и седиштето на друштвото;
- 2) предмет на работење на друштвото;
- 3) износот на основната главнина;
- 4) номиналната вредност на акциите, бројот на акциите од секој род и класа, правата, обврските, ограничувањата и погодностите;
- 5) времетраење на друштвото;
- 6) предности што за себе ги задржуваат основачите;
- 7) постапка за свикнување и одржување на Собранието;
- 8) лични податоци на основачите;
- 9) видот, составот и начинот на избор на органите на управување;
- 10) промена на Статутот и другите акти на друштвото;
- 11) формата и начинот на објавувањата што ги врши друштвото;
- 12) престанок на друштвото.

Член 2

Друштвото е правно лице што самостојно и трајно врши дејности, стекнува права, презема обврски во правниот промет, склучува договори.

Член 3

Друштвото одговара за своите обврски со сиот свој имот. Акционерите не одговараат за обврските на акционерското друштво.

Член 4

Друштвото се основа на неопределено време.

2. ФИРМА И СЕДИШТЕ

Член 5

Фирмата на друштвото гласи:

Осигурително брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола

Скратен назив на друштвото : СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола

Во надворешно-трговскиот промет Друштвото ќе настапува со латинично писмо: SN OSIGURITELEN BROKER AD Bitola

Член 6

Седиштето на Друштвото е во Битола, Република Северна Македонија на ул. Димитар Илиевски - Мурато бр. 5.

Член 7

Друштвото настапува во правниот промет во свое име и за своја сметка, а за обврските одговара со целокупниот свој имот.

Член 8

Друштвото има печат и штембил со законски предвидена форма и содржина.

Член 9

За промена на називот и седиштето на Друштвото одлучува Собранието на акционери на друштвото со мнозинство што не може да изнесува помалку од 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието.

3. ПРЕДМЕТ НА РАБОТЕЊЕ НА ДРУШТВОТО

Член 10

Предмет на работење на Друштвото ќе биде следната дејност согласно НКД: 66.22 Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници.

Покрај основната дејност друштвото ќе ги извршува сите дејности утврдени со НКД освен оние за кој е потребна согласност, дозвола или друг акт на државен или друг надлежен орган.

Во надворешно трговското работење, Друштвото ќе ги врши сите дејности, кои се дозволени со законските прописи.

Член 11

Друштвото ќе ги врши следниве работи:

- посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигурениците;
- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан;
- снимање на ризици;
- посредување при процена на штети и процена на штети;
- посредување при продажба и продажба на остатоците од осигурани оштетени предмети;
- воведување мерки за спречување, намалување и отстранување на штетите и ризиците кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;
- изготвување адекватна анализа на ризикот и предлагање соодветно осигурително покритие за осигуреникот ;
- го информира Друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот да склучи договор за осигурување и го запознава осигуреникот со условите на полисите и прописите со кои се регулира определувањето на износот на премијата;
- посредува во име на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, кој земајќи ги во предвид сите околности од значење за ризикот на поединечен случај, ќе му обезбеди на осигуреникот соодветно покритие;
- проверување на полисите за содржината на осигурување;

-укажување правна помош во осигурувањето и соработка со надлежни службени лица на клиентот за подготовка на доказна документација за основот и висината на оштетеното побарување, како и да прибирање други потребни докази;
-доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Северна Македонија, може да посредува при склучување на договори за осигурување со странски Друштва за осигурување.
-Друштвото не смее да врши посредување при склучување на договор за осигурување кој е во спротивност со член 49 од ЗСО.

Член 12

Осигурителниот брокер е должен да ги презентира на осигуреникот сите правни и економски односи кои ги има со Друштвото за осигурување, кои можат да влијаат на објективноста на осигурителниот брокер при извршување на обврските спрема осигуреникот.
Правните и економските односи од став 1 особено се однесуваат на оние одредби од договорите за вршење на брокерски работи склучени со одредено друштво за осигурување, врз основа на кои осигурителниот брокер има право на посебна или повисока провизија за посредување за склучување на договори за осигурување како и за одделно друштво за осигурување.

Член 13

Осигурителниот брокер нема право да наплаќа провизија или друг вид надомест од осигуреникот, освен доколку поинаку не е предвидено со договорот за вршење на осигурително брокерски работи склучен со осигуреникот.

Доколку со договорот за вршење на осигурително брокерски работи склучен со осигуреникот е предвидено дека осигурителниот брокер има право на провизија, истиот се стекнува со правото на провизија на денот на влегувањето во сила на договорот за осигурување за кој е извршено посредувањето.

Секоја одредба од договорот за вршење на осигурителни брокерски работи која е спротивна на став 2 од овој член е ништовна.

Осигурителниот брокер е должен да го извести осигуреникот за износот на провизијата што ја наплаќа од друштвото за осигурување по склучените договори за осигурително брокерски работи.

Член 14

Осигурителното брокерско друштво е должно да ги осигура своите обврски кон сопствениците на полиси во случај на прекршување на одредбите од договорот за посредување до еден осигурен износ, кој во однос на поединечен осигурен износ не смее да биде помал од 250.000 ЕУР или во врска со сите осигурани случаи во една година не смее да биде помал од 500.000 ЕУР.

Член 15

За промена и проширување на предметот на работење и дејностите на друштвото, одлучува Собранието на акционери на друштвото со мнозинство што не може да изнесува помалку од 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 16

Друштвото може да врши работи од предметот на работење на друштвото преку подружници и претставништва доколку за тоа одлучат надлежните органи утврдени со Статутот.
Дејноста на подружницата и претставништвото се утврдува со Статутот.

4. ОСНОВНА ГЛАВНИНА (ОСНОВАЧКИ КАПИТАЛ)

Член 17

Основната главнина на друштвото изнесува 1.364.500,00 евра според средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија објавен на денот пред усвојување на овој

Статут. Номиналниот износ на една акција е 50 евра според средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија објавен на денот пред усвојување на овој Статут.

Член 18

Основната главнина е поделена на 27.290 обични акции кои гласат на име и тоа:

1. Акционерот Христо Кандовски од Битола, со живеалиште на [REDACTED] во Битола, [REDACTED] има основачки влог од 227.350,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 4547 обични акции, што претставува 16,66% од основната главнина на Друштвото;

2. Акционерот Зоран Пејчиновски од Битола, со живеалиште на [REDACTED] Битола, со [REDACTED] има основачки влог од 227.350,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 4547 обични акции, што претставува 16,66% од основната главнина на Друштвото;

3. Акционерот Дејан Крстевски од Битола, со живеалиште на [REDACTED] Битола, со [REDACTED] има основачки влог од 227.350,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 4547 обични акции, што претставува 16,66% од основната главнина на Друштвото;

4. Акционерот Гоце Стојаноски од Битола, со живеалиште на [REDACTED] во Битола, со [REDACTED] има основачки влог од 227.350,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 4547 обични акции, што претставува 16,66% од основната главнина на Друштвото;

5. Акционерот Никола Митровски од Битола, со живеалиште на [REDACTED] во Битола, со [REDACTED] има основачки влог од 227.350,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 4547 обични акции, што претставува 16,66% од основната главнина на Друштвото;

6. Никола Јошевски од Битола, со живеалиште на [REDACTED] во Битола, со [REDACTED] има основачки влог од 227.350,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 4547 обични акции, што претставува 16,66% од основната главнина на Друштвото.

7. Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен брокер АД Битола, со седиште на ул. Димитар Илиевски Мурато бр.5 во Битола со ЕМБС 7000324, има основачки влог од 400,00 Евра во денарска противвредност според среден курс на НБРСМ на денот на уплатата и поседува 8 обични акции, што претставува 0,04% од основната главнина на Друштвото;

5. АКЦИИ НА ДРУШТВОТО

Член 19

Обичните акции се акции кои им даваат на нивните сопственици:

- 1) Право на глас во Собранието на Друштвото;
- 2) Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
- 3) Право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата (стечајната) маса на друштвото.

Член 20

Секоја акција дава право на еден глас во Собранието на акционери на друштвото. Акциите се издаваат, се пренесуваат и се водат во форма на електронски запис во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

Член 21

Одлука за издавање акции донесува Собранието на друштвото со мнозинство гласови коешто не може да изнесува помалку од 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен ако со Статутот не е определено поголемо мнозинство.

Член 22

За акционер се смета секое лице запишано во акционерската книга на начин определен со закон.

Член 23

Секој акционер има право на негово барање да му се овозможи увид на сите податоци запишани во акционерската книга на друштвото во кое што е акционер. Увидот го овозможува Централниот депозитар за хартии од вредност. На акционерот кој бара итен увид во акционерската книга мора да му се овозможи увид во рок не подолг од еден работен ден од денот на бараниот увид поднесен во писмена форма. Податоците од увидот можат да бидат употребени само за остварување на правата на акционерот.

Член 24

Акционерите не можат да ги оттуѓуваат акциите без согласност на друштвото. Начинот, постапката и формата на акциите на акционерите се утврдува со одлука на Собранието на акционерското друштво која се донесува со мнозинство гласови кое што не може да изнесува помалку од 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 25

Акционерското друштво ги евидентира издадените акции, промената на сопственоста над акциите кои ја сочинуваат основната главнина на друштвото во акционерска книга на акционерското друштво што се води нематеријализирано во Централниот депозитар за хартии од вредност, на начин и под услови утврдени со Закон. Органот на управување на АД е должен да ги доставува до Централниот депозитар за хартии од вредност сите релевантни документи, податоци и факти кои се потребни за засновање и евидентирање на право што го стекнал акционер врз основа и во врска со акциите.

Член 26

Акциите се запишуваат во книга на акции на друштвото која што се води во Централниот депозитар на хартии од вредност во електронски запис.

Член 27

Во книгата на акции на друштвото се внесува: назив (име) на акционерите, живеалиште на акционерите, ембг на акционерите.

6. ПРОДАЖБА НА АКЦИИ

Член 28

Во првите три години од основањето на Друштвото акционерите немаат право да ги продаваат своите акции. Во четвртата година и понатаму акционерите кои ќе ги продаваат своите акции првенствено треба да ги понудат на акционерите во друштвото и тоа по номинална вредност на денот на основањето на Друштвото. Секој акционер треба да потпише изјава на нотар со која ќе се обврзе дека акциите што ги продава ќе ги понуди првенствено на акционерите во Друштвото.

Член 29

Потврда за сопственост на акции издадена од друштвото врз основа на податоците содржани во Книгата на акции претставува доказ за сопственост врз акциите со сите права што произлегуваат по основ на сопственост на акции. Таа се издава за сите акции од ист род. Потврдата за акции може да се користи само како легитимација за учество во Собранието на друштвото со определен број на гласови, на начин и услови определени со Закон и како доказ дека се платени акциите и дека е извршен упис на акциите во акционерската книга која се води во Централниот депозитер за хартии од вредност.

Член 30

Акциите во вид на електронски запис се пренесуваат на начин утврден со закон. Преносот на акцијата што гласи на име на друго лице се запишува во Централниот депозитер за хартии од вредност.

Член 31

Новиот сопственик на акцијата запишан во книгата на акционери ги има сите права и обврски како и претходниот. Сопствениците на акциите можат да им ги продаваат акциите на трети лица и над номиналната вредност под условите утврдени со овој Статут.

7. ЗГОЛЕМУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ НА ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Член 32

Зголемувањето на основната главнина може да се врши со:

1. со влогови

2. од средствата на Друштвото

Зголемувањето на основната главнина се врши со одлука на Собранието за зголемување на основната главнина.

Одлуката за зголемување на основната главнина има карактер на одлука за измена на Статутот.

Одлуката за зголемување на основната главнина се донесува со мнозинство на гласови кое не може да е помало од од 2/3 од акциите со право на глас претставени во Собранието.

Член 33

При зголемувањето на основната главнина акционерите имаат право на првенство на запишување на новоиздадени акции сразмерно на учеството на нивните акции во основната главнина на друштвото, без разлика на тоа дали новоиздадените акции се продаваат преку банка или преку друга финансиска организација.

Одборот на директори во рок од триесет дена по завршувањето на зголемувањето на основната главнина ќе изврши замена на акциите запишани во акционерската книга со акциите со зголемен номинален износ.

8. ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА СО ВЛОГОВИ

Член 34

Зголемувањето на основната главнина со влогови може да се врши само со издавање на нови акции. Новоиздадените акции можат да се платат во пари и со внесување на непарични влогови. Одлуката за зголемување на основната главнина со влогови може да биде донесена само ако биде уплатен во целост номиналниот износ на запишаните акции од претходната емисија.

Член 35

Одборот на директори по добивањето на одобрение од Комисијата за хартии од вредност за издавање акции според одлуката за зголемување на основната главнина со влогови, објавува повик до акционерите. Повикот се објавува најмалку во еден дневен весник. Во повикот акционерите се известуваат во рок не подолг од 30 дена но не покус од 15 дена од денот на објавувањето на повикот, да го запишат оној дел од новоиздадените акции кој одговара на учеството на нивните акции во основната главнина пред нејзиното зголемување.

Одборот на директори едновременно писмено го информира секој акционер за износот на издадените акции, за бројот на акциите којшто одговара на учеството на неговите акции во основната главнина и за рокот од став 1 на овој член во којшто акционерот може да ги запише новите акции.

Член 36

Новоиздадените акции се запишуваат со писмена изјава(уписница) од која може јасно да се утврди кој е запишувачот, бројот на акциите што ги запишува, номиналниот износ на акциите, а ако се во прашање акции од повеќе родови и класи и родот и класата на акциите. Уписницата мора да ги содржи податоците за денот кога е донесена одлуката за зголемување на основната главнина, износот за кој се зголемува, родот, бројот на акциите, начинот на плаќањето, податоците за зголемување на основната главнина, рокот до кој обврската преземена со потпишувањето на уписницата престанува.

Член 37

По извршеното зголемување на основната главнина со влогови, во рок од осум дена од извршеното зголемување на основната главнина се поднесува пријава за упис во Трговскиот регистар за зголемување на основната главнина.

9. ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА ОД СРЕДСТВАТА НА ДРУШТВОТО

Член 38

Собранието може да ја зголеми основната главнина со одлука за зголемување на основната главнина со преобразба на добивката, резервите и нераспределените добивки кои што не биле распоредени за дивиденда или за коишто не била определена друга намена.

Одлуката за зголемување на основната главнина со средствата на Друштвото мора да е заснована на последната годишна сметка потврдена од овластен ревизор и на годишен извештај за работата на Друштвото во претходна деловна година, одобрени од Собранието.

Зголемувањето на основната главнина со средства на друштвото може да се врши со издавање на нови акции или со зголемување на номиналниот износ на издадените акции. Акционерите имаат право на новоиздадените акции, сразмерно на учеството на нивните акции во дотогашната основна главнина.

Статутарните резерви можат да бидат претворени во основна главнина во полн износ а законската резерва може да биде претворена во основна главнина само ако го надминува износот определен со закон.

Добивката и резервите не можат да бидат претворени во основна главнина доколку во билансот на состојбата е прикажана загуба, вклучувајќи ја и пренесената загуба од претходните години.

Статутарните резерви кои што се определени за остварување на определена намена можат да бидат претворени во основна главнина само ако тоа е во согласност со таа намена.

10. НАМАЛУВАЊЕ НА ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Член 39

Основната главнина на Друштвото може да се намали на начин и услови пропишани со Законот за трговски друштва.

Одлуката за намалување на основната главнина ја донесува Собранието со мнозинство гласови кое не може да изнесува под 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 40

Со извршеното намалување на основната главнина, основната главнина на акционерското друштво не може да се намали повеќе од најмалиот номинален износ определен за основната главнина, со Законот за трговски друштва и со Законот за супервизија на осигурувањето.

11. ПРАВНИ ОДНОСИ МЕЃУ ДРУШТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ

Член 41

Акционерите под еднакви услови имаат еднаква положба во друштвото.

Секој склучен договор или преземена друга правна работа од некои од акционерите со коишто се повредуваат правата и интересите на други акционери е ништовна.

Акционерите имаат право на учество во добивката, освен ако според одлука на Собрание за употреба на добивката, донесена врз основа на Закон или на Статутот, добивката е изоставена од распределбата меѓу акционерите.

Секој акционер има право својата добивка да ја конвертира во акционерски влог на Друштвото а со тоа ќе се направи измена во висината на влогот на акционерот кој ја конвертирал својата добивка.

Одлуката за уплата на добивката во акционерски влог ја донесува Собранието на акционерите со мнозинство од вкупниот број на гласовите на акционерите, кое мнозинство не може да биде помало од 2/3 од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Учеството на акционерите во добивката се определува сразмерно поседуваниот процент на акции во главнината на Друштвото, на секој од акционерите.

12. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРУШТВОТО

Член 42

Организацијата на Друштвото се уредува со овој Статут и со Правилник за организација и систематизација на работите на Друштвото, што го донесуваат Одборот на директори.

Одборот на директори со одлука може да ја менува и дополнува организацијата на работата.

13. РАБОТЕЊЕ И СРЕДСТВА НА ДРУШТВОТО

Член 43

Друштвото врши осигурително брокерски работи во смисла на посредување во договорање во осигурително и реосигурително покритие, како и при реализирање на штетни побарувања по остварен осигурен штетен настан.

Член 44

Друштвото во секое време ќе располага со капитал соодветен со обемот на работата како и ризиците на кои ќе биде изложено брокерското друштво во вршење на своите активности (капитал).

Друштвото ќе работи на начин на кој ќе овозможи во секое време да ги подмири достасаните долгови и редовно да ги покрива сите свои обрски.

Друштвото е должно за цело време на своето работење да го одржува капиталот на ниво најмалку еднакво на потребното ниво предвидено со Закон.

Член 45

Друштвото може да ги чува сопствените средства на банкарска сметка во Република Северна Македонија.

Член 46

Делот од приходите од работењето на Друштвото, што по годишната пресметка ќе преостане по подмирувањето на расходите се искажува како остварена добивка.

Друштвото може без ограничување да вложува дел од својот капитал за одобрување заеми на банки и на правни лица преку банка, притоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност.

Друштвото може да вложува средства согласно Закон.

14. УЧЕСТВО ВО ДОБИВКАТА И ПОКРИВАЊЕ НА ЗАГУБАТА

Член 47

Распределбата на добивката на Друштвото, утврдена на крајот на деловната година со годишната сметка се врши врз основа на процентуалната застапеност на акционерите во основната главнина на Друштвото.

Добивката се утврдува со годишната пресметка и се распоредува на начин и во постапка предвидена со закон:

1. Износот на добивката за покривање на загубата од минатите години (доколку таква има).
2. Износите кои што се внесуваат во законските и во статутарните резерви на Друштвото.
3. Износот кој што се исплатува во вид на дивиденда.
4. Евентуалниот пренос на добивката во наредната година (акумулирана добивка).
5. Износот на добивката со која што ќе се изврши зголемување на основната главнина на друштвото и износот од добивката за инвестиции.

Член 48

Во случај приходите на Друштвото да не бидат доволни за да се подмират расходите, акционерите на Собрание на акционери донесуваат одлука за покривање на евентуално појавената загуба при работењето. Во одлуката за покривање на загубата се наведуваат изворите за нејзино покривање, а особено :

1. од дотации
2. со отпис на побарувања на доверителите
3. на товар на задолжителната општа резерва
4. на товар на посебните резерви за покривање на загуби.
5. На товар на главнината, со нејзино намалување.

15. ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Член 49

Друштвото ги има следните органи:

1. Собрание на акционери на акционерското друштво
2. Одбор на директори на акционерското друштво

16. СОБРАНИЕ НА ДРУШТВОТО

Член 50

Акционерите своите права во Друштвото ги остваруваат на Собранието на друштвото ако со овој Статут не е определено поинаку. На секој акционер запишан во акционерската книга, од денот на уписот му припаѓа право на учество во работата на Собранието и право на глас. Членовите на Одборот на директори можат да учествуваат во работата на Собранието без право на глас, освен ако не се акционери.

Член 51

Собранието на друштвото одлучува само во случаите изречно утврдени со Закон и со овој Статут а особено за:

- 1) измена на Статутот на Друштвото
- 2) зголемувањето и намалувањето на основната главнина на Друштвото
- 3) промената на правата врзани за одделни родови и класи на акции
- 4) избор и отповикување на членовите на Одборот на директори
- 5) одобрување на работата и на водењето на работењето на Друштвото, на членовите, на Одборот на директори
- 6) одобрување на годишните сметки и одлучувањето за употребата на добивката
- 7) назначување на овластен ревизор за ревизија на годишните сметки
- 8) преобразба на Друштвото во друга форма, присоединување, спојување, поделба и статусните промени на Друштвото
- 9) издавање акции и други хартии од вредност
- 10) одлука за престанок на Друштвото

Собранието избира Претседавач на седницата на Собранието, записничар и двајца акционери-заверувачи на записникот, освен ако записникот не го води Нотар. Годишното Собрание го свикува Одборот на директори најдоцна три месеци по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на Друштвото во претходната деловна година а не подоцна од шест месеци од завршувањето на календарската година или 14 месеци од одржувањето на последното годишно собрание.

На годишното собрание:

- 1) се разгледуваат и усвојуваат годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година
- 2) се одлучува за употребата на чистата добивка или за покривање на загубата
- 3) се одобрува работата на Одборот директори

Годишното собрание се свикува со одлука на Одборот на директори.

Кога тоа го бара интересот на Друштвото и на акционерите, во времетраење меѓу две годишни собранија, може да се свика Собрание.

Член 52

Собранието на Друштвото се свикува со покана или со објавување на јавен повик или со покана и со објавување јавен повик до акционерите.

Собранието се свикува со праќање на покана до сите акционери чии што акции им даваат право на учество во работата на Собранието кое што се свикува.

Јавниот повик се објавува најмалку во еден дневен весник.

Поканата односно јавниот повик за учество на Собранието на Друштвото ги содржи следните податоци:

- 1) фирмата и седиштето на друштвото;
- 2) местото и датата на одржување на Собранието;

3) другите процедурални формалности, пропишани со овој Статут што се од значење за присуство на Собранието и за начинот на гласање;

4) дневниот ред;

5) начинот на кој што се достапни материјалите што се подготвени за Собранието што е свикано.

Член 53

Секој акционер кој има намера да учествува на свиканото Собрание е должен да го пријави своето учество најдоцна пред почетокот на седницата на Собранието. Списокот на пријавените акционери го подготвува Одборот на директори односно лицето кое ќе биде овластено за свикнување на Собранието.

Потпишаниот список со свој потпис го заверуваат Претседавачот на Собранието и записничарот. Пред почетокот на Собранието списокот го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник на акционер што го верификува своето присуство на Собранието.

Член 54

Секој акционер може да учествува во работата на Собранието и да гласа во Собранието, ако со Законот не е поинаку определено.

Акционерите ги претставува нивниот законски застапник или од законскиот застапник ополномоштено лице.

Акционерот на Собранието може да го застапува лице кое тој ќе го ополномошти со писмено полномошно заверено кај нотар.

Полномошно може да се даде само за една седница на Собрание на друштвото.

Член 55

Седниците на Собранието се одржуваат по правило во седиштето на друштвото, а можат да се одржат и во друго место за што одлука донесува Одборот на директори. За местото на одржувањето на седниците на Собранието одлучуваат членовите на Одборот на директори.

Член 56

Одлуките на Собранието се донесуваат со 2/3 мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието освен ако со Законот или овој Статут не определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со кое се донесуваат одлуките на Собранието.

Член 57

Со седниците на Собранието преседава Претседавач.

Седниците на Собранието ги отвора и води Претседавач, кој го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата, а може да утврди и правила за водење на седницата на Собранието.

Претседавачот го бира Собранието со мнозинство од присутните гласови за секое одделно Собрание со мандат до изборот на претседавачот на наредното Собрание.

За Претседавач може да биде избран секој акционер или лице кое што застапува акционер, а кое не е извршен член на Одборот на директори.

Член 58

Одлуките на Собранието влегуваат во сила на денот на донесувањето, освен ако во одлуката не е утврден друг датум.

Одлуките што се однесуваат на измена на Статутот, зголемување или намалување на акционерскиот капитал, преобликување и престанување на друштвото, како и именување и

разрешување на членови на Одборот на директори, мора да се запишат во Трговскиот Регистер и стапуваат во сила на денот на уписот во тој регистер.

Член 59

Гласањето по правило е јавно.

Гласањето со кое се одлучува за именувањето и разрешувањето на членови на Одборот на директори, односно за одговорностите на членовите поединечно се врши со јавно гласање.

Член 60

Лицето овластено за свикување на Собранието, подготвува список на пријавени акционери, во кој се внесува името и адресата на акционерот, односно неговиот застапник, бројот на акциите и бројот на гласови кои му припаѓаат и слично.

Списокот се става на увид во седиштето на Друштвото.

Претседавачот на Собранието, пред почетокот на седницата, го споредува списокот на пријавените акционери според состојбата на акционерската книга добиена од Централниот депозитар за хартии од вредност.

Пред почетокот на одржувањето на собранието, списокот од ставот 3 на овој член го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник на акционер со што го верификува своето присуство на Собранието (верификуван учесник на Собранието).

Потпишаниот список со свој потпис го заверуваат Претседавачот на собранието и записничарот. По заверката на списокот Претседавачот со Собранието го констатира кворумот за работа.

Заверениот список од ставот 5 на овој член им се дава на увид на сите учесници на Собранието пред првото гласање.

Член 61

За работа на Собранието на друштвото се води записник кој содржи податоци за:

1. фирмата и седиштето на Друштвото
2. времето и местото на одржувањето на Собранието на Друштвото
3. личните податоци на Претседавачот на Собранието, записничарот и бројачите на гласови ако се именуваат
4. дневниот ред на Собранието
5. одлуките, бројот на гласови за и против и бројот на воздржаните гласови
6. бројот на присутните акционери односно полномошниците на акционери и кворумот за работа
7. значајните настани на Собранието како и поднесените предлози
8. ограденањата односно противењата на акционер, Одборот на директори против некоја одлука ако е изјавено ограденање односно противење.

Доколку записникот не го составува нотар, истиот го составува записничар, а го заверуваат најмалку двајца заверувачи на записник.

Записникот се подготвува најдоцна во рок од 8 дена од денот на одржувањето на Собранието и него го потпишуваат записничарот и Претседавачот со собранието, а го заверуваат заверувачи на записник.

Кога записникот го води нотар, записникот се подготвува најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на Собранието и него го потпишува Нотарот и претседавачот на Собранието. Копијата од ставот 4 на овој член ја дава нотарот кој го водел записникот.

Записниците заедно со прилозите од Собранието на друштвото се чуваат најмалку 10 години.

17. ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Член 62

Управувањето со Акционерското друштво е организирано според едностепен систем.

Друштвото има Одбор на директори.

Одборот на Директори, во рамките на овластувањата определени со Закон за Трговските Друштва и овој Статут и овластувањата што изречно му се дадени од Собранието, управува со Друштвото.

Одборот на Директори има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото во рамките на предметот на работењето и дејствувањето во сите околности од името на Друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на Одборот на Директори.

Член 63

Одборот на директорите има 5 (пет) членови, од кои 3 (три) членови се неизвршни и 2 (два) членови се извршни.

При изборот на членовите на Одборот на директори се назначува кои членови се избираат како независни членови на Одборот на директори. Од редот на неизвршните членови на Одборот на Директори се избираат независни членови на Одборот на Директори.

Член 64

Кандидат за избор на член на Одборот на Директори може да предложи акционер кој претставува најмалку 1/10 (една десеттина) акции со право на глас од вкупниот број на акции на Друштвото.

Членовите на Одборот на Директори ги избира Собранието со мнозинство гласови но не помалку од 3/4 од акциите со право на глас претставени пред Собранието на акционери.

Член 65

За член на Одборот на директори може да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни.

Пред да се пристапи кон избор на член на Одборот на Директори за секој кандидат, во писмена форма, се објавуваат податоци за возраста, полот и други професионални квалификации, работно искуство и како го стекнал, во кои Друштва е или бил член на орган на управување односно на надзорен одбор и другите поважни функции кои ги вршел, бројот на акциите кои ги поседува во Друштвото и во други друштва, како и заемите и други обврски кои што ги има спрема Друштвото.

Податоците утврдени во ставот 2 од овој член им се доставуваат на акционерите најдоцна седум дена пред Собранието да пристапи кон избор.

Податоците се достапни на секој акционер.

Одлуката на Собранието за избор на членовите на Одборот на директори, односно на негов член поединечно, влегува во сила од денот на донесувањето. Пријавата за упис во трговскиот регистар на избраниот Одбор на директори, односно на негов член, ја поднесува Извршен член на Одборот на директори.

Член 66

Првите членови на Одборот на директори се:

-Христо Кондовски, од Битола [REDACTED] со број на лк

[REDACTED] (извршен член на одборот на Директори-Извршен директор)

-Зоран Пејчиновски, од Битола, [REDACTED] со број на лк

[REDACTED] (извршен член на одборот на Директори-Извршен директор),

-Благој Крстевски, од Битола [REDACTED] со број на лк

[REDACTED] (неизвршен член -Претседател на одборот на директори),

- Пецо Стојаноски, од Битола [REDACTED], со [REDACTED], со број на [REDACTED] (неизвршен член)
- Петар Милошевски, од Битола, со адрес [REDACTED], со емб [REDACTED], со број н [REDACTED] (неизвршен член)
- Никола Јошевски, од Битола, со адрес [REDACTED], со емб [REDACTED] со лк бр [REDACTED] (неизвршен член на Одбор на Директори-независен член)
- Марина Милошевска, од Битола, со адрес [REDACTED], со емб [REDACTED] со лк [REDACTED] (неизвршен член на Одбор на Директори-независен член).

Член 66-а

Сегашни членови на Одборот на директори се:

- Христо Кондовски, од Битола [REDACTED] (неизвршен член на одборот на Директори-Претседател на Одборот на директори);
- Зоран Пејчиновски, од Битола, [REDACTED] (извршен член на одборот на Директори - Главен Извршен директор);
- Николина Таневска, од Битола [REDACTED] (извршен член на одборот на Директори - Втор Извршен директор);
- Благој Бошевски со живеалиште н [REDACTED] за
Неизвршен и Независен член на Одбор на директори.
- Никола Јошевски со живеалиште н [REDACTED]
за Неизвршен член на Одбор на директори.

Член 66-б

Претседателот на Одборот на директори има право на месечен надомест, социјално и здравствено осигурување, приватно здравствено осигурување, надомест на трошоци поврзани со работењето и користење на ресурсите на Друштвото, по обем идентични со оние на Главен Извршен директор.

Претседателот на Одборот на директори со Друштвото ќе склучи посебен договор со кој ќе се уредат неговите права и обврски согласно став 1 на овој член.

Член 66-в

Вториот Извршен директор ги презема сите дејствија врз основа на закон по претходна согласност од Главен Извршен директори ги потпишува сите акти врз основа на закон како втор потписник заедно со Главен Извршен директор-врзан потпис.

Сите дејствија преземени спротивно на овој член се ништовни.

Член 67

Мандатот на првите членови на Одборот на директори трае до денот на одржувањето на првото годишно Собрание на Акционерското друштво.

Мандатот на членовите на одборот на директори на АД кои се избрани на првото годишно собрание на АД трае 6 години со право на повторен избор, без ограничувања.

Член 68

Одборот на директори работи и одлучува на начин утврден со овој Статут.

Во остварувањето на работите Одборот на директори ги има следните овластувања:

- ја води деловната политика
- ги донесува актите на деловната политика
- ги донесува плановите и програмите на Друштвото и дава насоки за нивно спроведување

- на предлог на извршните членови ја утврдува внатрешната организација и систематизација на Друштвото и го утврдува бројот на лицата потребни за вршење на дејноста во нив, како и нивните квалификации и други услови
- на предлог на извршните членови донесува правилник за наградување на лицата кои посредуваат во изнаоѓање на нови клиенти
- донесува одлуки за склучување на договори за инвестициони вложувања, за стекнување и оттуѓување на недвижност и слични одлуки кои не се во надлежност на Собранието и на извршните директори
- одобрува „Голема зделка“ во согласност со Законот за трговските друштва
- одобрува „Зделка со заинтересирана страна“ во согласност со Законот за трговските друштва
- одлучува по приговорот на работниците во втор степен за правата, обврските и одговорностите на работниците од работниот однос
- одлучува и по други прашања и врши други работи утврдени со Закон и со овој Статут

За прашањата од својата надлежност Одборот на директори донесува акти, во вид на одлуки, правилници, деловодници, упатства, наредби и заклучоци.

Член 69

Собранието со одлука го определува месечниот пашал или пашалот по состанок на неизвршните членови на Одборот на директори.

Член 70

Ако еден член на Одборот на Директори е спречен во вршењето на функцијата член на Одборот на Директори или тој член престане да ја врши оваа функција во текот на својот мандат, другите членови на Одборот на директори продолжуваат со работата до изборот на нов член на Одборот на Директори.

Член 71

Одборот на директорите може полноважно да одлучува ако се присутни најмалку половина од сите негови членови од кои бројот на присутните неизвршни членови на Одборот на директори мора да биде поголем од бројот на присутните извршни членови на Одборот на директори. Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од кворумот. Во случај на поделба на гласовите, гласот на Претседателот на одборот на директори е одлучувачки.

Член 72

Членовите на Одборот на директори се обврзуваат своите работи да ги вршат со внимание на уреден и совесен трговец и да ја чуваат деловната тајна.

Членовите на Одборот на директори кои што ќе извршат повреда на своите обврски во однос на Друштвото му одговараат на Друштвото за причинетата штета како солидарни должници. Во случај на спор членовите на Одборот на директори се должни да докажат дека постапувале со внимание на уреден и совесен трговец.

Обврските од овој член траат и по престанокот на мандатот во Одборот на директори.

Член 73

Членовите на Одборот на директори можат да учествуваат и одлучуваат на состанок, организиран со користење на конференциска телефонска врска или аудио визуелни

комуникациски средства, така што сите членови можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат.

Записникот го потпишуваат сите членови што учествувале на состанокот.

Член 74

Доколку сите членови од Одборот на Директори дадат согласност може да се одлучува и без одржување на состанок.

Давањето на согласност, консензус, од членовите може да биде со своерачен потпис, или со потпис испратен по факс или по електронски пат на предлог одлуката.

18. НЕИЗВРШНИ ЧЛЕНОВИ НА ОДБОРОТ НА ДИРЕКТОРИ

Член 75

Неизвршните членови покрај овластувањата што со закон им се определени во вршењето на правото на надзор над водењето на работењето од страна на извршните директори, имаат право да вршат увид и да ги проверуваат книгите и документите на Друштвото како и имотот, благајната на Друштвото и хартиите од вредност. Неизвршните членови за вршење одделни стручни работи од надзорот можат да задолжат кое било вработено лице во Друштвото или друго стручно лице. Во вршењето надзор Претседателот на одборот на директори или кој било неизвршен член, овластениот ревизор или други лица и акционери кои претставуваат најмалку една десетина од акциите со право на глас можат да бараат свикување на состанок на одборот на директори. Барањето се доставува до Претседателот на Одборот на директори.

Член 76

Неизвршни членови на Одборот на директори се именуваат со овој Статут.

Член 77

Одборот на директори од редот на своите неизвршни членови со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на одборот на директори избира Претседател на Одборот. Одборот на директори може да го разреши Претседателот во било кое време и да избере нов Претседател. Претседателот на Одборот на директори ги свикува и преседава со состаноците, одговорен е за водењето евиденција за состаноците и организирањето на другите начини на работа и одлучување на Одборот на директори. Ако Претседателот од било кои причини не е во можност да ја врши функцијата Претседател, или е отсутен, со состаноците претседава друг член од Одборот на директори, избран со мнозинство гласови на присутните членови на Одборот на директорите.

Член 78

Одборот на директори не може да ги пренесе врз извршниот член на Одборот на директори овластувањата кога се одлучува за:

- 1) затворање или пренос на претпријатие или негов дел што учествува над 10% во приходот на Друштвото
- 2) намалување или проширување на предметот на работење на друштвото
- 3) суштествени внатрешни организациони промени на Друштвото што се определуваат со акт на Друштвото
- 4) воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење за Друштвото или нејзино прекинување
- 5) основање и престанување на трговско друштво што учествува со над една десетина во основната главнина на Друштвото
- 6) основање и престанок на подружници на Друштвото

19. ИЗВРШНИ ЧЛЕНОВИ НА ОДБОРОТ НА ДИРЕКТОРИ

Член 79

Извршниот член на Одборот на директори се избира од страна на Одборот на директори со мнозинство гласови со мандат од 6 години.

Со исклучок на овластувањата за кои што со Закон и овој Статут изречно е определено дека ги врши Одборот на директори, извршните членови го водат работењето на Друштвото и имаат најшироки овластувања и одговорности да ги извршуваат сите работи поврзани со раководењето, спроведувањето на одлуките на Одборот на директори и извршувањето на тековните активности на Друштвото и да дејствуваат во сите околности.

Во рамките на правата извршните директори ги извршуваат следните работи

- ја предлагаат внатрешната организација на Друштвото
- ја предлагаат деловната политика и се залагаат за нејзина реализација
- непосредно го организираат и го водат работењето на Друштвото
- се грижат за извршување на одлуките на Одборот на директори
- Именуваат и разрешуваат лица со посебни овластувања и одговорности во Друштвото, одлучуваат за нивните плати и одговорности
- Назначуваат други раководни лица кои го вршат секојдневното водење на работење на Друштвото во согласност со одлуките, насоките и нивните налози.
- Вршат прием на вработени врз основа на планот за работа на одборот на директори согласно законските прописи
- Утврдуваат потреба и одлучуваат за распоредување на работниците во процесот на работа
- Одлучуваат за ангажирање на надворешни лица и други надворешни извршители според потребата на друштвото
- Даваат упатства и налози на вработените во врска со работата.
- Непосредно изрекуваат мерки на работниците за кршење на работниот ред и непочитување на работната дисциплина
- Одлучуваат и по други прашања во врска со работниот однос на работниците согласно законот, колективниот договор и други акти на Друштвото
- Одлучуваат за престанок на работниот однос
- Одлучуваат за набавка на основни средства, спонзорства и средства за репрезентација до износ од 10% од основната главнина на друштвото.
- Се грижат и се одговорни за материјално финансиското работење
- Го обезбедуваат водењето на трговските книги и другата сметководствена документација
- Го организираат и се одговорни за пописот на основните средства
- Контролираат и потпишуваат финасиски документи и документи од платниот промет
- Вршат и други работи утврдени со овој Статут и работи (овластувања) кои ќе му ги довери Одборот на директори

Правата и обврските на извршните директори покрај правата и обврските со овој Статут се определуваат со договор за уредување на односите меѓу Друштвото и извршните директори. Во името на Друштвото, по овластување на Одборот на директори договорот го склучува претседателот на Одборот на директори.

Член 80

Извршните членови на Одборот на директори го застапуваат Друштвото во односите со трети лица во рамките на овластувањата и ограничувањата согласно со овој Статут и законските прописи, дејствуваат во сите околности во име на Друштвото и се одговорни за работењето на Друштвото.

Член 81

Извршните директори можат да дадат Прокура во обем, на начин и содржина утврдени само со закон и за тоа се должни веднаш да го известат Одборот на директори.

Извршниот член на Одборот на директори, најмалку еднаш во три месеци им поднесува на неизвршните членови писмен извештај за работењето на Друштвото.

Извршниот член на Одборот на директори по истекот на деловната година поднесува до неизвршните членови годишна сметка и годишен извештај за работењето на Друштвото.

На барање на неизвршните членови на Одборот на директори, извршниот член на Одборот на директори составува посебен извештај за состојбата на Друштвото или за некое прашање од неговото работење.

Член 82

Собранието може да ги отповика сите или дел од членовите на Одборот на директори пред истекот на времето за кое што биле избрани .

Одлуката за отповикување се донесува со $\frac{3}{4}$ мнозинство гласови од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 83

По претходна согласост од Собранието на акционери со $\frac{3}{4}$ мнозинство гласови од акциите со право на глас, Извршните членови на Одборот на директори, поединечно или двајцата заедно, може во било кое време да бидат отповикани од страна на Одборот на директори, со или без образложение.

Извршните членови на Одборот на директори се назначуваат од редот на членовите на Одборот на директори избрани од страна на Собранието со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Одборот на директори.

Согласно овој Статут извршните директори претставуваат Управен орган на Друштвото.

Член 84

Без одобрение на неизвршните членови, извршен член на Одборот на директори не смее да врши било каква дејност или активност во друго Друштво, платена или не, за сопствена сметка или за сметка на друго лице.

Ако Одборот на директорите даде одобрение за некоја активност на извршен член, за тоа го известува Собранието на друштвото.

20. ЗАСТАПУВАЊЕ НА ДРУШТВОТО

Член 85

Во односите со трети лица Друштвото ќе го застапуваат и претставуваат Главниот Извршен директор и Вториот Извршен директор во рамките на овластувањата и ограничувањата согласно со овој Статут и законските прописи.

21. УРЕДУВАЊЕ НА ОДНОСИТЕ ВО ДРУШТВОТО

Член 86

Односите во Друштвото се уредуваат со овој Статут, правилниците и одлуките со кои се уредуваат општите прашања.

Евентуалните спорови помеѓу акционерите ќе се решаваат спогодбено.

Доколку акционерите настанатите несогласувања не можат да ги надминат спогодбено истите се решаваат по судски пат.

22. ДЕЛОВНА ТАЈНА

Член 87

Како деловна тајна се сметаат сите документи, исправи, податоци кои се однесуваат на работењето на Друштвото или за работењето во Друштвото чие соопштување на трети лица би било спротивно на интересите на Друштвото.

Одборот на директори донесува акт со кој се уредува и дефинира кои акти и податоци од работењето на Друштвото се сметаат доверливи.

Член 88

Членовите на Одборот на директори и другите раководни лица и вработените во Друштвото должни се лојално да соработуваат.

Друштвото ќе ги третира сите податоци за осигурениците или други корисници за осигурувањето со кој се стекнало во текот на вршењето на работите при посредувањето на осигурувањето како доверливи податоци.

Членовите на Одборот на директори, акционерите на друштвото и неговите вработени и други лица кои при работењето имаат пристап до доверливите податоци, истите не смеат да ги пренесуваат на трети лица или пак да дозволат да ги употребат трети лица.

Член 89

Обврската за чување на доверливи податоци нема да се применува во следните случаи:

1. Ако податоците се потребни за утврдување на факти во кривична или друга судска постапка и ако од надлежен суд е добиено писмено барање за доставување на податоци.
2. Во случај предвиден со Законот за спречување на перење на пари.
3. Ако податоците се потребни заради извршување на присилни постапки над недвижен имот на осигуреник или друг корисник на осигурувањето и ако од надлежниот суд е добиено писмено барање за доставување на податоци.
4. Ако податоците се побарани од Агенцијата за супервизија на осигурување или друг надлежен орган за супервизија, а заради спроведување на супервизија во рамките на утврдените одговорности.
5. Ако податоците се побарани од страна на даночен орган, а во врска со водење на постапки во неговата надлежност.
6. Во случаите предвидени со Законот кој го уредува задолжителното осигурување.

Агенцијата за супервизија на осигурување или друг надлежен орган за супервизија, даночните органи и судовите, податоците согласно став 2 од овој член ги користат само за предвидените намени.

Член 90

Обврската за чување на деловна тајна се однесува на сите акционери, членовите на органите на управување, сите вработени, како и сите лица кои имале во даден момент можност да бидат во контакт со исправите што се сметаат за деловна тајна.

Ако лицата од став 1(еден) од овој член ја прекршат обврската за чување на деловна тајна против нив ќе се покрене постапка за надомест на штета.

Ако лицето кое ја прекршило обврската за чување на деловна тајна се наоѓа во работен однос во Друштвото, повредата претставува основ за престанок на работниот однос како тешка повреда на работната обврска.

Обврската за чување на деловна тајна трае најмалку 5 години од денот на престанување на работниот однос во друштвото, односно престанување на Друштвото.

23. АКТИ НА ДРУШТВОТО

Член 91

Друштвото во своето седиште, мора да ги чува следниве акти и документи:

1. Статутот и другите акти, како и сите измени и дополнувања, заедно со пречистените текстови
  2. Записниците и сите други документи од сите Собранија на акционерите
  3. Записниците и одлуките од Одборот на директори
  4. Годишните сметки и финансиските извештаи коишто треба да се чуваат според Закон
  5. Прилози (исправи, докази) коишто се поднесени до Трговскиот регистар
  6. Сите јавни повици и проспекти за издавање акции и други хартии од вредност на Друштвото
  7. Целокупната писмена кореспонденција на Друштвото со неговите акционери
  8. Ажурирана листа со имиња и презимиња и адреси на сите избрани членови на Одборот на директори
  9. Документите за залог и хипотека
  10. Извештајот на овластениот ревизор и извештајот на овластениот проценител
  11. Гласачките ливчиња и полномоштвата за учество на Собранието во оригинал или копија
  12. Колективниот договор на ниво на Друштвото
  13. Други акти и документи предвидени со Закон и со Статутот.
- Актите на друштвото се објавуваат на огласна табла на Друштвото.

Член 92

Толкување на актите на Друштвото дава оној орган кој ги донел.
На истиот начин на кој е објавен актот мора да биде објавено и толкувањето на тој акт.

Член 93

Основен акт на друштвото е Статутот.
Сите останати акти на Друштвото мора да бидат во согласност со Статутот.
Одредбите на другите акти, било општи било поединечни, кои би биле во спротивност со овој Статут нема да се применуваат.
Измените и дополнувањата на овој Статут како и на сите останати акти на Друштвото се донесуваат со иста постапка со која се донесени.

Член 94

Статутот се менува со одлука за имена на Статутот.
Одлуката за измена на Статутот ја донесува Собранието со мнозинство гласови кое не може да изнесува помалку од 3/4 од акциите со право на глас претставени на Собранието.
Собранието со одлука за измена на Статутот го овластува Одборот на директори, да подготви пречистен текст на Статутот во којшто се внесуваат измените извршени со одлуката за измена на Статутот, како и одредбите од одлуките кои имаат карактер на одлука за измена на Статут утврдени со овој статут или со Закон.
Измената на Статутот влегува во сила на денот на донесувањето на одлуката за измена на Статутот, освен ако со одлуката за измена на Статутот не е определен друг датум на влегување во сила.

24. СТАТУСНИ ПРОМЕНИ ВО ДРУШТВОТО

Член 95

Одлуката за статусна промена на друштвото, поделба, спојување или припојување, ја донесува Собранието.
Предлог за статусна промена на Друштвото дава Одборот на директорите, заедно со елаборат за економска оправданост за предложената статусна промена.

Предлогот го разгледува Собранието кое врз основа на проценка на елаборатот донесува одлука.

Одлука за отпочнување на постапка за статусни промени донесува Собранието на акционерското друштво, со мнозинство гласови кое што не може да изнесува помалку од $\frac{3}{4}$ од акциите со право на глас претставени на Собранието.

25. ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ДРУШТВОТО

Член 96

Друштвото престанува со:

- Одлука на Собранието за престанување на Друштвото донесена со $\frac{3}{4}$ мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието
- Правосилна одлука на судот со која ќе се изврши ништовност на Друштвото и на уписот на Друштвото во трговскиот регистер
- Присоединување, со спојување или со поделба на Друштвото
- Стечај
- Друг начин предвиден со Закон

Намерата за бришење на Друштвото од трговскиот регистер, се објавува.

Секое лице кое има правен интерес може да поднесе приговор, најдоцна во рок од 30 дена од денот на објавувањето на намерата за бришење на Друштвото.

Друштвото престанува без спроведување на ликвидација освен ако во рокот од ставот 2 се покаже дека друштвото има имот кој што треба да се подели и побарувања кој што треба да се намират. Во тој случај, се спроведува ликвидација, односно стечајна постапка.

26. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 97

За се што не е регулирано со овој Статут ќе се применуваат одредбите од Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурувањето.

Член 98

Овој Статут влегува во сила со неговото донесување, а ќе се применува по уписот во Трговскиот регистер.

ОСНОВАЧИ

1. Дејан Крстевски

-----

3. Никола Јошевски

-----

5. Зоран Пејчиновски

-----

2. Никола Митровски

-----

4. Гоце Стојаноски

-----

6. Христо Кондовски

-----

7. Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен брокер АД Битола
Преседател на Одбор на директори
Благој Крстевски

Audit & Business Advisory

**Осигурително брокерско
друштво**

**СН ОСИГУРИТЕЛЕН
БРОКЕР АД БИТОЛА**

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2018 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Јуни, 2019

A member of

mgeworldwide

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	3
- Извештај за сеопфатна добивка	4
- Извештај за промените во капиталот	5
- Извештај за паричните текови	6
- Белешки кон финансиските извештаи	7
- Прилози	

Објаснувањето на ревизорите

Наша задача е да изразим мислење за овие финансиски извештаи преку нашето ревизорско мислење. Наше ревизорско мислење е ограничено на финансиските извештаи според стандардите на Република Македонија. Тие стандарди бараат нивна употреба да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ги овозможи да ги направим разумно заклучоци за тоа дали финансиските извештаи се приготвени по релевантни стандарди применети. Ревизорите вклучуваат спроведување на процедури за испитување финансиски даноци за законите и обврските за финансиските извештаи, вклучуваат процедури за испитување на процесите за утврдување и контрола вклучуваат процедури за испитување на процесите за утврдување на контролите над финансиските извештаи. Наше мислење не гарантира дека овие извештаи се точни и комплетни.

Притоа, процесот на ревизорско мислење е само во средно значајност и не гарантира дека извештаите се точно приготвени и објективно прикажани во сите аспекти. Наше мислење не гарантира дека нивна употреба да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ги овозможи да ги направим разумно заклучоци за тоа дали финансиските извештаи се приготвени по релевантни стандарди применети. Ревизорите вклучуваат спроведување на процедури за испитување финансиски даноци за законите и обврските за финансиските извештаи, вклучуваат процедури за испитување на процесите за утврдување и контрола вклучуваат процедури за испитување на процесите за утврдување на контролите над финансиските извештаи.

Нашо мислење дава информација за овие финансиски извештаи според стандардите на Република Македонија.

Нашо мислење е ограничено на овие финансиски извештаи според стандардите на Република Македонија. Тие стандарди бараат нивна употреба да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ги овозможи да ги направим разумно заклучоци за тоа дали финансиските извештаи се приготвени по релевантни стандарди применети.

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА (во понатамошниот текст "Друштвото"), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2018 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот и истите вклучуваат процена на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА на ден 31 декември 2018 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

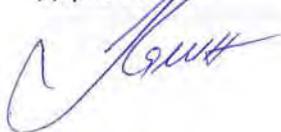
Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2018 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2018, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2018.

А&БА Груоп дооел, Скопје

Овластен ревизор

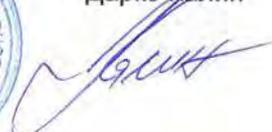
Дарко Калин

25 Јуни 2019

Управител

Дарко Калин

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2018 и 2017
Во илјади денари

	Белешка	2018	2017
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	223.663	144.551
		223.663	144.551
Тековни средства			
Залихи	7	33	18
Побарувања од работењето	8	398.110	170.479
Останати тековни средства и АВР	9	11.268	8.460
Парични средства и еквиваленти	10	22.707	3.500
		432.118	182.457
ВКУПНО СРЕДСТВА		655.781	327.007
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	11	4.920	4.920
Акумулирана добивка		18.273	5.672
Тековна добивка		18.081	16.291
		41.274	26.883
Обврски			
Нетековни обврски			
Долгорочни позајмици	12	282.479	71.569
		282.479	71.569
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	12	130.836	83.526
Обврски кон добавувачи	13	178.864	134.139
Останати тековни обврски и ПВР	14	22.328	10.890
		332.029	228.555
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		655.781	327.007

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени од Раководството на СН Осигурителен Брокер АД Битола и потпишани во негово име од:

Г-дин Христо Кондовски
Извршен директор

Г-дин Зоран Пејчиновски
Извршен директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2018 и 2017
Во илјади денари

	Белешка	2018	2017
Приходи од продажба	15	113.828	66.647
Останати опетаривни приходи	16	5.694	806
Вкупно оперативни приходи		119.522	67.453
Трошоци за материјали и одржување	17	(4.560)	(4.741)
Плати, надоместоци и други лични примања	18	(23.528)	(14.718)
Амортизација	19	(2.281)	(633)
Останати опетаривни трошоци	20	(41.351)	(23.111)
Вкупно оперативни трошоци		(71.720)	(43.203)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		47.802	24.250
ПРИХОДИ (РАСХОДИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ			
Приходи од финансирање и курсни разлики	21	3	79
Трошоци од финансирање и курсни разлики	21	(10.554)	(6.279)
		(10.551)	(6.200)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		37.251	18.050
Данок на добивка	22	(2.860)	(1.759)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		34.391	16.291
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		34.391	16.291
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА			
- Основна и разводнета (Денари по акција)		21,49	10,18

Белешките претставуваат составен дел на финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годината која завршува на 31 декември 2018 и 31 декември 2017

Во илјади денари

	Основна главнина	Акумулирана Добивка	Вкупно
Состојба на 01 Јануари 2017	4.920	5.821	10.741
Корекција на основна грешка	-	(149)	(149)
01 Јануари 2017 (коригирана)	4.920	5.672	10.592
Состојба на 01 Јануари 2017	4.920	155	5.075
Добивка (загуба) за годината	-	16.291	16.291
Состојба на 31 Декември 2017	4.920	21.963	26.883
Добивка (загуба) за годината	-	34.391	34.390
Дивиденда	-	(20.000)	-
Состојба на 31 Декември 2018	4.920	36.354	41.274

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2018 и 31 декември 2017
Во илјади денари

	2018	2017
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
<i>Прилагодувања за:</i>		
Добивка пред оданочување	37.251	18.050
Амортизација на материјални средства	2.281	782
Неотпишана вредност на отуѓени основни средства	411	-
Дадени одобренија на купувачи	477	-
Приход од добиени одобренија	(1.694)	-
Корекција на основна грешка	-	(149)
Трошок за камати	10.553	3.559
Негативни курсни разлики	1	2
Добивка од работење пред промени во оперативниот капитал	49.280	22.244
 <i>Зголемување (намалување) на тековните средства</i>		
Залихи	(15)	(5)
Побарувања од купувачи	(228.108)	(92.747)
Останати тековни средства и АВР	(2.809)	(7.765)
	(230.931)	(100.516)
 <i>Зголемување (намалување) на тековните обврски</i>		
Обврски кон добавувачите	46.419	110.032
Останати тековни обврски и ПВР	10.142	7.174
	(55.561)	117.206
 Нето паричен тек од работењето	(125.091)	38.934
 Платени камати	(10.553)	(3.559)
Платен данок на добивка	(1.565)	(622)
Нето готовина од оперативни активности	(137.208)	34.753
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(81.804)	(135.923)
Нето готовина од инвестициони активности	(81.804)	(135.923)
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Краткорочни финансиски обврски	23.271	46.752
Долгорочни финансиски обврски	234.949	52.493
Акционерски капитал и задржана добивка	(20.000)	-
Нето готовина од финансиски активности	238.221	99.243
 Нето зголемување (намалување) на готовина	19.208	(1.926)
Готовина на почетокот на годината	3.500	5.426
Готовина на крајот на годината	22.707	3.500

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

СН Осигурителен Брокер АД Битола (во понатамошниот текст „Друштвото“) е регистрирано како акционерско друштво согласно Законот за трговските друштва и Законот за супервизија на осигурување. Основна дејност на друштвото е застапување во осигурување и осигурително посредување (главна приходна шифра: 66.22 – Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници).

Друштвото е основано и започнало со работа на 4 Декември 2014 година. Седиштето на друштвото се наоѓа во Битола на ул. „Димитар Илиевски Мурато“ бр.5.

На 31 декември 2018 има 66 вработени (31 декември 2017: 47 вработени).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики.

Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациска валута.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Основа за подготовка (продолжува)

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2018	31 декември 2017
1 УСД	53,6887 Денари	51,2722 Денари
1 ЕУР	61,4950 Денари	61,4907 Денари

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Опрема	4-25 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.5. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположиви за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)***Финансиски средства кои се чуваат до доспевање*

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивидени од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.6. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.7. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондерирани просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.8. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.9. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.10. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот), на приливите од емисијата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби (продолжува)

(в) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни резерви и резерви од реинвестирана добивка се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.11. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведниот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски обврски (продолжува)**

Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.12. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.13. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Наем (продолжува)

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.14. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.15. Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Надомести за вработените (продолжува)

Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно;
- и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.18. Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопропорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.19. Распределба на дивиденди**

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.20. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.21. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.22. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ**3.1. Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (ПРОДОЛЖУВА)

3.2. Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредитбилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2018	2017
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски побарувања	304	436
Побарувања од купувачи, нето	398.110	170.479
Побарувања од вработени	1.503	289
Парични средства и еквиваленти	22.707	3.500
	422.624	174.704

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

	31 декември 2018	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	178.258	-
Позајмици со камата	99.513	267.359
	277.771	267.359

	31 декември 2017	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	134.139	-
Позајмици со камата	83.526	71.569
	217.665	71.569

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2018	2017
Средства		
ЕУР	-	-
Обврски		
ЕУР	-	1.287
Нето средства	-	(1.287)

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат	
		2018	2017
ЕУР	1%	-	(12)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ во табелата погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	21.170	3.015
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	366.872	155.095

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

			<u>2018</u>
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка		(6.914)	6.914
			<u>2017</u>
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка		(3.042)	3.042

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 12, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2018	2017
Позајмици и обврски за финансиски наем	413.316	155.095
Парични средства и еквиваленти	(23.472)	(3.499)
Нето обврски	389.844	151.594
Капитал	41.274	26.883
	945%	564%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Вредноста на финансиските инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност не отстапува од нивната сметководствена (евиденциона) вредност.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2018 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Опрема, мебел и транспорт. средства	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2017	2.262	4.549	2.758	9.570
Набавки	-	3.239	132.895	136.134
Намалување	-	(360)	-	(360)
Состојба на 31 декември 2017	2.262	7.429	135.653	145.344
Набавки	-	4.795	77.009	81.804
Намалување	-	-	(695)	(695)
Состојба на 31 декември 2018	2.262	12.224	211.967	226.453
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2017	-	160	-	160
Амортизација	-	633	-	633
Состојба на 31 декември 2017	-	793	-	793
Амортизација	-	2.281	-	2.281
Намалување	-	-	(284)	(284)
Состојба на 31 декември 2018	-	3.074	(284)	2.790
Нето сегашна вредност на:				
- 31 декември 2018	2.262	9.150	212.251	223.663
- 31 декември 2017	2.262	6.636	135.653	144.551

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Друштвото го има заложено недвижниот имот како обезбедување за земените кредити во деловните банки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2018	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	304	-	304
Побарувања од купувачи, нето	398.110	-	398.110
Побарувања од вработени	1.503	-	1.503
Парични средства и еквиваленти	22.707	-	22.707
	422.624	-	422.624
		Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	398.196	-	398.196
Обврски кон добавувачи	189.833	-	178.258
Обврски кон државата	1.297	-	6.079
Обврски кон вработени	2.594	-	1.418
	591.920	-	591.920
31 декември 2017	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	436	-	436
Побарувања од купувачи, нето	170.479	-	170.479
Побарувања од вработени	289	-	289
Парични средства и еквиваленти	3.499	-	3.499
	174.703	-	174.703
		Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	-	155.095	155.095
Обврски кон добавувачи	-	134.139	134.139
Обврски кон државата	-	2.585	2.585
Обврски кон вработени	-	941	941

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

	-	292.760	292.760
--	---	---------	---------

7. ЗАЛИХИ

	2018	2017
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	66	36
Исправка на вредност	(33)	(18)
	33	18

8. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	2018	2017
Побарувања од купувачи во земјата	316.892	170.406
Наменски депозит како обезбедување за кредит во Охридска Банка АД	70.000	-
Наменски депозит како обезбедување за кредит во Шпаркасе Банка АД	6.000	-
Останати побарувања по аванси и депозити	5.218	73
Вкупно побарувања од купувачи	398.110	170.479
<i>Исправка на вредноста на побарувањата (а)</i>		
	398.110	170.479

9. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА И АВР

	2018	2017
Побарувања од државата	402	4.532
Побарувања од вработени	739	151
Дадени позајмици	9.044	3.751
	10.948	8.434
Однапред платени трошоци	320	26
	320	26
	11.268	8.460

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од работењето на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2018	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	398.110	-	398.110
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	398.110	-	398.110

31 декември 2017	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	170.479	-	170.479
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	170.479	-	170.479

Преглед на доспеани и недоспеани побарувања од купувачите:

	2018	2017
Недоспеани	109.470	66.998
Доспеани	207.422	103.408
	316.892	170.406

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2018	2017
Жиро сметки	21.170	3.016
Благајна	1.537	484
Останати парични средства и еквиваленти	-	-
	22.707	3.500

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

11. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2018 и 2017 година регистрираниот основачки капитал на Друштвото изнесува 4.920 илјади Денари. Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	Износ	Удел	% според Централен регистар
Благој Крстевски	787	256	16%
Зоран Пејчиновски	787	256	16%
Никола Јошевски	197	64	4%
Никола Митровски	787	256	16%
Петар Милошевски	787	256	16%
Пецо Стојаноски	787	256	16%
Христо Кондовски	787	256	16%
Состојба на 31 декември 2018	4.920	1.600	100%

Не се случиле промени во акционерскиот капитал во текот на 2018 и 2017 година.

Дивиденди

Во текот на 2018 годината Друштвото има исплатено авансна дивиденда од тековната добивка во износ од 16.310 илјади денари. Во 2017 година нема исплати по основ дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

	2018	2017
Долгорочни финансиски обврски		
Охридска Банка АД	58.599	64.606
Стопанска Банка	80.892	18.450
Порше лизинг	681	1.287
Физички лица	15.120	-
	319.292	84.343
	(36.813)	(12.774)
	282.479	71.569
Краткорочни финансиски обврски		
Охридска Банка	26.700	24.000
Стопанска Банка	-	12.300
Шпаркасе Банка	36.000	
Физички лица	31.000	31.000
Останати финансиски обврски	323	3.452
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата	36.813	12.774
Краткорочни финансиски обврски	130.836	83.526
Вкупно финансиски обврски	413.315	155.095

Со состојба на 31 Декември 2018 година Друштвото има финансиски обврски и тоа:

- Краткорочен кредит од Охридска Банка АД во износ од 24.000 илјади денари со рок на доспевање на 15.12.2019 година и каматна стапка од 2%;
- Краткорочен кредит од Охридска Банка во износ од 2.700 илјади денари со рок на доспевање 20.11.2019 година и каматна стапка од 4%;
- Краткорочен кредит од Шпаркасе Банка АД во износ од 36.000 илјади денари со рок на доспевање 05.12.2019 со променлива каматна стапка во висина на основна каматна стапка на НБРМ +0,75 процентни поени;
- Позајмица од физичко лице во износ од 30.000 илјади денари со доспевање на 31.12.2019 година и променлива каматна стапка врзана за Скибор + 1%;
- Позајмица од физичко лице во износ од 1.000 илјади денари со доспевање на 23.11.2019 година и каматна стапка од 6%;
- Долгорочен кредит од Охридска Банка АД во износ од 58.599 илјади денари со рок на доспевање 01.01.2027 година и каматна стапка од 4%;
- Долгорочен кредит од Стопанска Банка АД во износ од 12.300 илјади денари со рок на доспевање 26.12.2020 година со висина на каматна стапка од износот на референтна каматна стапка + 1,8% (минимум 4%);
- Долгорочен кредит од Стопанска Банка АД во износ од 68.592 илјади денари со рок на доспевање 29.03.2028 година со висина на каматна стапка од износот на референтна каматна стапка + 1,8% (минимум 4%);
- Долгорочен кредит од Шпаркасе Банка АД во износ од 164.000 илјади денари со рок на враќање 17.12.2028 и со променлива каматна стапка во висина на основна каматна стапка на НБРМ +0,75 процентни поени;
- Финансиски лизинг од Порше лизинг во износ од 681 илјади денари по два договори за набавка на транспортни средства број 05404 и 05405 со датум на доспевање 15.05.2020 година и каматна стапка од 10,35%

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

- Финансиска позајмица од физички лица во износ од 15.120 илјади денари со каматна стапка од 10%.

13. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Обврски кон добавувачи во земјата	178.259	134.139
Аванси	605	-
Салдо на 31 декември	<u>178.864</u>	<u>134.139</u>

14. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ И ПВР

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Даноци од добивка	1.298	1.766
Даноци и надоместоци на плата	1.176	819
Обврски кон вработените	1.418	941
Обврски за наеми	180	78
Останати обврски кон физички лица соработници	10.789	3.384
	<u>14.861</u>	<u>6.989</u>
Однапред пресметани трошоци	7.467	3.901
	<u>7.467</u>	<u>3.901</u>
	<u>22.328</u>	<u>10.890</u>

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Приходи од продажба на домашен пазар	113.828	66.647
	<u>113.828</u>	<u>66.647</u>

16. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Наемнини	4.000	-
Останати приходи	1.694	806
	<u>5.694</u>	<u>806</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

17. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И ОДРЖУВАЊЕ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Потрошени материјали	944	884
Енергија и гориво	1.808	930
Резервни делови	175	1.049
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	171	55
Транспортни услуги	16	16
Телефон, интернет, пошта	775	703
Надворешни услуги	-	61
Комунални услуги	99	383
Услуги за одржување и заштита	572	660
	<u>4.560</u>	<u>4.741</u>

18. ПЛАТИ, НАДОМЕСТОЦИ И ДРУГИ ЛИЧНИ ПРИМАЊА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Бруто плати	23.010	14.276
Останати трошоци за вработени	518	442
	<u>23.528</u>	<u>14.718</u>

19. АМОРТИЗАЦИЈА

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Материјални средства	2.281	633
	<u>2.281</u>	<u>633</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	2018	2017
Трошоци за реклама и пропаганда	1.223	789
Репрезентација	1.640	1.115
Спонзорства и донации	1.140	426
Дневници и трошоци за службени патувања	795	805
Банкарски услуги	1.246	249
Премии за осигурување	23	149
Даноци, членарини и други давачки	4.276	2.012
Наем - лизинг	3.518	2.732
Останати трошоци на работењето	27.490	14.834
	41.351	23.111

21. ПРИХОДИ / РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2018	2017
<i>Приходи од финансирање</i>		
Камати	-	1
Останати финансиски приходи	3	78
Вкупно приходи од финансирање	3	79
<i>Расходи од финансирање</i>		
Камати	(10.553)	(3.559)
Негативни курсни разлики	(1)	(2)
Останати финансиски расходи	-	(2.718)
Вкупно расходи од финансирање	(10.554)	(6.279)
Нето (расходи) од финансирање	(10.551)	(6.200)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2018 и 2017 е како што следи:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Добивка (загуба) пред оданочување	37.251	18.050
Непризнаени расходи	11.755	6.104
Даночна основа	49.006	24.154
Намалување на даночна основа	(12.601)	(5.728)
Даночна основа по намалување	36.405	18.427
Пресметан данок на добивка	3.640	1.843
Намалување на пресметан данок на добивка	780	84
Данок на добивка по намалување	2.860	1.759
Ефективна даночна стапка	7,68%	9,75%

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

23. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2018 не се покренати судски постапки против Друштвото. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Друштвото како тужител се јавува во судски спорови во износ од 20.943 илјади денари за кои што има уверување дека истите е бидат добиени во корист на Друштвото.

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото го има заложено недвижниот имот како обезбедување за земените кредити од деловните банки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

23. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ (ПРОДОЛЖУВА)

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Вонбилансна изложеност

Со состојба на 31 Декември 2018 година Друштвото има неискористени кредитни линии кај деловните банки во износ од 58.082 илјади денари (во 2017: 3.620 илјади денари).

24. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Поврзани субјекти

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2018 и 2017 година.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2018				
Физички лица	166	48.020	-	-
Клучен кадар	-	-	-	6.525
	166	48.020	-	6.525
	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2017				
Физички лица	-	30.000	-	-
Клучен кадар	-	-	-	4.532
	-	30.000	-	4.532

25. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2018 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилог 1 - Годишна сметка и за годината што
завршува на 31 декември

Прилози

ЕМБС: 07000324

Целосно име: Осигурително брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД

Битола

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2018

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки**Биланс на состојба**

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	223.662.981,00			144.550.693,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	223.662.981,00			144.550.693,00
10	-- Недвижности (011+012)	2.262.135,00			2.262.135,00
11	-- Земјиште	2.262.135,00			2.262.135,00
13	-- Постройки и опрема	1.485.735,00			1.976.718,00
14	-- Транспортни средства	7.253.236,00			4.658.810,00
18	-- Материјални средства во подготовка	212.661.875,00			135.653.030,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	449.673.425,00			182.430.245,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	33.113,00			17.739,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	33.113,00			17.739,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	425.864.433,00			178.338.937,00
47	-- Побарувања од купувачи	316.891.507,00			170.406.498,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	81.218.234,00			72.683,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	1.966.604,00			4.532.147,00
50	-- Побарувања од вработените	738.957,00			150.928,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	25.049.131,00			3.176.681,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	304.404,00			435.908,00
57	-- Побарувања по дадени заеми	304.404,00			435.908,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	23.471.475,00			3.637.661,00
60	-- Парични средства	22.707.186,00			3.499.453,00
61	-- Парични еквиваленти	764.289,00			138.208,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	319.638,00			25.956,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	673.656.044,00			327.006.894,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	60.444.374,00			26.882.892,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	4.920.106,00			4.920.106,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	19.080.016,00			6.478.869,00
76	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	807.230,00			807.230,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	37.251.482,00			16.291.147,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	605.744.393,00			296.222.526,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	319.292.109,00			84.342.773,00
89	-- Обврски по заеми и кредити спрени поврзани друштва	303.490.577,00			83.055.443,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	681.532,00			1.287.330,00
92	-- Останати финансиски обврски	15.120.000,00			
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	286.452.284,00			211.879.753,00

97	-- Обврски спрема добавувачи	178.863.695,00	134.138.569,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	1.696,00	
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	705.481,00	442.666,00
100	-- Обврски кон вработените	1.417.751,00	941.117,00
101	-- Тековни даночни обврски	470.716,00	2.142.738,00
103	-- Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	63.023.564,00	
104	-- Обврски по заеми и кредити	31.000.000,00	34.161.045,00
108	-- Останати краткорочни обврски	10.969.381,00	40.053.618,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	7.467.277,00	3.901.476,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	673.656.044,00	327.006.894,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	119.521.949,00			67.453.223,00
202	-- Приходи од продажба	117.827.567,00			66.647.145,00
203	-- Останати приходи	1.694.382,00			806.078,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	71.719.794,00			43.202.966,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	3.097.763,00			2.917.358,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	6.448.863,00			15.910.189,00
212	-- Останати трошоци од работењето	34.505.397,00			7.201.853,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	24.422.763,00			15.523.062,00
214	-- Плати и надместоци на плата (нето)	15.545.300,00			9.695.749,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надместоци на плата	1.253.197,00			714.989,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	6.211.406,00			3.865.609,00
217	-- Останати трошоци за вработените	1.412.860,00			1.246.715,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	2.281.204,00			633.383,00
219	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	410.931,00			
222	-- Останати расходи од работењето	552.873,00			1.017.121,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	2.813,00			78.610,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	195,00			218,00
233	-- Останати финансиски приходи	2.618,00			78.392,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	10.553.486,00			6.278.954,00
235	-- Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	3.183,00			3.415.548,00
236	-- Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	3.183,00			3.415.548,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	10.549.851,00			2.861.626,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	452,00			1.780,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)	37.251.482,00			18.049.913,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	37.251.482,00			18.049.913,00
252	-- Данок на добивка				1.758.766,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	37.251.482,00			16.291.147,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	69,00			47,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00

269	-- Добивка за годината	37.251.482,00	16.291.147,00
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	37.251.482,00	16.291.147,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
625	-- Земјишта	2.262.135,00			2.262.135,00
691	-- Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	113.827.567,00			
692	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)				66.647.145,00
693	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	113.827.567,00			
696	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	4.000.000,00			
703	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	56,00			
710	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	1.694.326,00			806.078,00
717	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	943.546,00			883.571,00
718	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	1.746.105,00			749.150,00
720	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)				883.571,00
725	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	62.403,00			180.293,00
726	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	1.746.105,00			749.150,00
727	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	174.922,00			1.048.881,00
728	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	170.787,00			55.463,00
729	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	16.408,00			16.375,00
731	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	774.618,00			702.885,00
733	-- Надворешни услуги за изработка на производи (лон производство) (< или = АОП 211 од БУ)				61.408,00
734	-- Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	571.909,00			659.199,00
735	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	3.518.127,00			2.731.911,00
743	-- Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)	99.999,00			
744	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	508.768,00			376.134,00
745	-- Помошти (< или = АОП 217 од БУ)				44.000,00
747	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	795.172,00			805.000,00
748	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	795.172,00			805.000,00
749	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	8.921,00			21.581,00
757	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.980.000,00			1.969.400,00
758	-- Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	1.140.027,00			425.989,00
759	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	1.639.759,00			1.114.763,00

760	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	23.354,00	149.275,00
761	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	1.246.427,00	248.599,00
762	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	4.275.450,00	2.011.759,00
765	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	24.200.380,00	1.282.068,00
766	-- Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	24.292,00	
771	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	69,00	47,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2487	- 66.22 - Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници	119.524.762,00			

Потпишано од:

ANGELA LAZAROVSKA

CN=Makedonski Telekom CA, O=Makedonski Telekom,
C=MK
Makedonski Telekom CA

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ПОДГОТВИ ЗА ПЛАЌАЊЕ ПЕЧАТИ ОТКАЖИ

Сите права се задржани © 2013 Централен Регистар на Република Македонија

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2018

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ОСИГУРИТЕЛНО-БРОКЕРСКО
ДРУШТВО
СИ ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА
ЗА 2018 ГОДИНА

31.12.2018

**ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР
АД БИТОЛА**

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ОСИГУРИТЕЛНОТО БРОКЕРСКО
ДРУШТВО
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА
ЗА 2018 ГОДИНА

28.02.2019

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е акционерско друштво кое поседува дозвола за вршење на осигурително брокерски работи со број УП 07-2-1044, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, на ден 13.10.2014 година. Друштвото е основано од страна на седум акционери кои се докажани претприемачи. Како такво започна со работа на ден 04.12.2014 година и оттогаш па навака ги врши следните дејности:

- посредување при договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигуреници;
- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварени осигурани штетни настани;
- снимање на ризици;
- посредување при проценување на штети;
- посредување при продавање на остатоци од осигурани оштетени предмети;
- воведување на мерки за спречување, намалување и отстранување на штети и ризици кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;
- изготвување на адекватни анализи за ризик и предлагање на соодветно осигурително покритие;
- информирање на друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, како и запознавање на осигуреникот со условите на полисите за осигурување и прописите кои го регулираат определувањето на износот на премиите;
- посредување во име на осигуреникот заради склучување на договор за осигурување кој, земајќи ги во предвид сите околности кои се од значење за ризикот на поединечниот случај, ќе му обезбеди на осигуреникот најсоодветно покритие;
- проверување на содржината на полисите за осигурување;
- укажување на правна помош во осигурувањето, како и соработување со надлежните службени лица кај клиентот заради подготвување на доказна документација за основот и висината на оштетното побарување, како и заради прибирање на други неопходни докази;
- посредување при склучување на договори за осигурување со странски друштва за осигурување, доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Македонија.

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола промовира високи стандарди на професионализам, со што обезбедува континуирано подобрување на квалитетот, а сето тоа го постигнува со користење на стручноста и креативноста на членовите на тимот и нивната желба и посветеност за задоволување на потребите на клиентот.

ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Органи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се:

- 1.Собрание на акционери.
- 2.Одбор на директори.

Собранието на акционери е највисок орган на Друштвото преку кој акционерите ги остваруваат своите права и интереси. Истото може да работи доколку на седницата присуствуваат верификувани учесници кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас. Секоја акција која дава право на глас дава право на еден глас. Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен доколку со Законот за трговските друштва или со Статутот на Друштвото не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на Собранието. Собранието, помеѓу другото, ја одобрува и работата на членовите на Одборот на директори, односно начинот на водењето и управувањето со Друштвото.

Одборот на директори е орган кој управува со Друштвото. Истиот има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото во рамките на предметот на работењето на Друштвото и во дејствувањето во сите околности од името на Друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на одборот на директори.

ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Примарни цели на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се континуирано ширење на продажната мрежа низ државата и доближување до осигурениците, а преку почитување на највисоките етички стандарди при задоволување на барањата, потребите и очекувањата на истите. Заради успешна реализација на ваквите вредности Друштвото е насочено кон обезбедување на најквалитетни услуги, односно најсоодветно осигурително решение за осигурениците, а преку нудење на сите видови на осигурување. Друштвото, имајќи ги во предвид и потребите на осигурувачите, имплементира најсофистициран сервис во осигурувањето, како и стручност, ефикасност, инвентивност и транспарентност во работењето.

Со цел постигнување на што поголеми резултати, имајќи ги во предвид условите за работа, Друштвото е фокусирано на следните цели:

- следење на состојбите на пазарот;
- следење и анализирање на конкуренцијата, како и зајакнување на позицијата на Друштвото во однос на истата;
- предлагање и воведување на нови начини за презентирање на услугите, промоции на пакети, промоции по специјални цени и слично;
- нудење на услугите на начин и по цени кои ќе овозможат издвојување од конкурентските осигурителни брокери;
- брзо, навремено, професионално и точно одговарање на барањата на

клиентите;

- зајакнување на бизнис врските со постоечките клиенти, како и контактирање и стекнување на нови клиенти;

- работење согласно позитивните прописи;

- обезбедување на економично и ефикасно работење;

- грижење за одржување и зголемување на вредноста на капиталот на Друштвото.

Особено значаен придонес во остварувањето на целите на Друштвото имаат и вработените во продажните центри на Друштвото, како во Битола, така и во подружниците низ државата, бидејќи истите, преку директен контакт со клиентите, добиваат информации за состојбите на пазарот, врз основа на кои се креираат и условите за работа.

РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Развојната политика на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се дефинира, се реализира и постојано се следи од страна на членовите на Одборот на директори.

Во текот на 2018 година Друштвото организира повеќе подружници низ државата и тоа:

- Подружницата бр.2 во Скопје е избришана на ден 29.01.2018 година.

- Подружницата бр.2 во Скопје е организирана на ден 30.01.2018 година.

- Подружницата бр.2 во Чаир е организирана на ден 30.01.2018 година.

- Подружницата бр.1 во Гостивар е организирана на ден 15.11.2018 година.

- Подружницата бр.2 во Радовиш е организирана на ден 14.09.2018 година.

- Подружницата бр.2 во Прилеп е организирана на ден 14.09.2018 година.

- Подружницата бр.1 во Струмица е организирана на ден 27.03.2018 година.

- Подружницата бр.1 во Радовиш е организирана на ден 27.03.2018 година.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во услови на современо живеење и делување човечките ресурси се еден од критериумите преку кој се определува конкурентноста на осигурителните брокерски друштва. Инвестирањето во развојот на човечките ресурси дава квалитет кој влијае врз зголемувањето на финансиските резултати. Оттука, разбирливи се и активностите во насока на постојано надградување и усовршување на знаењата и квалификациите на работниците.

Тенденциите на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се насочени кон постојано подобрување на квалификационата структура на Друштвото, особено преку зголемување на учеството на млад и високо квалификуван кадар во истата.

Во текот на деловната 2018 година Друштвото вработи:

- 13 соработници за финансии
- 12 административни соработници¹
- 11 референти за продажба,

сите вработени на определено време.

Друштвото и во иднина ќе продолжи со вработување на квалификуван и квалитетен кадар, со инвестирање во надградување и усовршување на истиот, како и со осовременување на процесот на работа и на технолошките и информациските системи, сè со цел постигнување на уште поголеми финансиски резултати.

ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

Основна дејност на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е посредување во осигурување. Друштвото е посредник во осигурувањето којшто работи прогресивно, но со голема свесност за ризиците. Довербата, сигурноста и солидарноста се квалитети коишто го красат Друштвото не само во односите со клиентите, туку и во односите со акционерите, вработените и деловните партнери. Чесноста, разновидноста, еднаквите можности за клиентите, како и максималната посветеност на задоволување на потребите на истите се вредности врз коишто се темели секоја деловна одлука на Друштвото.

Еден од основните показатели за одличната работа на Друштвото е бројот на продадени полиси од различни осигурителни компании.

Осигурување Македонија	371
Триглав	13,751
Евроинс	4,462
Сава	925
Винер	7,278
Еуролинк	2,248
Еуросиг	918
Уника	2,983
Осигурителна Полиса	3,978
Халк Осигурување	4,102
Кроација	3,165
Вкупно	44,181

Други средства

121,460,00

Државни:

Државни резерви

1,173,203,00

Државни гаранции

4,972,160,00

Државни дојави

12,975,000,00

Државни дојави (1)

1,071,000,00

Државни дојави за деловна мрежа

17,257,487,00

Сопствени:

107,000,000,00

Сопствени капитал

170,255,190,00

Сопствени капитал

207,166,137,00

Сопствени капитал по третици и третици

по третици

7,467,377,00

Вкупно средства: сопствени, државни и обезбети

125,129,160,00

Билансни усони:

Резерви од работни

149,571,893,00

Резерви од работни

11,700,773,00

Венчанички приходи

7,813,00

Финансиски дојави

10,575,483,00

Државни дојави за деловна мрежа

17,257,487,00

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ НА ДРУШТВОТО

1. Биланс на состојба

Актива:

А. Нетековни средства	223.662.981,00
- Материјални средства	223.662.981,00
Б. Тековни средства	431.798.747
- Залихи	33.113,00
- Краткорочни побарувања	407.989.755
- Краткоточни финансиски средства	304.404,00
- Парични средства и парични еквиваленти	23.471.475,00
Вкупно актива: средства	655.781.366,00

Пасива:

А. Главнина и резерви	41.2373.843,00
- Основна главнина	4.920.106,00
- Акумулирана добивка	19.080.016,00
- Пренесена загуба (-)	807.230,00
- Добивка за деловната година	37.251.482,00
Б. Обврски	607.040.246,00
- Долгорочни обврски	319.292.109,00
- Краткорочни обврски	287.748.137,00
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	7.467.277,00
Вкупно пасива: главнина, резерви и обврски	655.781.366,00

Биланс на успех

Приходи од работење	119.521.949,00
Расходи од работење	71.719.795,00
Финансиски приходи	2.813,00
Финансиски расходи	10.553.486,00
Добивка за деловната година	37.251.482,00

За следната 2019 година предвидени се уште поголеми вложувања.

Во периодот којшто следува, во услови на очекувана засилена конкуренција, Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола, со интензивирана активност во дејноста, ќе продолжи со успешно реализирање на своите активности, со цел задржување на добрата позиција во осигурителниот брокерски сектор.

Битола, 28.02.2019 година

Извршни директори

Зоран Пејчиновски

Христо Кондовски

Audit & Business Advisory

**Осигурително брокерско
друштво**

**СН ОСИГУРИТЕЛЕН
БРОКЕР АД БИТОЛА**

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2019 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Јуни, 2020

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	3
- Извештај за сеопфатна добивка	4
- Извештај за промените во капиталот	5
- Извештај за паричните текови	6
- Белешки кон финансиските извештаи	7
- Прилози	

Содржината на извештајот е подготвена во согласност со стандардите на Меѓународните финансиски извештаи (МФИИ) и стандардите на Меѓународните ревизионски практики (МРП) издадени од Меѓународната федерација на независни ревизори (ИФРИ).

Ова извештајно соопштение е подготвено во согласност со стандардите на Меѓународните финансиски извештаи (МФИИ) и стандардите на Меѓународните ревизионски практики (МРП) издадени од Меѓународната федерација на независни ревизори (ИФРИ).

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

- Извештај за финансиска состојба

- Извештај за сеопфатна добивка

- Извештај за промените во капиталот

- Извештај за паричните текови

- Белешки кон финансиските извештаи

- Прилози

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА (во понатамошниот текст "Друштвото"), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2019 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот и истите вклучуваат процена на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА на ден 31 декември 2019 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

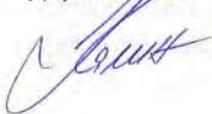
Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2019 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2018, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2019, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2019.

А&БА Грууп дооел, Скопје

Овластен ревизор

Дарко Капин

25 Јуни 2020

Управител

Дарко Капин

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2019 и 2018
Во илјади денари

	Белешка	2019	2018
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	253.580	223.663
		253.580	223.663
Тековни средства			
Залихи	7	33	33
Побарувања од работењето	8	514.564	316.892
Останати тековни средства и АВР	9	58.935	92.487
Парични средства и еквиваленти	10	3.245	22.707
		576.867	432.118
ВКУПНО СРЕДСТВА		830.447	655.781
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	11	4.920	4.920
Резерви		492	
Акумулирана добивка		35.862	18.273
Тековна добивка		52.230	18.081
		93.504	41.274
Обврски			
Нетековни обврски			
Долгорочни позајмици	12	149.889	282.479
		149.889	282.479
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	12	252.475	130.836
Обврски кон добавувачи	13	290.750	178.864
Останати тековни обврски и ПВР	14	43.829	22.328
		587.054	332.029
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		830.447	655.781

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 29.02.2020 година од Раководството на СН Осигурителен Брокер АД Битола и потпишани во негово име од:

Г-дин Христо Кондовски
Извршен директор

Г-дин Зоран Пејчиновски
Извршен директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2019 и 2018
Во илјади денари

	Белешка	2019	2018
Приходи од продажба	15	206.927	113.828
Останати опетаривни приходи	16	15.674	5.694
Вкупно оперативни приходи		222.601	119.522
Трошоци за материјали и одржување	17	(13.668)	(4.560)
Плати, надоместоци и други лични примања	18	(37.991)	(23.528)
Амортизација	19	(7.575)	(2.281)
Останати опетаривни трошоци	20	(91.134)	(41.351)
Вкупно оперативни трошоци		(150.368)	(71.720)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		72.233	47.802
ПРИХОДИ (РАСХОДИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ			
Приходи од финансирање и курсни разлики	21	45	3
Трошоци од финансирање и курсни разлики	21	(14.980)	(10.554)
		(14.935)	(10.551)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		57.298	37.251
Данок на добивка	22	(5.067)	(2.860)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		52.231	34.391
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		52.231	34.391
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА			
- Основна и разводнета (Денари по акција)		32,64	21,49

Белешките претставуваат составен дел на финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Во илјади денари

	Основна главнина	Резерви	Акумул. Добивка	Вкупно
01 Јануари 2018	4.920	-	21.963	26.883
Добивка (загуба) за годината	-	-	34.391	34.391
Дивиденда	-	-	(20.000)	(20.000)
Состојба на 31 Декември 2018	4.920	-	36.354	41.274
Добивка (загуба) за годината	-	-	52.231	52.231
Распределба на добивката	-	492	(492)	-
Дивиденда	-	-	-	-
Состојба на 31 Декември 2019	4.920	492	88.092	93.504

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Во илјади денари

	2019	2018
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
<i>Прилагодувања за:</i>		
Добивка пред оданочување	57.298	37.251
Амортизација на материјални средства	7.575	2.281
Неотпишана вредност на отуѓени основни средства	-	411
Капитална добивка од продажба на основни средства	(917)	-
Дадени одобренија на купувачи	10.567	477
Приход од добиени одобренија	(865)	(1.694)
Приход од камати	(29)	-
Трошок за камати	14.690	10.553
Позитивни курсни разлики	(1)	-
Негативни курсни разлики	7	1
Добивка од работење пред промени во оперативниот капитал	88.323	49.280
 <i>Зголемување (намалување) на тековните средства</i>		
Залихи	-	(15)
Побарувања од купувачи	(208.329)	(228.108)
Останати тековни средства и АВР	33.552	(2.809)
	(174.777)	(230.931)
 <i>Зголемување (намалување) на тековните обврски</i>		
Обврски кон добавувачите	112.752	46.419
Останати тековни обврски и ПВР	19.119	10.142
	131.871	(55.561)
 Нето паричен тек од работењето	45.417	(125.091)
 Платени камати	(14.690)	(10.553)
Платен данок на добивка	(2.686)	(1.565)
Нето готовина од оперативни активности	28.041	(137.208)
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(36.574)	(81.804)
Приливи од камати	29	-
Нето готовина од инвестициони активности	(36.545)	(81.804)
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Краткорочни финансиски обврски	158.446	23.271
Долгорочни финансиски обврски	(169.404)	234.949
Акционерски капитал и задржана добивка	-	(20.000)
Нето готовина од финансиски активности	(10.958)	238.221
 Нето зголемување (намалување) на готовина	(19.463)	19.208
Готовина на почетокот на годината	22.707	3.500
Готовина на крајот на годината	3.225	22.707

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

СН Осигурителен Брокер АД Битола (во понатамошниот текст „Друштвото“) е регистрирано како акционерско друштво согласно Законот за трговските друштва и Законот за супервизија на осигурување. Основна дејност на друштвото е застапување во осигурување и осигурително посредување (главна приходна шифра: 66.22 – Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници).

Друштвото е основано и започнало со работа на 4 Декември 2014 година. Седиштето на друштвото се наоѓа во Битола на ул. „Димитар Илиевски Мурато“ бр.5.

На 31 декември 2019 има 98 вработени (31 декември 2018: 66 вработени).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство („Службен весник на РМ“ бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики.

Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациска валута.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Основа за подготовка (продолжува)**

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2019	31 декември 2018
1 УСД		53,6887 Денари
1 ЕУР		61,4950 Денари

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Недвижности, постројки и опрема (продолжува)**

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	100 години
Опрема	4-25 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.5. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)***Финансиски средства кои се чуваат до доспевање*

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Де признавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.6. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.7. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.8. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања**

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентирираниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.9. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.10. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби*(а) Акционерски капитал*

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот), на приливите од емисијата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби (продолжува)***(в) Сопствени акции*

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни резерви и резерви од реинвестирана добивка се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.11. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски обврски (продолжува)**

Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.12. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.13. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на пропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Наем (продолжува)***Друштвото како закуподавач*

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.14. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.15. Надомести за вработените*Придонеси за пензиско осигурување*

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Надомести за вработените (продолжува)**

Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.18. Признавање на приходите и расходите**

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.19. Распределба на дивиденди**

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.20. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.21. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.22. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ**3.1. Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (ПРОДОЛЖУВА)****3.2. Кредитен ризик**

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредитбилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски побарувања	6.381	304
Побарувања од купувачи, нето	513.865	316.892
Побарувања од вработени	1.189	739
Парични средства и еквиваленти	3.245	22.707
	<u>524.680</u>	<u>340.642</u>

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

	31 декември 2019	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	290.750	-
Позајмици со камата	252.475	149.888
	543.225	149.888

	31 декември 2018	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	178.258	-
Позајмици со камата	99.513	267.359
	277.771	267.359

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2019	2018
Средства		
ЕУР	-	-
Обврски		
ЕУР	19.551	-
Нето средства	(19.551)	-

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат	
		2019	2018
ЕУР	1%	195	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)**Пазарни ризици (продолжува)**

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ во табелата погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Финансиски средства		
Со променлива каматна стапка		
Парични средства и еквиваленти	3.245	21.170
Финансиски обврски		
Со променлива каматна стапка		
Позајмици со камата	402.364	366.872

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

		<u>2019</u>
	Нето износ	
Со променлива каматна стапка	(7.982)	7.982
		<u>2018</u>
	Нето износ	
Со променлива каматна стапка	2% (6.914)	-2% 6.914

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 12, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2019	2018
Позајмици и обврски за финансиски наем	402.364	413.316
Парични средства и еквиваленти	(3.245)	(23.472)
Нето обврски	399.119	389.844
Капитал	93.504	41.274
	427%	945%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Вредноста на финансиските инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност не отстапува од нивната сметководствена (евиденциона) вредност.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

*Несигурност во проценките**Оштетување кај нефинансиски средства*

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

*Оштетување кај финансиски средства**Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања*

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2018 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема, мебел и транс. сред.	Инвестици и во тек	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2018	2.262	-	7.429	135.653	145.344
Набавки	-	-	4.796	77.009	81.804
Отуѓувања	-	-	(695)	-	(695)
Состојба на 31 декември 2018	2.262	-	11.529	212.662	226.453
Набавки	-	-	-	-	-
Пренос	-	215.303	33.415	28.611	62.025
Отуѓувања	(2)	-	25.969	(241.272)	-
Состојба на 31 декември 2019	2.260	215.303	(25.504)	-	(25.506)
Состојба на 31 декември 2019	2.260	215.303	45.409	-	262.973
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-
Амортизација	-	-	793	-	793
Отуѓувања	-	-	2.281	-	2.281
Состојба на 31 декември 2019	-	-	(284)	-	(284)
Состојба на 31 декември 2019	-	-	2.790	-	2.790
Амортизација	-	2.153	-	-	-
Отуѓувања	-	-	5.422	-	7.575
Состојба на 31 декември 2019	-	2.153	(972)	-	(972)
Состојба на 31 декември 2019	-	2.153	7.240	-	9.393
Нето сегашна вредност на:	-	-	-	-	-
- 31 декември 2019	2.260	213.150	38.170	-	253.580
- 31 декември 2018	2.262	-	8.739	212.662	223.663

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Друштвото го има заложено целиот свој имот како обезбедување за земените кредити во деловните банки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2019	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	6.381	-	6.381
Побарувања од купувачи, нето	513.865	-	513.865
Побарувања од вработени	1.189	-	1.189
Парични средства и еквиваленти	3.245	-	3.245
	524.680	-	524.680
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	402.363	-	402.363
Обврски кон добавувачи	290.750	-	290.750
Обврски кон вработени	2.388	-	2.388
	695.501	-	695.501
31 декември 2018	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	304	-	304
Побарувања од купувачи, нето	398.110	-	398.110
Побарувања од вработени	1.503	-	1.503
Парични средства и еквиваленти	22.707	-	22.707
	422.624	-	422.624
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	398.196	-	398.196
Обврски кон добавувачи	189.833	-	178.258
Обврски кон државата	1.297	-	6.079
Обврски кон вработени	2.594	-	1.418
	591.920	-	591.920

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. ЗАЛИХИ

	2019	2018
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	66	66
Исправка на вредност	(33)	(33)
	33	33

8. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	2019	2018
Побарувања од купувачи во земјата	514.564	316.892
Вкупно побарувања од купувачи	514.564	316.892
<i>Исправка на вредноста на побарувањата</i>	-	-
	514.564	316.892

9. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА И АВР

	2019	2018
Побарувања од државата	2.556	402
Побарувања од вработени	1.189	739
Наменски депозит како обезбедување за кредит во Охридска Банка АД	-	70.000
Наменски депозит како обезбедување за кредит во Шпаркасе Банка АД	-	6.000
Останати побарувања по аванси и депозити	14.798	5.218
Дадени позајмици	37.587	9.044
Активни временски разграничувања	2.805	320
Останати краткорочни побарувања	-	764
	58.935	92.487

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од работењето на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2019	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	514.564	-	514.564
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	514.564	-	514.564
31 декември 2018	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	316.892	-	316.892
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	316.892	-	316.892

Преглед на доспеани и недоспеани побарувања од купувачите:

	2019	2018
Недоспеани	154.419	109.470
Доспеани	360.145	207.422
	514.564	316.892

Старосна структура:

	2019	2018
До 1 година	354.202	225.611
Над 1 година	160.362	91.281
	514.564	316.892

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2019	2018
Жиро сметки	1.517	21.170
Благајна	1.495	1.537
Останати парични средства и еквиваленти	233	-
	3.245	22.707

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

11. КАПИТАЛ**Акционерски капитал**

На 31 декември 2019 и 2018 година регистрираниот основачки капитал на Друштвото изнесува 4.920 илјади Денари. Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	<u>Удел</u>	<u>% на сопственост</u>
Благој Крстевски	268	17%
Зоран Пејчиновски	266	17%
Никола Јошевски	266	17%
Никола Митровски	266	17%
Пецо Стојаноски	266	17%
Христо Кондовски	268	17%
Состојба на 31 декември 2019	<u>1.600</u>	<u>100%</u>

Не се случиле промени во акционерскиот капитал во текот на 2019 и 2018 година.

Дивиденди

Во текот на 2019 годината нема исплатено дивиденда. Во 2018 година Друштвото има исплатено авансна дивиденда од тековната добивка во износ од 16.310 илјади денари.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

	2019	2018
Долгорочни финансиски обврски		
Охридска Банка АД	-	58.599
Стопанска Банка АД	-	80.892
Шпаркасе Банка АД	150.057	-
Еуролиз Ауто	5.363	-
Шпаркасе лизинг	14.188	681
Останати	198	15.120
	169.806	319.292
	(19.917)	(36.813)
	149.889	282.479
Краткорочни финансиски обврски		
Охридска Банка	-	26.700
Халк Банка	18.476	-
Стопанска Банка	30.021	-
Шпаркасе Банка	61.308	36.000
Правни лица	28.000	323
Поврзани страни	91.659	31.000
Останати финансиски обврски	3.094	
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата	19.917	36.813
Краткорочни финансиски обврски	252.475	130.836
Вкупно финансиски обврски	402.364	413.315

Со состојба на 31 Декември 2019 година Друштвото има финансиски обврски и тоа:

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 150.057 денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;
- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Еуролиз Ауто за набавка на патнички возила
- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк со 4,2% фиксна каматна стапка кој доспева на 17.12.2020 година;
- Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД со каматна стапка од 4% годишно кој доспева во Декември 2020 година;
- Краткорочни кредити кон Шпаркасе Банка со каматна стапка од 3,5% годишно кои доспеваат во Октоври 2020 година;
- Безкаматни позајмици од правни лица кои доспеваат во декември 2020 година;
- Краткорочни позајмици кон поврзани страни (физички и правни лица) кои доспеваат во декември 2020 година со каматни стапки кои се движат од 6% до 10% годишно.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

13. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврски кон добавувачи во земјата	251.960	178.259
Аванси	38.791	605
Салдо на 31 декември	<u>290.750</u>	<u>178.864</u>

14. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ И ПВР

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврски кон државата	5.575	1.298
Даноци и надоместоци на плата	3.785	1.176
Обврски кон вработените	2.388	1.418
Обврски за наеми	96	180
Останати обврски	24.142	10.789
	<u>35.986</u>	<u>14.861</u>
Пасивни временски разграничувања	7.843	7.467
	<u>7.843</u>	<u>7.467</u>
	<u>43.828</u>	<u>22.328</u>

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи од продажба на домашен пазар	206.927	113.828
	<u>206.927</u>	<u>113.828</u>

16. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Наемнини	12.190	4.000
Продажба на основни средства	917	-
Останати приходи	2.567	1.694
	<u>15.674</u>	<u>5.694</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

17. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И ОДРЖУВАЊЕ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Потрошени материјали	1.795	944
Енергија и гориво	3.709	1.808
Резервни делови	320	175
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	293	171
Транспортни услуги	35	16
Телефон, интернет, пошта	1.650	775
Комунални услуги	1.341	99
Останати оперативни трошоци	4.525	572
	<u>13.668</u>	<u>4.560</u>

18. ПЛАТИ, НАДОМЕСТОЦИ И ДРУГИ ЛИЧНИ ПРИМАЊА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто плати	37.095	23.010
Останати трошоци за вработени	896	518
	<u>37.991</u>	<u>23.528</u>

19. АМОРТИЗАЦИЈА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Материјални средства	7.575	2.281
	<u>7.575</u>	<u>2.281</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Трошоци за реклама и пропаганда	4.264	1.223
Репрезентација	4.031	1.640
Спонзорства и донации	4.301	1.140
Дневници и трошоци за службени патувања	769	795
Банкарски услуги	1.139	1.246
Премии за осигурување	551	23
Даноци, членарини и други давачки	7.748	4.276
Наем - лизинг	4.026	3.518
Останати трошоци на работењето	53.068	27.490
	<u>79.897</u>	<u>41.351</u>

21. ПРИХОДИ / РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>Приходи од финансирање</i>		
Камати	29	-
Позитивни курсни разлики	1	-
Останати финансиски приходи	15	3
Вкупно приходи од финансирање	<u>45</u>	<u>3</u>
<i>Расходи од финансирање</i>		
Камати	(284)	(10.553)
Негативни курсни разлики	(6)	(1)
Останати финансиски расходи	-	-
Вкупно расходи од финансирање	<u>(14.980)</u>	<u>(10.554)</u>
Нето (расходи) од финансирање	<u>(14.935)</u>	<u>(10.551)</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2019 и 2018 е како што следи:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Добивка (загуба) пред оданочување	<u>57.553</u>	<u>37.251</u>
Непризнаени расходи	45.553	11.755
Даночна основа	102.851	49.006
Намалување на даночна основа	(22.178)	(12.601)
Даночна основа по намалување	<u>80.673</u>	<u>36.405</u>
Пресметан данок на добивка	8.067	3.640
Намалување на пресметан данок на добивка	(3.000)	(780)
Данок на добивка по намалување	5.067	2.860
Ефективна даночна стапка	8,84%	7,68%

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

23. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ*Судски спорови*

Со состојба на 31 декември 2019 не се покренати судски постапки против Друштвото. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Друштвото како тужител се јавува во судски спорови во износ од 5.126 илјади денари за кои што има уверување дека истите ќе бидат добиени во корист на Друштвото.

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2019 година Друштвото го има заложено целиот имот како обезбедување за земените кредити од деловните банки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

23. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ (ПРОДОЛЖУВА)*Даночен ризик*

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Вонбилансна изложеност

Со состојба на 31 Декември 2019 година Друштвото има неискористени кредитни линии кај деловните банки во износ од 33.943 илјади денари (во 2018: 58.082 илјади денари).

24. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ**Поврзани субјекти**

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2019				
Физички лица	-	75.495	-	-
Правни лица	34.954	59.702		
Клучен кадар	-	-	-	4.968
	34.954	135.197	-	4.968
	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2018				
Физички лица	166	48.020	-	-
Клучен кадар	-	-	-	6.525
	166	48.020	-	6.525

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2019 и 31 декември 2018

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

25. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2019 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, настанати се следните промени и настани:

- По 31 декември 2019 година направена е промена на сопственоста кај Друштвото и сопственичката структура со 21.01.2020 година е следна

	Удел	% на сопственост
Дејан Крстевски	268	17%
Зоран Пејчиновски	266	17%
Никола Јошевски	266	17%
Никола Митровски	266	17%
Гоце Стојаноски	266	17%
Христо Кондовски	268	17%
Состојба по 31 декември 2019	1.600	100%

- По 31 декември 2019 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затварање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно пореметување на бизнисот во целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2019 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, како и ефективноста одговорот од страна на владата и централната банка, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди;

Прилог 1 - Годишна сметка
завршена на 31 декември 2023

Прилози

ЕМБС: 07000324

Целосно име: Осигурително брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД

Битола

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2019

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	253.579.967,00			223.662.981,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	253.579.967,00			223.662.981,00
10	-- Недвижности (011+012)	215.410.189,00			2.262.135,00
11	-- Земјиште	2.260.218,00			2.262.135,00
12	-- Градежни објекти	213.149.971,00			
13	-- Постројки и опрема	29.519.087,00			1.485.735,00
14	-- Транспортни средства	8.650.691,00			7.253.236,00
18	-- Материјални средства во подготовка				212.661.875,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	574.061.662,00			431.798.747,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	33.113,00			33.113,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	33.113,00			33.113,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	564.402.918,00			407.989.755,00
47	-- Побарувања од купувачи	514.654.271,00			316.891.507,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	8.416.330,00			81.218.234,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	2.555.827,00			401.926,00
50	-- Побарувања од вработените	1.189.317,00			738.957,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	37.587.173,00			8.739.131,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	6.381.131,00			304.404,00
57	-- Побарувања по дадени заеми	6.381.131,00			304.404,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	3.244.500,00			23.471.475,00
60	-- Парични средства	3.011.747,00			22.707.186,00
61	-- Парични еквиваленти	232.753,00			764.289,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	2.804.889,00			319.638,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	830.446.518,00			655.781.366,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	93.504.384,00			41.273.843,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	4.920.106,00			4.920.106,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	492.011,00			
72	-- Законски резерви	492.011,00			
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	35.861.726,00			19.080.016,00
76	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)				807.230,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	52.230.541,00			18.080.951,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	729.099.490,00			607.040.246,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	222.971.722,00			319.292.109,00
89	-- Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	150.057.005,00			303.490.577,00

90	-- Обврски по заеми и кредити	19.748.717,00	681.532,00
92	-- Останати финансиски обврски	3.094.000,00	15.120.000,00
93	-- Останати долгорочни обврски	50.072.000,00	
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	506.127.768,00	287.748.137,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	289.899.307,00	178.863.695,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	850.860,00	
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	1.151.381,00	705.481,00
100	-- Обврски кон вработените	2.388.012,00	1.417.751,00
101	-- Тековни даночни обврски	8.206.563,00	4.628.794,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	69.587.027,00	31.000.000,00
108	-- Останати краткорочни обврски	134.044.618,00	71.132.416,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	7.842.644,00	7.467.277,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	830.446.518,00	655.781.366,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	222.600.846,00			119.521.949,00
202	-- Приходи од продажба	206.926.999,00			117.827.567,00
203	-- Останати приходи	15.673.847,00			1.694.382,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	150.368.172,00			71.719.795,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	6.117.380,00			3.097.763,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	16.234.132,00			6.448.864,00
212	-- Останати трошоци од работењето	70.533.010,00			34.605.396,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	38.671.616,00			24.322.764,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	24.866.115,00			15.545.300,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.048.229,00			1.253.197,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	10.180.877,00			6.211.406,00
217	-- Останати трошоци за вработените	1.576.395,00			1.312.861,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	7.574.863,00			2.281.204,00
219	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства				410.931,00
222	-- Останати расходи од работењето	11.237.171,00			552.873,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	45.092,00			2.813,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	29.183,00			195,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	611,00			
232	-- Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	9.148,00			
233	-- Останати финансиски приходи	6.150,00			2.618,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	14.979.954,00			10.553.486,00
235	-- Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	283.887,00			3.183,00
236	-- Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	283.887,00			3.183,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	14.689.540,00			10.549.851,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	6.527,00			452,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)	57.297.812,00			37.251.481,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	57.297.812,00			37.251.481,00

252	-- Данок на добивка	5.067.271,00	2.860.530,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	52.230.541,00	34.390.951,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	103,00	69,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
269	-- Добивка за годината	52.230.541,00	34.390.951,00
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	52.230.541,00	34.390.951,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
625	-- Земјишта	2.260.218,00			2.262.135,00
691	-- Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)				113.827.567,00
693	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)				113.827.567,00
696	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)				4.000.000,00
699	-- Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	917.414,00			
703	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)				56,00
705	-- Приходи врз основа на ефекти од договорена заштита од ризик (< или = АОП 203 од БУ)	12.190.250,00			
710	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	2.566.183,00			1.694.326,00
717	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	1.795.313,00			943.546,00
718	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	3.348.582,00			1.746.105,00
720	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	1.795.313,00			
725	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	360.583,00			62.403,00
726	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	3.348.582,00			1.746.105,00
727	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	319.588,00			174.922,00
728	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	293.314,00			170.787,00
729	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	34.641,00			16.408,00
731	-- ППТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	1.649.859,00			774.618,00
733	-- Надворешни услуги за изработка на производи (лон производство) (< или = АОП 211 од БУ)	17.700,00			
734	-- Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	4.506.989,00			571.909,00
735	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	4.025.553,00			3.518.127,00
743	-- Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)				99.999,00
744	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	804.515,00			508.768,00
747	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	769.620,00			795.172,00
748	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	769.620,00			795.172,00

749	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	2.260,00	8.921,00
750	-- Надоместок за сместување и исхрана на терен (< или = АОП 217 од БУ)	2.260,00	
757	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители		1.980.000,00
758	-- Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	4.300.896,00	1.140.027,00
759	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	4.031.761,00	1.639.759,00
760	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	550.821,00	23.354,00
761	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	1.138.630,00	1.246.429,00
762	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	7.837.485,00	4.275.450,00
765	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	52.673.417,00	24.200.380,00
766	-- Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)		24.292,00
771	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	102,00	69,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2487	- 66.22 - Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници	222.645.938,00			

Потпишано од:

ANGELA LAZAROVSKA

CN=Makedonski Telekom CA, O=Makedonski Telekom,
C=MK

Makedonski Telekom CA

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ПОДГОТВИ ЗА ПЛАЌАЊЕ ПЕЧАТИ ОТКАЖИ

Сите права се задржани © 2013 Централен Регистар на Република Северна Македонија

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2019

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ОСИГУРИТЕЛНОТО БРОКЕРСКО
ДРУШТВО
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА
ЗА 2019 ГОДИНА

БИТОЛА

**ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР
АД БИТОЛА**

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ОСИГУРИТЕЛНОТО БРОКЕРСКО
ДРУШТВО
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА
ЗА 2019 ГОДИНА**

28.02.2020

Содржина

1. Вовед	3
2. Бруто полисирана премија по класи и години	7
3. Број на договор по години	8
4. Полисирана премија по подружници	11
5. Споредба на премијата со приходи, расходи, добивка и премија	12
6. Сооднос на приходите, расходите, дообивката со премијата	13
7. Финансиски резултат	15

Наредна страница

Број: 123456789

Датум: 15.05.2024

Зад нас е уште една година која со гордост ја оценуваме како успешна. СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола ја заврши 2019 година со позитивен финансиски резултат во износ од 57,297,812.00 денари со што реализираше пораст на добивката од 53 % во однос на претходната 2018 година. Ја утврдивме стабилната позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар. Останавме верни на идејата за квалитет пред квантитет, а која ќе продолжиме да ја негуваме и во 2020 година.

Можеме слободно да кажам дека 2019 година беше полна со предизвици за нашето работење – бројни надворешни и внатрешни фактори кои го отежнуваа патот кон успехот, но ние посветено работевме на зацртаните цели. Продолживме да работиме на најдобрите решенија за осигурениците, пред сè преку создавање на најквалитетно осигурително покритие, дека тоа е вистинскиот начин да градиме и одржуваме сериозно и стабилно партнерство со своите клиенти. Изминатата година останавме препознатливи како лидери по иновативноста и развојот на нови продукти на македонскиот пазар благодарение на неколку различни проекти: склучивме договор со Фондот за ПИОМ за соработка во поглед на издавање полиси за осигурување; започнавме со продажба на новиот продукт на здравствено осигурување Euro Health пакетот за здравствено осигурување, како и учествувавме воведување на условите за осигурување од финансиска загуба при инвестиции.

Според последните податоци објавени на Агенцијата за супервизија на Осигурувањето, во трката со сите останати осигурителни брокерски друштва, убедливо ја држиме лидерската позиција и тоа по бруто полисрана премија, број на брокери и број на продажни места. Моментално броиме 27 подружници и 105 вработени со тенденција за понатамошен раст.

Напорите за успешно работење на Друштвото нема да запрат. Продолжуваме понатаму со уште поголем ентузијазам за нови успеси, сè со цел задоволство на нашите постојани, но и идни осигуреници.

Извршни директори

Зоран Пејчиновски

Христо Кондовски

1. Вовед

ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е акционерско друштво кое поседува дозвола за вршење на осигурително брокерски работи со број УП 07-2-1044, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, како орган на Министерството за финансии, на ден 13.10.2014 година. Друштвото е основано од страна на седум акционери кои се докажани претприемачи и двајца акционери - експерти кои ја вршат функцијата на брокери и извршни директори и истото има покритие за одговорност од дејност на износ од 2.500.000,00 евра. Како такво започна со работа на ден 04.12.2014 година и оттогаш па навака ги врши следните дејности:

- посредување при договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигуреници;
- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварени осигурани штетни настани;
- снимање на ризици;
- посредување при проценување на штети;
- посредување при продавање на остатоци од осигурани оштетени предмети;
- воведување на мерки за спречување, намалување и отстранување на штети и ризици кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;
- изготвување на адекватни анализи за ризик и предлагање на соодветно осигурително покритие;
- информирање на друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, како и запознавање на осигуреникот со условите на полисите за осигурување и прописите кои го регулираат определувањето на износот на премиите;
- посредување во име на осигуреникот заради склучување на договор за осигурување кој, земајќи ги во предвид сите околности кои се од значење за ризикот на поединечниот случај, ќе му обезбеди на осигуреникот најсоодветно покритие;
- проверување на содржината на полисите за осигурување;
- укажување на правна помош во осигурувањето, како и соработување со надлежните службени лица кај клиентот заради подготвување на доказна документација за основот и висината на оштетното побарување, како и заради прибирање на други неопходни докази;
- посредување при склучување на договори за осигурување со странски друштва за осигурување, доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Северна Македонија.

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола промовира високи стандарди на професионализам, со што обезбедува континуирано подобрување на квалитетот, а сето тоа го постигнува со користење на стручноста и креативноста на членовите на тимот и нивната желба и посветеност за задоволување на потребите на клиентот.

ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Органи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се:

- 1.Собрание на акционери.
- 2.Одбор на директори.

Собранието на акционери е највисок орган на Друштвото преку кој акционерите ги остваруваат своите права и интереси. Истото може да работи доколку на седницата присуствуваат верификувани учесници кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас. Секоја акција која дава право на глас дава право на еден глас. Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен доколку со Законот за трговските друштва или со Статутот на Друштвото не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на Собранието. Собранието, помеѓу другото, ја одобрува и работата на членовите на Одборот на директори, односно начинот на водењето и управувањето со Друштвото.

Одборот на директори е орган кој управува со Друштвото. Истиот има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото во рамките на предметот на работењето на Друштвото и во дејствувањето во сите околности од името на Друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на одборот на директори.

ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Примарни цели на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се континуирано ширење на продажната мрежа низ државата и доближување до осигурениците, а преку почитување на највисоките етички стандарди при задоволување на барањата, потребите и очекувањата на истите. Заради успешна реализација на ваквите вредности Друштвото е насочено кон обезбедување на најквалитетни услуги, односно најсоодветно осигурително решение за осигурениците, а преку нудење на сите видови на осигурување. Друштвото, имајќи ги во предвид и потребите на осигурувачите, имплементира најсофистициран сервис во осигурувањето, како и стручност, ефикасност, инвентивност и транспарентност во работењето.

Со цел постигнување на што поголеми резултати, имајќи ги во предвид условите за работа, Друштвото е фокусирано на следните цели:

- следење на состојбите на пазарот;

- следење и анализирање на конкуренцијата, како и зајакнување на позицијата на Друштвото во однос на истата;
- предлагање и воведување на нови начини за презентирање на услугите, промоции на пакети, промоции по специјални цени и слично;
- нудење на услугите на начин и по цени кои ќе овозможат издвојување од конкурентските осигурителни брокери;
- брзо, навремено, професионално и точно одговарање на барањата на клиентите;
- зајакнување на бизнис врските со постоечките клиенти, како и контактирање и стекнување на нови клиенти;
- работење согласно позитивните прописи;
- обезбедување на економично и ефикасно работење;
- грижење за одржување и зголемување на вредноста на капиталот на Друштвото.

Особено значаен придонес во остварувањето на целите на Друштвото имаат и вработените во продажните центри на Друштвото, како во Битола, така и во подружниците низ државата, бидејќи истите, преку директен контакт со клиентите, добиваат информации за состојбите на пазарот, врз основа на кои се креираат и условите за работа.

РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Развојната политика на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се дефинира, се реализира и постојано се следи од страна на членовите на Одборот на директори.

Во текот на 2019 година Друштвото организира повеќе подружници низ државата и тоа:

- Подружницата бр.2 во Скопје-Центар е организирана на ден 10.01.2019 година.
- Подружницата бр.2 во Скопје-Чаир е организирана на ден 10.01.2019 година.
- Подружницата бр.1 во Демир Хисар е организирана на ден 21.03.2019 година.
- Подружницата бр.3 во Битола е организирана на ден 17.04.2019 година.
- Подружницата бр.1 во Велес е организирана на ден 08.08.2019 година.
- Подружницата бр.1 во Неготино е организирана на ден 16.10.2019 година.
- Подружницата бр.1 во Битола е избришана на ден 22.11.2019 година.
- Подружницата бр.2 во Битола е избришана на ден 22.11.2019 година.
- Подружницата бр.1 во Радовиш е избришана на ден 22.11.2019 година.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во услови на современо живеење и делување човечките ресурси се еден од критериумите преку кој се определува конкурентноста на осигурителните брокерски друштва. Инвестирањето во развојот на човечките ресурси дава квалитет кој влијае врз зголемувањето на финансиските резултати. Оттука, разбирливи се и активностите во насока на постојано надградување и усовршување на знаењата и квалификациите на работниците.

Тенденциите на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се насочени кон постојано подобрување на квалификационата структура на Друштвото, особено преку зголемување на учеството на млад и високо квалификуван кадар во истата.

Во текот на деловната 2019 година Друштвото вработи:

- 2 комерцијалисти,
- 19 референти за продажба,
- 1 соработник за маркетинг,
- 4 административни службеници,
- 2 правници,
- 6 соработници за финансиски работи,
- 11 – администратори,
- 1 деловен секретар,
- 2 референти за наплата на долгови.

46 вработени се на определено работно време и 2 вработени на неопределено работно време.

Друштвото и во иднина ќе продолжи со вработување на квалификуван и квалитетен кадар, со инвестирање во надградување и усовршување на истиот, како и со осовременување на процесот на работа и на технолошките и информациските ситеми, сè со цел постигнување на уште поголеми финансиски резултати.

ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

Основна дејност на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е посредување во осигурување. Друштвото е посредник во осигурувањето којшто работи прогресивно, но со голема свесност за ризиците. Довербата, сигурноста и солидарноста се квалитети коишто го красат Друштвото не само во односите со клиентите, туку и во односите со акционерите, вработените и деловните партнери. Чесноста, разновидноста, еднаквите можности за клиентите, како и максималната посветеност на задоволување на потребите на истите се вредности врз коишто се темели секоја деловна одлука на Друштвото.

2. БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО КЛАСИ И ПО ГОДИНИ

р.б	Опис на Класа за осигурување	2015	2016	2017	2018	2019
1	Осигурувањето од последици на несреќен случај	2,049,661.00	4,606,874.00	7,592,624.00	9,631,241.00	12,561,046.00
2	Здравственото осигурување покрива услуги кои не се по	-	-	-	-	11,018,972.00
3	Осигурувањето на моторни возила (каска)	10,721,368.00	16,245,631.00	24,414,010.00	29,897,363.00	28,189,544.00
4	Осигурувањето на шински возила (каска)	-	-	-	-	-
5	Осигурувањето на пловни објекти (каска)	-	10,480.00	-	6,150.00	28,655.00
6	Осигурувањето на стока во превоз (карго)	368,629.00	1,160,160.00	797,396.00	258,005.00	1,392,590.00
7	Осигурувањето на имот од пожар и природни не погоди	1,600,076.00	3,671,312.00	6,182,460.00	6,975,714.00	8,297,669.00
8	Други осигурувања на имот ги покрива штетите или губит	31,425,033.00	42,195,933.00	74,745,866.00	136,638,581.00	272,333,767.00
9	Осигурување од одговорност од употреба на моторни во	11,579,792.00	39,060,277.00	61,974,752.00	132,934,993.00	202,444,703.00
10	Осигурувањето од одговорност од употреба на воздухоп.	-	-	19,872.00	11,016.00	11,016.00
11	Осигурувањето од одговорност од употреба на пловни о	-	-	10,372.00	12,915.00	24,012.00
12	Општо осигурување од одговорност	132,699.00	496,415.00	3,450,221.00	11,813,395.00	15,372,066.00
13	Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-
14	Осигурување од финансиски загуби	-	160,000.00	160,000.00	160,000.00	160,000.00
15	Осигурување на туристичка помош (патничко осигуруван	204,809.00	1,809,982.00	3,360,896.00	4,413,226.00	4,484,560.00
16	Осигурување на живот (освен она наведено во точките 2	-	-	-	-	-
17	Животно осигурување	-	-	799,000.00	5,104,000.00	7,013,000.00
	ВКУПНО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ	58,082,067.00	109,417,064.00	183,507,469.00	337,856,599.00	563,331,600.00

р.б	Вонбилансна премија	2015	2016	2017	2018	2019
1	Износ	14,140,466.00	12,428,250.00	10,396,772.00	28,672,417.00	28,458,088.00

Во 2019 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР реализираше бруто премија во износ од **563,331,600.00** денари (2018: **337,856,599.00** денари) и реализираше **пора**ст во однос на минатата година од **225.475.001,00** денари или пораст од **67 %** во однос на полисираната премија во 2019 година. Годишниот план на премија за тековната 2020 е околу 600,000,000.00 денари..

3. БРОЈ НА ДОГОВОРИ ПО ГОДИНИ

Во периодот од 01.01. до 31.12.2019 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР склучи 72,118 полиси (2018:44.463,00), што преставува зголемување на бројот на полиси за 27.655 во однос на претходната година или пораст од 62% во однос на 2018 година. Бројот на полиси е зголемен поради фактот што Друштвото продолжи со повеќегодишниот тренд на диверзификација на ризикот во портфолиото, развој на продажната мрежа која реализираше значајни проекти во изминатата 2019 година. Сето тоа придонесе со зголемен обем на работа, а со тоа и зголемен број на склучени осигурувања. Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстојечките периоди и ќе се стреми кон градење на порфолио со дисперзиран ризик и повквалитетни осигурувања.

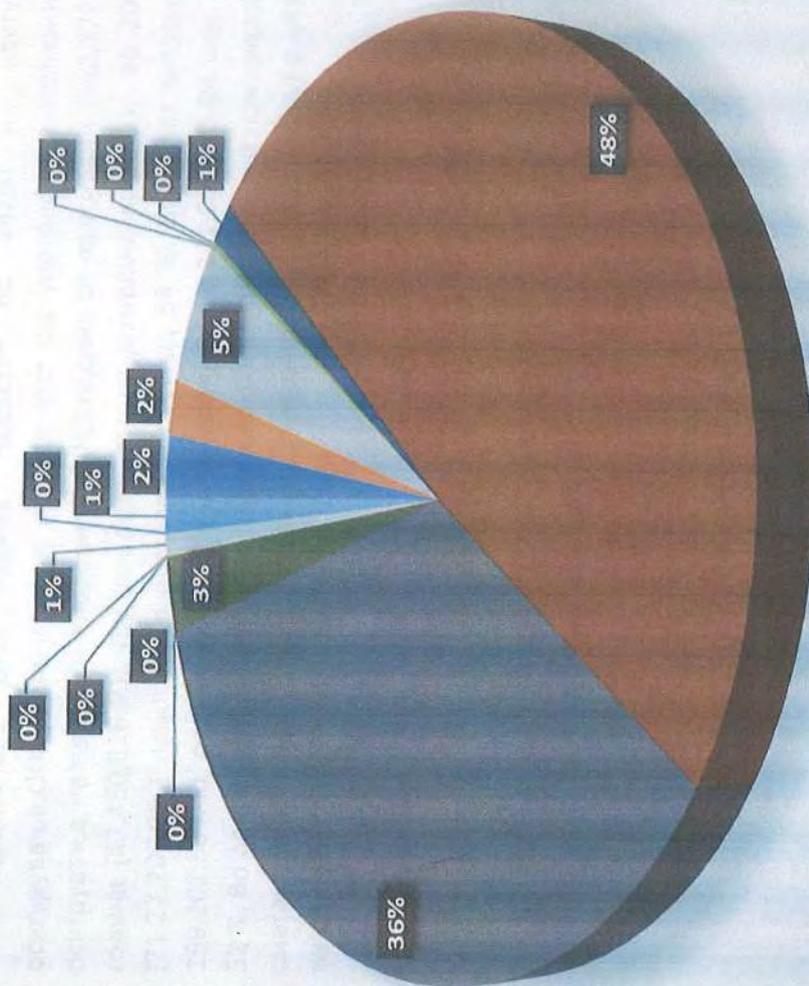
Р.Б	ГОДИНА	ИЗНОС
1	2015	6,737.00
2	2016	14,910.00
3	2017	23,375.00
4	2018	44,463.00
5	2019	72,118.00

Полисирана премија по класи 2019

Осигурувањето од последици на несреќен случај

- Здравственото осигурување покрива услуги кои не се покриени со задолжителното здравствено осигурување
- Осигурувањето на моторни возила (каска)
- Осигурувањето на шински возила (каска)
- Осигурувањето на пловни објекти (каска)
- Осигурувањето на стока во превоз (карго)
- Осигурувањето на имот од пожар и природни непогоди
- Други осигурувања на имот ги покрива штетите или губитоци на имот(освен штетите на имот предвиден
- Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила.
- Осигурувањето од одговорност од употреба на воздухоплови
- Осигурувањето од одговорност од употреба на пловни објекти
- Општо осигурување од одговорност
- Осигурување на гаранции
- Осигурување од финансиски загуби
- Осигурување на туристичка помош (патничко осигурување)
- Осигурување на живот (освен она наведено во точките 20-23 од овој член)

Изминатава 2019 година, порастот по класи на осигурување е најизразен кај класите: Имотните осигурувања, Осигурувањето од одговорност од употреба на моторни возила и здравственото осигурување. Во делот на осигурување на посеви и плодови во 2019 година се полсирани 142,372,286.00 и е остварен пораст од 200% во однос на 2018 година (47,460,816.00). Кај осигурувањето на домашни животни во 2019 се полисирани 110,815,180.00 во однос на 2018 (71,27,200.00) односно е остварен е раст од 54 %. Во делот автоодговорноста и зелените карти во 2019 се полисирани 199,201,504.00, додека во 2018 година е полисрано 131,000,137.00 или во 2019 година е остварен е раст од 68,201,367.00 од 52 %. Во делот на осигурување на здравствено осигурување како нов производ полисираме 10,459,028.00 или 1628 полиси што го сметаме како успех односно веруваме дека овој вид на осигурување е на самите почетоци и ќе расте и ќе се развива уште повеќе во иднина.

4. ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ПОДРУЖНИЦИ

р.б	Филијала	2016	2017	2018	2019	Забелшка
1	Подружница Битола	81,592,448.00	135,577,158.00	168,123,484.00	184,259,650.00	
2	Подружница Ресен	9,161,404.00	4,238,081.00	51,840,817.00	149,661,877.00	
3	Подружница Прилеп	3,452,751.00	6,424,575.00	8,559,394.69	35,266,913.25	
4	Подружница Скопје	3,520,962.00	12,076,660.00	18,757,659.00	28,144,343.00	
5	Подружница Чаир	107,129.00	4,932,577.00	27,395,813.00	21,976,043.00	
6	Подружница Гостивар	0.00	0.00	2,178,423.00	18,833,368.00	
7	Подружница Тетово	0.00	7,558,055.00	18,857,469.00	18,595,352.00	
8	Подружница Струга 2	537,602.00	236,337.00	9,693,507.00	18,323,305.00	
9	Подружница Чаир 2	0.00	0.00	0.00	15,258,334.00	
10	Подружница Струмица	0.00	0.00	5,859,921.00	11,319,011.00	
11	Подружница Радовиш	0.00	0.00	6,472,308.00	10,083,978.00	
12	Подружница Битола 3	0.00	0.00	0.00	9,698,593.00	
13	Подружница Тетово 2	0.00	715,518.00	6,013,074.00	6,961,995.00	
14	Кавадарци	44,414.00	702,083.00	1,119,655.00	5,228,750.46	
15	Подружница Охрид	0.00	605,527.00	819,807.00	5,218,647.00	
16	Подружница Скопје 2	0.00	0.00	0.00	4,284,800.00	
17	Подружница Струга	2,952,953.00	3,630,588.00	3,849,365.00	4,039,726.00	
18	Подружница Прилеп 2	0.00	0.00	731,209.00	3,912,109.00	
19	Подружница Куманово	0.00	101,679.00	818,670.00	3,403,487.00	
20	Подружница Дебар	0.00	0.00	1,536,332.00	2,511,604.00	
21	Подружница Битола 2	0.00	1,404,182.00	2,794,086.00	1,303,948.00	
22	Радовиш 2	0.00	0.00	368,958.00	1,285,677.00	
23	Подружница Кичево 2	0.00	193,692.00	242,569.00	1,213,624.00	
24	Подружница Велес	0.00	0.00	0.00	1,008,981.00	
25	Подружница Петровец	8,022,332.00	5,081,752.00	1,824,214.00	625,707.00	
26	Подружница Неготино	0.00	0.00	0.00	556,291.00	
27	Демир Хисар	0.00	0.00	0.00	355,487.00	
28	Подружница Кичево	25,069.00	29,005.00	0.00	0.00	не е активна
	ВКУПНО ПОЛИСИРАНО	109,417,064.00	183,507,469.00	337,856,734.69	563,331,600.71	

Во насока на претоходно наведено забележан е значаен раст кај подружниците **Ресен, Прилеп, Струга 2, Кавадарци, Струмица и Радовиш.**

5. СПОРЕДБА НА ПРЕМИЈА СО ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ДОБИВКА И ПРЕМИЈА

Р.Б	ГОДИНА	ПРЕМИЈА	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	БРУТО ДОБИВКА	НЕТО ДОБИВКА	ЗАБЕЛЕШКА
1	2015	58,082,067.00	10,521,534.00	9,497,375.00	1,024,159.00	874,850.00	
2	2016	109,417,064.00	32,718,327.00	26,423,166.00	6,295,161.00	5,665,645.00	
3	2017	183,507,469.00	67,531,833.00	49,481,920.00	18,049,913.00	16,291,147.00	
4	2018	337,856,599.00	119,524,762.00	82,273,281.00	37,251,481.00	34,390,951.00	
5	2019	563,331,600.00	222,645,938.00	165,348,126.00	57,297,812.00	52,230,541.00	
	ВКУПНО	1,252,194,799.00	452,942,394.00	333,023,868.00	119,918,526.00	109,453,134.00	

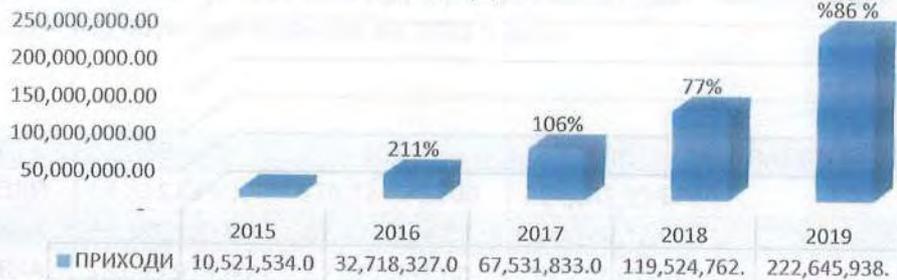
6. СООДНОС НА ПРИХОДИТЕ, РАСХОДИТЕ, ДОБИВКАТА СО ПРЕМИЈАТА

Р.Б	ГОДИНА	ПРЕМИЈА	ПРИХОДИ %	РАСХОДИ %	БРУТО ДОБИВКА %	НЕТО ДОБИВКА %	ЗАБЕЛЕШКА
1	2015	58,082,067.00	18.11%	16.35%	1.76%	1.50%	
2	2016	109,417,064.00	29.90%	24.15%	5.75%	5.18%	
3	2017	183,507,469.00	36.80%	26.96%	9.84%	8.88%	
4	2018	337,856,599.00	35.38%	24.35%	11.03%	10.18%	
5	2019	563,331,600.00	39.52%	29.35%	10.17%	9.27%	

РАСХОДИ

ПРИХОДИ

БРУТО ДОБИВКА

ПРЕМИЈА

7. ФИНАНСИКИ РЕЗУЛТАТ

Во 2019 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од а 57,297,812.00 (2018: 37,251,481.00 денари). Нето добивката за 2019 година изнесува 52,230,541.00 денари (2018 34,390,951.00 денари.)

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 222,645,938.00 денари (2018: 119,524,762.00 денари), што претставува пораст од 86 % или 103,121,176.00 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година. Вкупните расходи од работењето во 2019 година изнесуваат 165,348,126.00 денари (2018: 82,273,281 денари), што е за 101 % или 83,074,845.00 денари повисоки од 2018 година.

Р.Б	ВИД	2017	2018	2019	ЗАБЕЛЕШКА
1	ПРИХОДИ	67,531,833.00	119,524,762.00	222,645,938.00	
2	РАСХОДИ	49,481,920.00	82,273,281.00	165,348,126.00	
3	ДОБИВКА	18,049,913.00	37,251,481.00	57,297,812.00	

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ НА ДРУШТВОТО

1.Биланс на состојба

Актива:

А.Нетековни средства	253.579.967,00
-Материјални средства	253.579.967,00
Б.Тековни средства	574.061.662,00
-Залихи	33.113,00
-Краткорочни побарувања	564.402.918,00
-Краткоточни финансиски средства	6.381.131,00
-Парични средства и парични еквиваленти	3.244.500,00
Вкупно актива: средства	830.446.518,00

Пасива:

А.Главнина и резерви	93.504.384,00
-Основна главнина	4.920.106,00
-Акумулирана добивка	35.861.726,00
-Резерви	492.011,00
-Добивка за деловната година	52.230.541,00
Б.Обврски	729.099.490,00
-Долгорочни обврски	222.971.722,00
-Краткорочни обврски	506.127.768,00
Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	7.842.644,00
Вкупно пасива: главнина, резерви и обврски	830.446.518,00

Биланс на успех

Приходи од работење	222.600.846,00
Расходи од работење	150.368.172,00
Финансиски приходи	45.092,00
Финансиски расходи	14.979.954,00
Добивка за деловната година	57.297.812,00
Нето добивка	52.230.541,00

За следната 2020 година предвидени се уште поголеми вложувања.

Во периодот којшто следува, во услови на очекувана засилена конкуренција, Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола, со интензивирана активност во дејноста, ќе продолжи со успешно реализирање на своите активности, со цел задржување на добрата позиција во осигурителниот брокерски сектор.

Битола, 28.02.2020 година

Извршни директори

Зоран Пејчиновски

Христо Кондовски

**Осигурително брокерско
друштво**

**СН ОСИГУРИТЕЛЕН
БРОКЕР АД БИТОЛА**

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2020 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Март, 2021

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	3
- Извештај за сеопфатна добивка	4
- Извештај за промените во капиталот	5
- Извештај за паричните текови	6
- Белешки кон финансиските извештаи	7
- Прилози	

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА (во понатамошниот текст “Друштвото”), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2020 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот и истите вклучуваат процена на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА на ден 31 декември 2020 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2018, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020.

А&БА Грууп дооел, Скопје

Овластен ревизор, Партнер

Бојан Петрески

22 март 2021

Управител

Бојан Петрески

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 2019

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	264.997	253.580
		264.997	253.580
Тековни средства			
Залихи	7	33	33
Побарувања од работењето	8	703.833	514.654
Останати тековни средства и АВР	9	47.117	58.935
Парични средства и еквиваленти	10	5.141	3.245
		756.124	576.867
ВКУПНО СРЕДСТВА		1.021.121	830.447
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	11	84.167	4.920
Резерви		492	492
Акумулирана добивка		-	35.862
Тековна добивка		52.077	52.230
		136.736	93.504
Обврски			
Нетековни обврски			
Долгорочни позајмици	12	282.806	149.889
		282.806	149.889
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	12	203.712	252.475
Обврски кон добавувачи и аванси	13	335.945	290.750
Останати тековни обврски и ПВР	14	61.922	43.829
		601.579	587.054
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		1.021.121	830.447

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 27.02.2021 година од Раководството на СН Осигурителен Брокер АД Битола и потпишани во негово име од:

Г-дин Христо Кондовски
Извршен директор

Г-дин Зоран Пејчиновски
Извршен директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 2019

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Приходи од продажба	15	221.693	206.927
Останати опетаривни приходи	16	14.209	15.674
Вкупно оперативни приходи		235.902	222.601
Трошоци за материјали и одржување	17	(13.451)	(13.668)
Плати, надоместоци и други лични примања	18	(51.322)	(37.991)
Амортизација	19	(9.285)	(7.575)
Останати опетаривни трошоци	20	(94.941)	(91.134)
Вкупно оперативни трошоци		(168.999)	(150.368)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		66.903	72.233
ПРИХОДИ (РАСХОДИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ			
Приходи од финансирање и курсни разлики	21	8.706	45
Трошоци од финансирање и курсни разлики	21	(18.134)	(14.980)
		(9.428)	(14.935)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		57.475	57.298
Данок на добивка	22	(5.398)	(5.067)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		52.077	52.231
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		52.077	52.231
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА			
- Основна		1,91	32,64
- Разводнета		9,42	32,64

Белешките претставуваат составен дел на финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019
Во илјади денари

	Основна главнина	Резерви	Акумул. Добивка	Вкупно
Состојба на				
01 Јануари 2019	4.920	-	36.354	41.274
Распределба на добивката	-	492	(492)	-
Добивка (загуба) за годината	-	-	52.231	52.231
Исплата на дивиденда	-	-	-	-
Состојба на				
31 Декември 2019	4.920	492	88.092	93.504
Состојба на				
01 Јануари 2020	4.920	492	88.092	93.504
Исплата на дивиденда	-	-	(88.092)	(88.092)
Зголемување на основна главнина	79.247	-	-	79.247
Добивка (загуба) за годината	-	-	52.077	52.077
Состојба на				
30 Декември 2020	84.167	492	52.077	136.736

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019
Во илјади денари

	2020	2019
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
<i>Прилагодувања за:</i>		
Добивка пред оданочување	57.475	57.298
Амортизација на материјални средства	9.285	7.575
Вредносно усогласување на основни средства	93	
Отпис на побарувања	17	-
Капитална добивка од продажба на основни средства	-	(917)
Дадени одобрености на купувачи	9.595	10.567
Приход од добиени одобрености	-	(865)
Приход од камати	(8.698)	(29)
Трошок за камати	18.132	14.690
Позитивни курсни разлики	-	(1)
Негативни курсни разлики	2	7
Добивка од работење пред промени во оперативниот капитал	85.900	88.323
 <i>Зголемување (намалување) на тековните средства</i>		
Побарувања од купувачи	(198.790)	(208.329)
Останати тековни средства и АВР	11.817	33.552
	(186.973)	(174.777)
 <i>Зголемување (намалување) на тековните обврски</i>		
Обврски кон добавувачите	45.195	112.752
Останати тековни обврски и ПВР	15.382	19.119
	(61.315)	131.871
 Нето паричен тек од работењето	(40.496)	45.417
 Платени камати	(18.132)	(14.690)
Платен данок на добивка	(2.686)	(2.686)
Нето готовина од оперативни активности	(61.315)	28.041
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(20.794)	(36.574)
Приливи од камати	8.698	29
Нето готовина од инвестициони активности	(12.096)	(36.545)
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Исплатена дивиденда	(88.092)	158.446
Краткорочни финансиски обврски	(28.848)	158.446
Долгорочни финансиски обврски	113.001	(169.404)
Акционерски капитал и задржана добивка	79.247	-
Нето готовина од финансиски активности	75.307	(10.958)
 Нето зголемување (намалување) на готовина	1.897	(19.463)
Готовина на почетокот на годината	3.245	22.707
Готовина на крајот на годината	5.141	3.245

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

СН Осигурителен Брокер АД Битола (во понатамошниот текст „Друштвото“) е регистрирано како акционерско друштво согласно Законот за трговските друштва и Законот за супервизија на осигурување. Основна дејност на друштвото е застапување во осигурување и осигурително посредување (главна приходна шифра: 66.22 – Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници).

Друштвото е основано и започнало со работа на 4 Декември 2014 година. Седиштето на друштвото се наоѓа во Битола на ул. „Димитар Илиевски Мурато“ бр.5.

На 31 декември 2020 има 117 вработени (31 декември 2019: 98 вработени).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики.

Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациона валута.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Основа за подготовка (продолжува)**

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 УСД	50,2353 денари	54,9518 денари
1 ЕУР	61,6940 денари	61,4856 денари

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Недвижности, постројки и опрема (продолжува)**

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува право пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	100 години
Опрема	4-10 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.5. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположиви за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)***Финансиски средства кои се чуваат до доспевање*

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивидени од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Де признавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.6. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.7. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.8. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања**

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентирираниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.9. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.10. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби*(а) Акционерски капитал*

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот), на приливите од емисијата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби (продолжува)***(в) Сопствени акции*

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни резерви и резерви од реинвестирана добивка се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.11. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведниот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Финансиски обврски (продолжува)**

Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.12. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.13. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Наем (продолжува)***Друштвото како закуподавач*

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.14. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.15. Надомести за вработените*Придонеси за пензиско осигурување*

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Надомести за вработените (продолжува)**

Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.18. Признавање на приходите и расходите**

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на пропорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.19. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.20. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.21. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.22. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (ПРОДОЛЖУВА)**3.2. Кредитен ризик**

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредибилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски побарувања	34.896	43.968
Побарувања од купувачи, нето	703.833	514.654
Побарувања од вработени	2.484	1.189
Парични средства и еквиваленти	5.141	3.245
	<u>746.354</u>	<u>563.056</u>

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

	31 декември 2020	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	334.506	-
Позајмици со камата	203.712	282.806
	538.218	282.806
	31 декември 2019	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	290.750	-
Позајмици со камата	252.475	149.888
	543.225	149.888

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2020	2019
Средства		
ЕУР	-	-
Обврски		
ЕУР	15.548	19.551
Нето средства	(15.548)	(19.551)

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат	
		2019	2018
ЕУР	1%	155	195

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)**Пазарни ризици (продолжува)**

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ во табелата погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	5.141	3.245
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	(397.772)	(402.364)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

		<u>2020</u>	<u>2019</u>
	Нето износ	2%	-2%
<i>Со променлива каматна стапка</i>		(7.853)	7.853
	Нето износ	2%	-2%
<i>Со променлива каматна стапка</i>		(7.982)	7.982

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 12, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Позајмици и обврски за финансиски наем	486.518	402.364
Парични средства и еквиваленти	(5.141)	(3.245)
Нето обврски	481.377	399.119
Капитал	136.736	93.504
	352%	427%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Вредноста на финансиските инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност не отстапува од нивната сметководствена (евиденциона) вредност.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ**

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

*Несигурност во проценките**Оштетување кај нефинансиски средства*

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

*Оштетување кај финансиски средства**Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања*

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможности купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2020 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема, мебел и транс. сред.	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2019	2.262	-	11.529	212.662	226.453
Набавки	-	-	33.415	28.611	62.025
Пренос	-	215.303	25.969	(241.272)	-
Отуѓувања	(2)	-	(25.504)	-	(25.506)
Состојба на 31 декември 2019	2.260	215.303	45.409	-	262.973
Набавки	-	7.447	13.361	-	20.808
Пренос	-	-	-	-	-
Отуѓувања	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	2.260	222.750	58.771	-	283.781
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2019	-	-	2.790	-	2.790
Амортизација	-	2.153	5.422	-	7.575
Отуѓувања	-	-	(972)	-	(972)
Состојба на 31 декември 2019	-	2.153	7.240	-	9.393
Амортизација	-	2.228	7.057	-	9.284
Сметководствена корекција	-	-	107	-	107
Состојба на 31 декември 2020	-	4.381	14.404	-	18.784
Нето сегашна вредност на:					
- 31 декември 2020	2.262	218.369	44.367	-	246.997
- 31 декември 2019	2.262	213.149	38.1780	-	253.580

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Друштвото го има заложено целиот свој имот како обезбедување за земените кредити во деловните банки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2020	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	34.896	-	34.896
Побарувања од купувачи, нето	703.833	-	703.833
Побарувања од вработени	2.484	-	2.484
Парични средства и еквиваленти	5.141	-	5.141
	746.354	-	746.354
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	397.772	-	397.772
Обврски кон добавувачи	334.506	-	334.506
Обврски кон вработени	4.505	-	4.505
	736.783	-	736.783
31 декември 2019	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	43.968	-	43.968
Побарувања од купувачи, нето	514.654	-	514.654
Побарувања од вработени	1.189	-	1.189
Парични средства и еквиваленти	3.012	-	3.012
	562.823	-	562.823
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	402.364	-	402.364
Обврски кон добавувачи	289.899	-	289.899
Обврски кон вработени	3.539	-	3.539
	695.802	-	695.802

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. ЗАЛИХИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	66	66
Исправка на вредност	(33)	(33)
	<u>33</u>	<u>33</u>

8. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања од купувачи во земјата	703.833	514.654
Вкупно побарувања од купувачи	<u>703.833</u>	<u>514.654</u>
<i>Исправка на вредноста на побарувањата</i>	-	-
	<u>703.833</u>	<u>514.654</u>

9. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА И АВР

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања од државата	2.961	2.556
Побарувања од вработени	2.484	1.189
Дадени позајмици	34.896	43.968
Активни временски разграничувања	2.064	2.805
Орочени депозити со период на враќање над 1 година	3.000	6.000
Аванси и останати краткорочни побарувања	1.712	2.416
	<u>47.117</u>	<u>58.935</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од работењето на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2020	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	703.833	-	703.833
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	703.833	-	703.833

31 декември 2019	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	514.654	-	514.654
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	514.654	-	514.654

Старосна структура:

	2020	2019
Недоспеани	162.052	182.963
До 30 дена	54.795	28.367
Од 31 до 60 дена	46.436	74.367
Од 61 до 120 дена	114.744	55.201
Од 121 до 270 дена	168.255	98.852
Од 271 до 365 дена	44.359	18.470
Над 365 дена	113.192	56.434
	703.383	514.564

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2020	2019
Жиро сметки	1.217	1.517
Благајна	3.141	1.495
Останати парични средства и еквиваленти	783	233
	5.141	3.245

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

11. КАПИТАЛ**Акционерски капитал**

На 31 декември 2020 и 2019 година регистрираниот основачки капитал на Друштвото изнесува 4.920 илјади Денари. Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	<u>Удел (акции)</u>	<u>% на сопственост</u>
Христо Кондовски	4.551	17%
Никола Митровски	4.547	17%
Дејан Крстевски	4.551	17%
Никола Јошевски	4.547	17%
Гоце Стојаноски	4.547	17%
Зоран Пејчиновски	4.547	17%
Состојба на 31 декември 2020	27.290	100%

	<u>Удел (акции)</u>	<u>% на сопственост</u>
Благој Крстевски	268	17%
Зоран Пејчиновски	266	17%
Никола Јошевски	266	17%
Никола Митровски	266	17%
Пецо Стојаноски	266	17%
Христо Кондовски	268	17%
Состојба на 31 декември 2019	1.600	100%

Дивиденди

Во текот на 2020 годината има исплатено дивиденда во износ од 88.092 денари. Во 2019 година Друштвото нема исплатено дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Долгорочни финансиски обврски		
Шпаркасе Банка АД	181.623	150.057
Евролиз Ауто	4.283	5.363
Шпаркасе лизинг	11.265	14.188
Физички лица	104.941	198
	169.806	169.806
	(19.309)	(19.917)
	203.712	149.889
Краткорочни финансиски обврски		
Стопанска Банка		-
Халк Банка	43.050	18.476
Стопанска Банка	30.000	30.021
Шпаркасе Банка	15.000	61.308
Правни лица	78.681	28.000
Физички лица	17.354	91.659
Камати	696	3.094
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата	19.309	19.917
Краткорочни финансиски обврски	282.806	252.475
Вкупно финансиски обврски	486.518	402.364

Со состојба на 31 Декември 2020 година Друштвото има финансиски обврски и тоа:

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 136.841 илјади денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;
- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 44.786 илјади денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 14.10.2023 година;
- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Евролиз Ауто за набавка на патнички возила со рок на доспевање во 2024 година;
- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема со рок на доспевање до 03.04.2023 година;
- Долгорочни обврски кон физички лица (поврзани страни) во износ од 104.941 илјади денари и каматна стапка од 10%, со рок на доспевање на 31.12.2025 година;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк во износ од 18.450 илјади денари со 4,2% каматна стапка кој доспева на 18.11.2021 година;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк во износ од 24.600 со 3,5% каматна стапка кој доспева на 30.10.2021 година;
- Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД со каматна стапка од висина на национална референтна стапка + 2,27%, но не пониско од 4% годишно, кој доспева во Декември 2020 година;
- Краткорочен кредит кон Шпаркасе Банка во износ од 15.000 илјади денари, со каматна стапка од 3,5% годишно кој доспева на 05.10.2021 година;
- Повеќе позајмици од физички и правни лица кои доспеваат во 2021 година и кои се со каматни стапки од 0% до 9% годишно.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Со состојба на 31 Декември 2019 година Друштвото има финансиски обврски и тоа:

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 150.057 денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;
- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Еуролиз Ауто за набавка на патнички возила
- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк со 4,2% фиксна каматна стапка кој доспева на 17.12.2020 година;
- Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД со каматна стапка од 4% годишно кој доспева во Декември 2020 година;
- Краткорочни кредити кон Шпаркасе Банка со каматна стапка од 3,5% годишно кои доспеваат во Октоври 2020 година;
- Безкаматни позајмици од правни лица кои доспеваат во декември 2020 година;
- Краткорочни позајмици кон поврзани страни (физички и правни лица) кои доспеваат во декември 2020 година со каматни стапки кои се движат од 6% до 10% годишно.

13. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	2020	2019
Обврски кон добавувачи во земјата	334.506	289.899
Аванси	1.439	851
Салдо на 31 декември	335.945	290.750

14. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ И ПВР

	2020	2019
Обврски кон државата	5.594	5.575
Даноци и надоместоци на плата	11.603	3.785
Обврски кон вработените	2.963	2.388
Обврски за наеми	138	96
Останати обврски	123.741	24.142
	144.040	35.986
Пасивни временски разграничувања	6.628	7.843
	6.628	7.843
	150.668	43.828

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од продажба на домашен пазар	221.693	206.927
	221.693	206.927

16. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Наемнини	13.791	12.190
Продажба на основни средства	-	917
Останати приходи	418	2.567
	14.209	15.674

17. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И ОДРЖУВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Потрошени материјали	2.683	1.795
Енергија и гориво	4.366	3.709
Резервни делови	452	320
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	147	293
Транспортни услуги, телефон, интернет, пошта	2.457	1.685
Комунални услуги	646	1.341
Останати оперативни трошоци	2.701	4.525
	13.451	13.668

18. ПЛАТИ, НАДОМЕСТОЦИ И ДРУГИ ЛИЧНИ ПРИМАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто плати	50.160	37.095
Останати трошоци за вработени	1.162	896
	51.322	37.991

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

19. АМОРТИЗАЦИЈА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Материјални средства	9.285	7.575
	9.285	7.575

20. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Трошоци за реклама и пропаганда	3.657	4.264
Репрезентација	3.708	4.031
Спонзорства и донации	3.350	4.301
Дневници и трошоци за службени патувања	359	769
Банкарски услуги	3.071	1.139
Премии за осигурување	6.928	551
Даноци, членарини и други давачки	8.205	7.748
Наем - лизинг	4.468	4.026
Останати трошоци на работењето	49.412	53.068
	79.897	79.897

21. ПРИХОДИ / РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од финансирање		
Камати	8.698	29
Позитивни курсни разлики	-	1
Останати финансиски приходи	8	15
Вкупно приходи од финансирање	8.706	45
Расходи од финансирање		
Камати	(18.132)	(14.973)
Негативни курсни разлики	(2)	(6)
Останати финансиски расходи	-	-
Вкупно расходи од финансирање	(18.134)	(14.980)
Нето (расходи) од финансирање	(9.428)	(14.935)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2020 и 2019 е како што следи:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Добивка (загуба) пред оданочување	<u>57.475</u>	<u>57.298</u>
Непризнаени расходи	40.192	45.553
Даночна основа	97.667	102.851
Намалување на даночна основа	(13.684)	(22.178)
Даночна основа по намалување	<u>83.983</u>	<u>80.673</u>
Пресметан данок на добивка	8.398	8.067
Намалување на пресметан данок на добивка	(3.000)	(3.000)
Данок на добивка по намалување	<u>5.398</u>	<u>5.067</u>
Ефективна даночна стапка	9,39%	8,84%

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

23. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020 не се покренати судски постапки против Друштвото. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Друштвото како тужител се јавува во судски спорови во износ од 13.855 илјади денари за кои што има уверување дека истите ќе бидат добиени во корист на Друштвото.

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото го има заложено целиот имот како обезбедување за земените кредити од деловните банки.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Вонбилансна изложеност

Со состојба на 31 Декември 2020 година Друштвото има неискористени кредитни линии кај деловните банки во износ од 48.373 илјади денари (во 2019: 33.943 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

24. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ**Поврзани субјекти**

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2020				
ФД СН Финансии	224	950	13.665	-
СН Сообраќаен центар	12.513	2.602	1.435	-
СН Центар за моторни возила	70	310	-	-
СН Центар за угостителство	38	2.621	-	-
Клуб спорт 77 ДОО	8.131	1.159	-	-
Стентон Градба ДОО	1.207	26.104	-	-
СНММ7 Инфо Медија	30	15	-	360
Клучен кадар	-	-	-	5.908
	22.213	33.761	15.100	6.268

	Побарувања од дадени позајмици	Обврски по примени позајмици
2020		
ФД СН Финансии	12.000	-
СН Сообраќаен центар	373	-
СН Центар за моторни возила	1.293	-
СН Центар за угостителство	2.534	-
Физички лица	2.099	120.822
	18.299	120.822

Друштвото има расходи кон поврзани физички лица во износ од 8.032 илјади денари.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2019				
Физички лица	-	75.495	-	-
Правни лица	34.954	59.702	-	-
Клучен кадар	-	-	-	4.968
	34.954	135.197	-	4.968

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

25. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2020 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, настани се следните промени и настани:

- По 31 декември 2020 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затварање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно пореметување на бизнисот во целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2020 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди;

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020

: 07000324

: 450

: 2020

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- (002+009+020+021+031)	264.996.632,00			253.579.967,00
9	-- II. (010+013+014+015+016+017+018+019)	264.996.632,00			253.579.967,00
10	-- (011+012)	220.629.434,00			215.410.189,00
11	--	2.260.218,00			2.260.218,00
12	--	218.369.216,00			213.149.971,00
13	--	38.349.327,00			29.519.087,00
14	--	6.017.871,00			8.650.691,00
36	-- (037+045+052+059)	754.060.356,00			574.061.662,00
37	-- I. (038+039+040+041+042+043)	33.113,00			33.113,00
39	--	33.113,00			33.113,00
45	-- III. (046+047+048+049+050+051)	746.342.350,00			564.402.918,00
47	--	703.832.500,00			514.654.271,00
48	--	4.712.757,00			8.416.330,00
49	-- ( )	2.960.525,00			2.555.827,00
50	--	2.484.029,00			1.189.317,00
51	--	32.352.539,00			37.587.173,00
52	-- IV. (053+056+057+058)	2.543.874,00			6.381.131,00
57	--	2.543.874,00			6.381.131,00
59	-- V. (060+061)	5.141.019,00			3.244.500,00

60	--		4.358.364,00		3.011.747,00
61	--		782.655,00		232.753,00
62	-- VI.	( )	2.063.575,00		2.804.889,00
63	--	(001+035+036+044+062)	1.021.120.563,00		830.446.518,00
65	--	(066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	136.736.235,00		93.504.384,00
66	-- I.		84.167.334,00		4.920.106,00
71	-- VI.	(072+073+074)	492.011,00		492.011,00
72	--		492.011,00		492.011,00
75	-- VII.				35.861.726,00
77	-- IX.		52.076.890,00		52.230.541,00
81	--	(082+085+095)	877.756.839,00		729.099.490,00
85	-- II.	(086 093)	302.115.700,00		222.971.722,00
89	--		181.626.982,00		150.057.005,00
90	--		15.547.507,00		19.748.717,00
92	--				3.094.000,00
93	--		104.941.211,00		50.072.000,00
95	-- IV. 108)	(096	575.641.139,00		506.127.768,00
97	--		334.505.700,00		289.899.307,00
98	--		1.439.446,00		850.860,00
99	--		1.544.809,00		1.151.381,00
100	--		2.963.254,00		2.388.012,00
101	--		15.652.341,00		8.206.563,00
104	--		95.656.133,00		69.587.027,00
108	--		123.879.456,00		134.044.618,00
109	-- V.	( )	6.627.489,00		7.842.644,00
111	--	(065+081+094+109+110)	1.021.120.563,00		830.446.518,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I.	(202+203+206)	235.902.449,00		222.600.846,00
202	--		221.692.976,00		206.926.999,00

203	--		14.209.473,00			15.673.847,00
207	-- II. (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)		168.999.244,00			150.368.172,00
208	--		7.647.933,00			6.117.380,00
211	--		14.576.694,00			16.234.132,00
212	--		74.032.368,00			70.533.010,00
213	-- (214+215+216+217)		51.681.497,00			38.671.616,00
214	-- ( )		33.448.699,00			24.866.115,00
215	--		2.640.090,00			2.048.229,00
216	--		14.071.554,00			10.180.877,00
217	--		1.521.154,00			1.576.395,00
218	--		9.284.578,00			7.574.863,00
219	-- ( )		93.003,00			
222	--		11.683.171,00			11.237.171,00
223	-- III. (224+229+230+231+232+233)		8.705.655,00			45.092,00
230	--		8.698.401,00			29.183,00
231	--		347,00			611,00
232	-- ( )		6.907,00			9.148,00
233	--					6.150,00
234	-- IV. (235+239+240+241+242+243)		18.133.671,00			14.979.954,00
235	-- (236+237+238)		18.132.170,00			283.887,00
236	--		432.952,00			283.887,00
238	--		17.699.218,00			
239	--					14.689.540,00
240	--		1.501,00			6.527,00
246	-- (201+223+244)- (204-205+207+234+245)		57.475.189,00			57.297.812,00
250	-- (246-249) (246+248)		57.475.189,00			57.297.812,00
252	--		5.398.299,00			5.067.271,00
255	-- (250-252+253-254)		52.076.890,00			52.230.541,00
257	-- ( )		117,00			102,00

258	--	( )	12,00		12,00
269	--		52.076.890,00		52.230.541,00
288	--	(286-270)	(269+286)	52.076.890,00	52.230.541,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	--		2.260.218,00		2.260.218,00
630	-- (< = 006+ 017+ 030+ 034+ 035+ 046+ 047+ 049+ 050+ 051+ 057+ 062)		745.445.400,00		564.651.980,00
639	-- , ( )(< = 092+ 093+ 094+ 096+ 097+ 098+ 099+ 100+ 101+ 107+ 108+ 109)		586.155.407,00		492.482.114,00
650	--)	(< = 203			917.414,00
654	--)	(< = 203	40.493,00		
661	-- = 203)	(<	378.089,00		2.566.183,00
668	-- = 208)	(<	2.682.600,00		1.795.313,00
669	--) , a (< = 208		4.366.310,00		3.348.582,00
671	-- 208)	(< =	2.682.600,00		1.795.313,00
676	-- 208)	(< =			360.583,00
677	-- 208)	(< =	4.366.310,00		3.348.582,00
678	--)	(< = 208	451.858,00		319.588,00
679	-- 208 ( )(< =		147.165,00		293.314,00
680	-- 211)	(< =	3.406,00		34.641,00
682	--)	(< = 211	2.453.750,00		1.649.859,00

684	-- 211	( )	(< =			17.700,00
685	-- = 211	)	(<	2.700.688,00		4.506.989,00
686	--	(< = 211	)	4.467.827,00		4.025.553,00
695	-- 217	)	(< =	1.151.534,00		804.515,00
698	-- 217	)	(< = ,	359.220,00		769.620,00
699	-- 217	)	(< =	359.220,00		769.620,00
700	--	)	(< = 217	10.400,00		2.260,00
701	--	(< = 217	)	10.400,00		2.260,00
707	--	,		2.610.000,00		
708	-- 212	)	(< =	3.349.854,00		4.300.896,00
709	--	(< = 212	)	3.708.103,00		4.031.761,00
710	-- 212	)	(< =	6.928.213,00		550.821,00
711	-- 212	)	(< =	3.077.813,00		1.138.630,00
712	-- = 212	)	(<	8.204.950,00		7.837.485,00
717	-- = 212	)	(<	46.153.435,00		52.673.417,00
722	--			117,00		102,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2487	- 66.22 -	244.608.104,00			

Потпишано од:

ANGELA LAZAROVSKA

CN=Makedonski Telekom CA, O=Makedonski Telekom, C=MK
Makedonski Telekom CA

, , , .
(/)

ПОДГОТВИ ЗА ПЛАЌАЊЕ ПЕЧАТИ ОТКАЖИ

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2020

ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР
АД БИТОЛА

Извештај за
работењето на
Осигурителното
брокерско друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН
БРОКЕР АД Битола
за 2020 година

Содржина

1.Вовед.....	3
2.Бруто полисирана премија по години и класи	8
3.Споредба на премијата со приходи,расходи, добивка и премија.....	11
4.Финансики резултат.....	13

Изминатата година беше уште една успешна година за Друштвото, со што го задржуваме континуитетот од 6 успешни години во осигурителниот сектор во Република Македонија.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент и засилена конкуренција на пазарот, Друштвото ги оствари планираните цели за 2020 година истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите пазарни предизвици кои нè очекуваат во 2021 година.

Во изминатава година, работевме како секогаш - со многу посветеност, стручност и слух за потребите на нашите клиенти. Тоа се гледа и во финансиските резултати, односно Сн осигурителен Брокер Ад Битола ја заврши 2020 година со позитивен финансиски резултат во износ од 57.475.189,00 денари пред одданочување. Уште еднаш ја утврдивме стабилната позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар.

Изминативе 6 години успеавме да креираме интеллигентни и рационални осигурителни решенија за нашите клиенти и да ја освоиме нивната доверба преку нашата супериорна услуга, професионалност, посветеност и етика. Постојано ја зголемуваме нашата продажна мрежа, одржувајќи 32 подружници на територијата на Македонија и продолжуваме да ги услужуваме клиентите на најдобар можен начин, затоа што тие се во нашиот секојдневен фокус. Сметаме дека осигуренците и деловните соработници во нас препознаваат сериозен и стабилен партнер, со висока корпоративна култура заснована на транспарентно и тимско работење.

Она што за нас е исклучително значајно и за што вложивме голем труд изминатите години е заземање лидерска позиција на пазарот во однос на полисираната премија и бројот на склучени полиси за осигурување на живот која ја задржавме и во текот на целата 2020 година.

Напорите за успешно работење на Друштвото нема да запрат. Продолжуваме понатаму со уште поголем ентузијазам за нови успеси, сè со цел задоволство на нашите постојани, но и идни осигуреници.

1. Вовед

ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е акционерско друштво кое поседува дозвола за вршење на осигурително брокерски работи со број УП 07-2-1044, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, на ден 13.10.2014 година. Друштвото е основано од страна на пет акционери кои се докажани претприемачи и двајца акционери - експерти кои ја вршат функцијата на брокери и извршни директори и истото има покритие за одговорност од дејност на износ од 2.000.000,00 евра. Како такво започна со работа на ден 04.12.2014 година и оттогаш па навака ги врши следните дејности:

- посредување при договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигуреници;
- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварени осигурани штетни настани;
- снимање на ризици;
- посредување при проценување на штети;
- посредување при продавање на остатоци од осигурани оштетени предмети;
- воведување на мерки за спречување, намалување и отстранување на штети и ризици кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;
- изготвување на адекватни анализи за ризик и предлагање на соодветно осигурително покритие;
- информирање на друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, како и запознавање на осигуреникот со условите на полисите за осигурување и прописите кои го регулираат определувањето на износот на премиите;
- посредување во име на осигуреникот заради склучување на договор за осигурување кој, земајќи ги во предвид сите околности кои се од значење за ризикот на поединечниот случај, ќе му обезбеди на осигуреникот најсоодветно покритие;
- проверување на содржината на полисите за осигурување;
- укажување на правна помош во осигурувањето, како и соработување со надлежните службени лица кај клиентот заради подготвување на доказна документација за основот и висината на оштетното побарување, како и заради прибирање на други неопходни докази;
- посредување при склучување на договори за осигурување со странски друштва за осигурување, доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Македонија.

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола промовира високи стандарди на професионализам, со што обезбедува континуирано подобрување на квалитетот, а сето тоа го постигнува со користење на стручноста и

креативноста на членовите на тимот и нивната желба и посветеност за задоволување на потребите на клиентот.

ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Органи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се:

- 1.Собрание на акционери.
- 2.Одбор на директори.

Собранието на акционери е највисок орган на Друштвото преку кој акционерите ги остваруваат своите права и интереси. Истото може да работи доколку на седницата присуствуваат верификувани учесници кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас. Секоја акција која дава право на глас дава право на еден глас. Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен доколку со Законот за трговските друштва или со Статутот на Друштвото не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на Собранието. Собранието, помеѓу другото, ја одобрува и работата на членовите на Одборот на директори, односно начинот на водењето и управувањето со Друштвото.

Одборот на директори е орган кој управува со Друштвото. Истиот има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото во рамките на предметот на работењето на Друштвото и во дејствувањето во сите околности од името на Друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на одборот на директори.

ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Примарни цели на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се континуирано ширење на продажната мрежа низ државата и доближување до осигурениците, а преку почитување на највисоките етички стандарди при задоволување на барањата, потребите и очекувањата на истите. Заради успешна реализација на ваквите вредности Друштвото е насочено кон обезбедување на најквалитетни услуги, односно најсоодветно осигурително решение за осигурениците, а преку нудење на сите видови на осигурување. Друштвото, имајќи ги во предвид и потребите на осигурувачите, имплементира најсофистициран сервис во осигурувањето, како и стручност, ефикасност, инвентивност и транспарентност во работењето.

Со цел постигнување на што поголеми резултати, имајќи ги во предвид условите за работа, Друштвото е фокусирано на следните цели:

- следење на состојбите на пазарот;
- следење и анализирање на конкуренцијата, како и зајакнување на позицијата на Друштвото во однос на истата;
- предлагање и воведување на нови начини за презентирање на услугите, промоции на пакети, промоции по специјални цени и слично;
- нудење на услугите на начин и по цени кои ќе овозможат издвојување од конкурентските осигурителни брокери;
- брзо, навремено, професионално и точно одговарање на барањата на клиентите;
- зајакнување на бизнис врските со постоечките клиенти, како и контактирање и стекнување на нови клиенти;
- работење согласно позитивните прописи;
- обезбедување на економично и ефикасно работење;
- грижење за одржување и зголемување на вредноста на капиталот на Друштвото.

Особено значаен придонес во остварувањето на целите на Друштвото имаат и вработените во продажните центри на Друштвото, како во Битола, така и во подружниците низ државата, бидејќи истите, преку директен контакт со клиентите, добиваат информации за состојбите на пазарот, врз основа на кои се креираат и условите за работа.

РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Развојната политика на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се дефинира, се реализира и постојано се следи од страна на членовите на Одборот на директори.

Во текот на 2020 година Друштвото организира повеќе подружници низ државата и тоа:

- Подружницата бр.1 во Скопје-Аеродром е организирана на ден 03.01.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Штип е организирана на ден 04.03.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Скопје-Сингелиќ е организирана на ден 18.05.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Веница е организирана на ден 01.06.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Кочани е организирана на ден 20.08.2020 година.
- Подружницата бр.3 во Тетово е организирана на ден 01.10.2020 година.
- Подружницата бр.3 во Чаир е организирана на ден 09.10.2020 година.

- Подружницата бр.1 во Скопје- Гази Баба е организирана на ден 24.11.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Скопје-Кисела Вода е организирана на ден 09.12.2020 година.

Со што бројот на подружници заклучно 31.12.2020 година изнесува триесет и две подружници низ целата територија на РСМ.

Друштвото во деловната 2020 година, врз основа на исклучително позитивните резултати во 2018 и 2019 година и значителната акумулирана, нераспределена добивка, донесе одлука за зголемување на основната главнина на Друштвото со сопствени средства. Со едногласна одлука на Собрание на акционери од 05.11.2020 година основната гласнина на Друштвото изнесува 1.364.500,00 евра распределени во 27.290 обични акции со номинална вредност од 50 евра по акција.

Друштвото во деловната 2020 година, направи и измени во акционерската и структурата на Одборот на директори, така што акционерот Пецо Стојаноски своите акции ги пренесе на својот син Гоце Стојаноски кој воедно го презеде и неговото место на Неизвршен член на Одборот на директори. Истовремено, во деловната 2020 година акционерот Благој Крстевски своите акции ги пренесе на својот син Дејан Крстевски, но го задржа својата позиција на Претседател и неизвршен член на Одборот на директори.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во услови на современо живеење и делување човечките ресурси се еден од критериумите преку кој се определува конкурентноста на осигурителните брокерски друштва. Инвестирањето во развојот на човечките ресурси дава квалитет кој влијае врз зголемувањето на финансиските резултати. Оттука, разбирливи се и активностите во насока на постојано надградување и усовршување на знаењата и квалификациите на работниците.

Тенденциите на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се насочени кон постојано подобрување на квалификационата структура на Друштвото, особено преку зголемување на учеството на млад и високо квалификуван кадар во истата. Главно вработување во 2020 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на СН Осигурителен брокер АД Битола за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработените во Друштвото од определено во неопределено време, или од една во друга работна позиција.

Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесуваат на вработените кои не ги постигнале задоволителните резултати во своето работење со што не им се

продолжил договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголем дел од флукуацијата на вработените се случува во Секторот за продажба, и тоа во агентската мрежа.

Политиката на вработување во 2020 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватна поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главна цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во СН Осигурителен брокер во сите сектори во текот на првото полугодие на 2020 година беше евидентирана следнава состојба на нови вработени, и тоа по работни позиции:

1. Референт за продажба - 29 нови вработени од кои 2 нови вработени за секторот за животна осигурување;
2. Шеф за индиректна продажба – 1 нов вработен
3. Застапник за осигурување – 2 нови вработени
4. Менаџер за човечки работи – 1 нов вработен
5. Кафе – кувар – 1 нов вработен
6. Портир – 1 нов вработен
7. Референт за наплата – 2 нови вработени

96 вработени се на определено работно време и 21 вработени на неопределено работно време.

Друштвото и во иднина ќе продолжи со вработување на квалификуван и квалитетен кадар, со инвестирање во надградување и усовршување на истиот, како и со осовременување на процесот на работа и на технолошките и информациските ситеми, сè со цел постигнување на уште поголеми финансиски резултати.

ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

Основна дејност на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е посредување во осигурување. Друштвото е посредник во осигурувањето којшто работи прогресивно, но со голема свесност за ризиците. Довербата, сигурноста и солидарноста се квалитети коишто го красат Друштвото не само во односите со клиентите, туку и во односите со акционерите, вработените и деловните партнери. Чесноста, разновидноста, еднаквите можности за клиентите, како и максималната посветеност на задоволување на потребите на истите се вредности врз коишто се темели секоја деловна одлука на Друштвото.

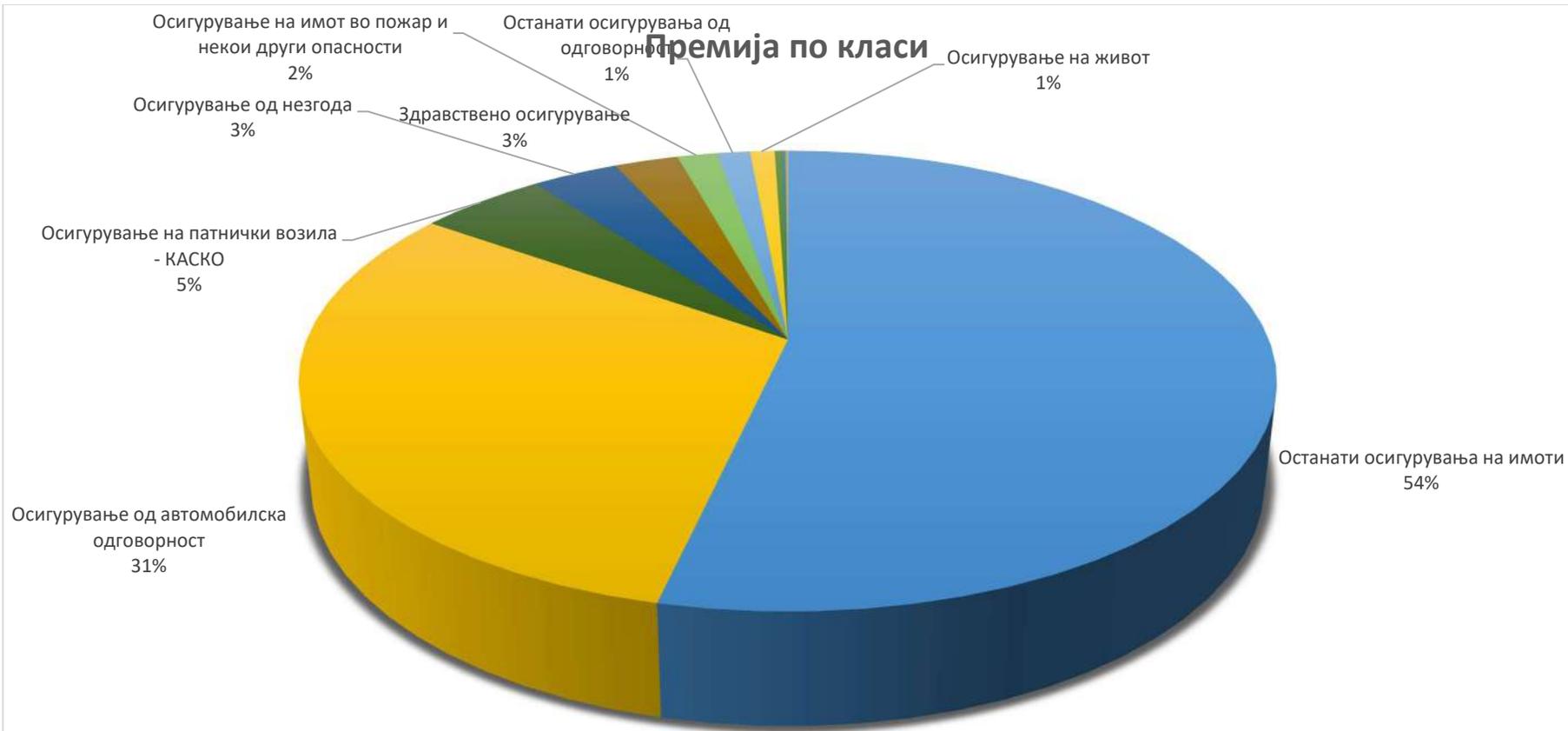
2. БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ И КЛАСИ

Опис	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ВКУПНО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ	58,082,067.00	109,417,064.00	183,507,469.00	337,856,599.00	563,331,600.00	644,994,696.00

Во 2020 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР реализираше бруто премија во износ од **644,4994,696 .00** денари (**2019: 563,331,600.00 денари**) и реализираше пораст во однос на минатата година од **81,663,096.00 денари** или пораст од **14,50 %** во однос на полисираната премија во 2019 година.

Класи на осигурување во илјади	Премија
Останати осигурувања на имоти	345,677.00
Осигурување од автомобилска одговорност	200,997.00
Осигурување на патнички возила - КАСКО	32,238.00
Осигурување од незгода	21,874.00
Здравствено осигурување	16,184.00
Осигурување на имот во пожар и некои други опасности	10,130.00
Останати осигурувања од одговорност	8,300.00
Осигурување на живот	6,248.00
Осигурување на туристички услуги	2,081.00
Осигурување на стока во превоз	613.00
Осигурување на живот во врска со удели во инвест. фондови	452.00
Осигурување од финансиски загуби	93.00
Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	63.00
Осигурување на пловни објекти - КАСКО	44.00
Вкупно во илјади	644,994.00

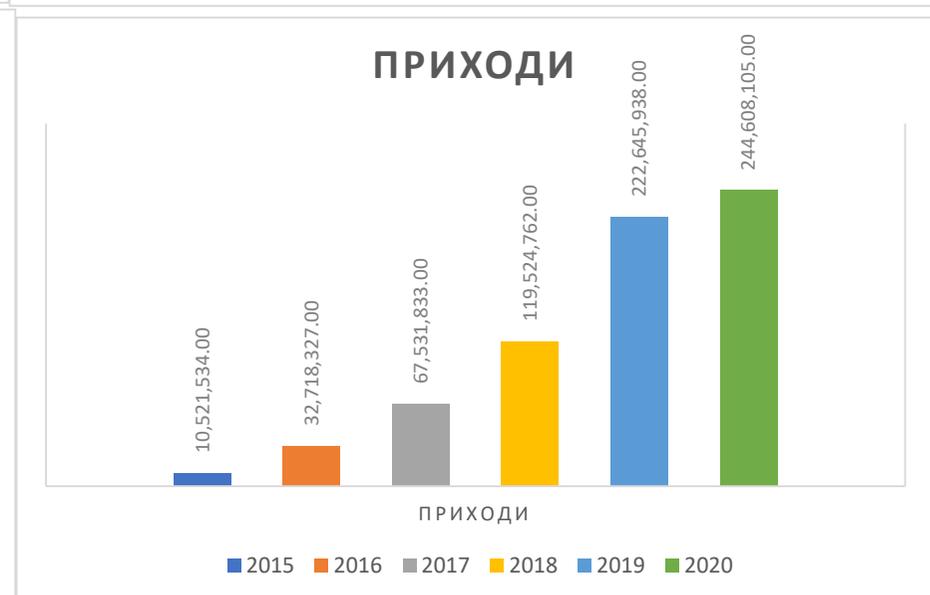
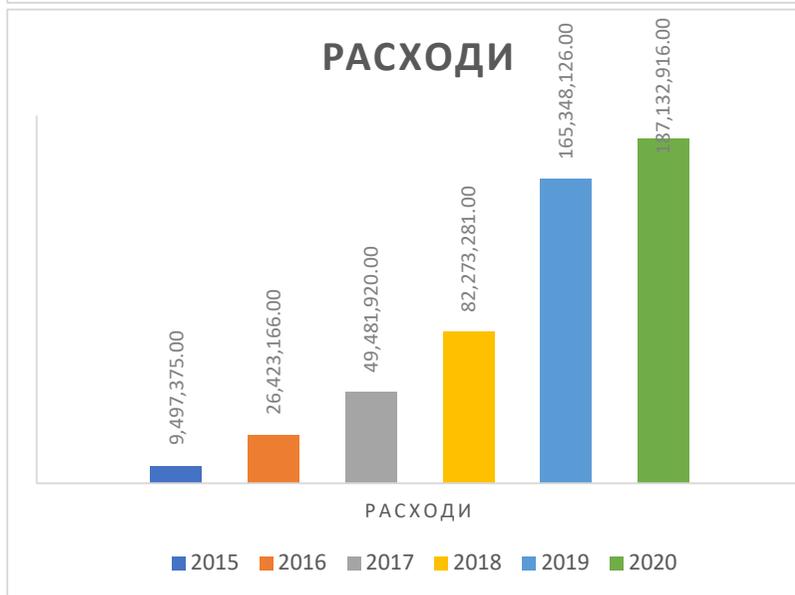
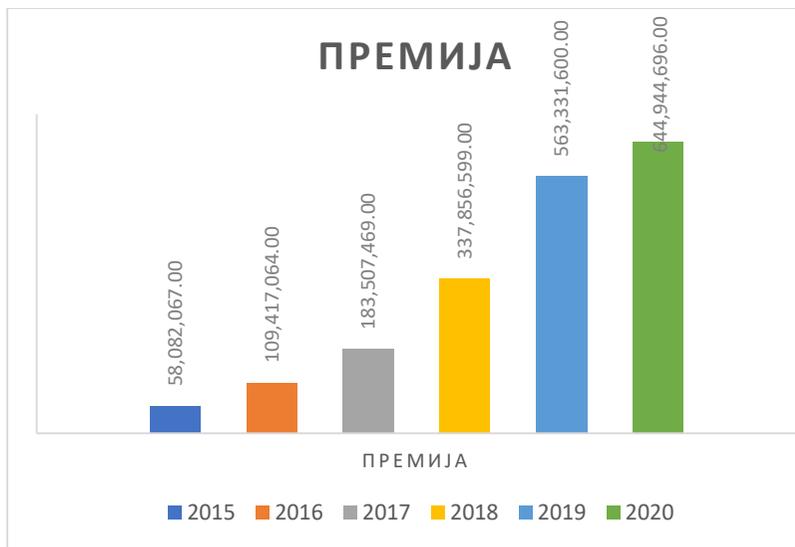
Премија по класи

■ Класи на осигурување во илјади	■ Останати осигурувања на имоти
■ Осигурување од автомобилска одговорност	■ Осигурување на патнички возила - КАСКО
■ Осигурување од незгода	■ Здравствено осигурување
■ Осигурување на имот во пожар и некои други опасности	■ Останати осигурувања од одговорност
■ Осигурување на живот	■ Осигурување на туристички услуги
■ Осигурување на стока во превоз	■ Осигурување на живот во врска со удели во инвест. фондови
■ Осигурување од финансиски загуби	■ Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти
■ Осигурување на пловни објекти - КАСКО	

4. СПОРЕДБА НА ПРЕМИЈА СО ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ДОБИВКА И ПРЕМИЈА

Р.Б	ГОДИНА	ПРЕМИЈА	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	БРУТО ДОБИВКА
1	2015	58,082,067.00	10,521,534.00	9,497,375.00	1,024,159.00
2	2016	109,417,064.00	32,718,327.00	26,423,166.00	6,295,161.00
3	2017	183,507,469.00	67,531,833.00	49,481,920.00	18,049,913.00
4	2018	337,856,599.00	119,524,762.00	82,273,281.00	37,251,481.00
5	2019	563,331,600.00	222,645,938.00	165,348,126.00	57,297,812.00
6	2020	644,964,696.00	244,608,105.00	187,132,916.00	57,475,189.00

4. ФИНАНСИКИ РЕЗУЛТАТ

Во 2020 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од а 57,475,189.00 (2019: 57,297,812.00 денари).

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 244,608,105.00 денари (2019: 222,645,938.00 денари), или 21,962,167.00 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година. Вкупните расходи од работењето во 2019 година изнесуваат 187,132,916.00 денари (2019: 165,348,126.00 денари).

Биланс на успех	2020	2019
РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	168,999,244.00	150,368,172.00
ФИНАНСИСИКИ ПРИХОДИ	8,705,655.00	45,092.00
ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ	18,133,671.00	14,979,954.00
Добивка од редовното работење	57,475,189.00	57,297,812.00
Добивка пред оданочување	57,475,189.00	57,297,812.00
Данок на добивка	5,398,299.00	5,067,271.00
НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	52,076,890.00	52,230,541.00

Биланс на состојба	2020	2019
АКТИВА:		
А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА	264,996,632	253,579,967
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	264,996,632	253,579,967
Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	754,060,356	574,061,662
ЗАЛИХИ	33,113	33,113
КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА	746,342,350	564,402,918
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА	2,543,874	6,381,131
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	5,141,019	3,244,500
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	2,063,575	2,804,889
ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА	1,021,120,563	830,446,518
ПАСИВА:		
А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ	136,736,235	93,504,384
ОСНОВНА ГЛАВНИНА	84,167,334	4,920,106
РЕЗЕРВИ	492,011	492,011
ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	52,076,890	52,230,541
Б. ОБВРСКИ	877,756,839	729,099,490
ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (	302,115,700	222,971,722
КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ	575,641,139	506,127,768
ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	6,627,489	7,842,644
ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ	1,021,120,563	830,446,518

За следната 2021 година предвидени се уште поголеми вложувања.

Во периодот којшто следува, во услови на очекувана засилена конкуренција, Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола, со интензивирана активност во дејноста, ќе продолжи со успешно реализирање на своите активности, со цел задржување на добрата позиција во осигурителниот брокерски сектор.

Битола, 28.02.2021 година

Извршни директори

Зоран Пејчиновски _____

Христо Кондовски _____

 ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР
АД БИТОЛА

ДЕЛОВЕН И РАЗВОЕН ПЛАН 2021 - 2025

www.snbroker.mk

Потребата од оформување на овој бизнис патоказ, произлезе од стручната анализа на средниот и врвниот менаџмент на Друштвото дека истото го достигна плафонот на можен развој во рамки на постојната структура и вложувања и дека потребен е нов инвестициски развоен бран за динамизирање и проширување на активностите на Друштвото.

Овој акт на деловна политика на Друштвото, за престојниот период предвидува отпочнување на петгодишен циклус на развојни активности на Друштвото со фокус на пет сегменти:

Првиот столб на кој се темелат идните развојни проекции е условен од современите текови но и актуелните акутни состојби.

Имено, од една страна по иницијатива на регулаторот на осигурителниот пазар во земјава Агенцијата за супервизија на осигурување, годинава на сила стапува регулатива за имплементација на највисоки стандарди на информатичка и комуникациска безбедност во осигурителниот сектор. Овие стандарди неизбежно условуваат потреба од значителни инвестиции во современи софтверски и хардверски решенија но и во високо едуцирани информатички експерти, што Друштвото го поставува за своја цел.

Друштвото ги задоволува највисоките стандарди за информатички и комуникациски технологии поставени од регулаторот но и од пазарот и во моментот има изразена компаративна предност во оваа област пред другите конкуренти. Цел на оваа инвестиција е оваа предност да ја удвои така што ќе ја потврди определбата на друштвото за развој во овој сегмент заради суштински развој, а не само заради законска обврска.

Од друга страна, перманентна ориентација на Друштвото е користење на иновативни софтверски решенија заради реализација на предметот на својата дејност. Во таа насока Друштвото веќе разви и користи сопствени компјутерски апликации за интернет продажба на полиси и пријавување на штетни осигурани настани, како и апликации за организирање и водење на работата на секторите за финансии, сметководство, наплата и правни работи.

Ваквата поставеност компанијата силно ја почувствување во изминатиов „пандемски“ период кога истовремено, голем број свои клиенти успеа да ги опслужи до удобноста на нивниот дом исклучиво преку интернет врска, но и овозможи целосно далечинско вршење на своите работни обврски за своите вработени без нарушување на интегритетот на работниот процес и посериозни загуби. Друштвото активно работи на развивање и на сопствена мобилна апликација која би била достапна преку сервисите на AppStore и Google Play Store и која би овозможувала користење на сите услуги на Друштвото брзо, едноставно и од удобноста на својот паметен телефон или компјутер.

Мисија на Друштвото е уште посилено да инвестира во засилување на овие активности на осовременување на начинот на работа, кој несомнено на среден и долг рок резултира со економизирање на работниот процес, но и квантитативен и квалитативен раст на нивото на услуга.

Проектираниот буџет за оваа активност е позициониран на **2.400.000,00 МКД**. Економската оправданост од овој чекор предвидува финансиски заштеди заради трансфер на значаен дел од овој сегмент на автоматизирани, софистицирани системи наместо на човечки фактор при што истовремено се зголемува и квалитетот на услугата кон клиентите.

Вториот столб на идниот развој на Друштвото е проект составен од два сегменти.

Првиот, операционализација на практично дополнителна Дирекција на Друштвото во Град Скопје;

Вториот, отворање на сопствена Станица за технички преглед во Град Скопје.

РЕГИОНАЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА ГРАД СКОПЈЕ

РБ	Опис на Класа за осигурување	2018	2019	2019/2018	2020	2020/2019
1	Осигурувањето од последици на несреќен случај	835.306,00	1.251.787,00	50%	1.057.004,00	-16%
2	Здравственото осигурување покрива услуги кои не се покриени со задолжителното здравствено осигурување	-	2.543.910,00	-	4.045.168,00	59%
3	Осигурувањето на моторни возила (каска)	4.243.488,00	4.648.007,00	9,55%	6.204.620,00	33%
4	Осигурувањето на стока во превоз (карго)	130.111,00	402.132,00	209%	98.730,00	-75%
5	Осигурувањето на имот од пожар и природни непогоди	1.213.158,00	1.030.624,00	-15%	1.574.709,00	53%
6	Други осигурувања на имот ги покрива штетите или губитоци на имот (освен штетите на имот предвиден) (осигурување на посеви и плодови и осигурување на домашни животни)	843.235,00	1.030.624,00	57%	1.372.409,00	4%
7	Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	10.011.346,00	12.602.677,00	26%	13.222.146,00	5%
8	Општо осигурување од одговорност	245.386,00	999.605,00	307%	475.826,00	-52%
9	Осигурување од финансиски загуби	-	-	-	93.211,00	
10	Осигурување на туристичка помош (патничко осигурување)	671.538,00	635.490,00	-5%	313.274,00	-51%
11	Животно осигурување	727.496,00	92.400,00	-87%	181.329,00	96%
	ВКУПНО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ	18.921.064,00	25.530.078,00	35%	25.530.078,00	12%

Првиот развоен сегмент од овој столб предвидува соочување со фактот дека Друштвото, го достигна врвот на својот досегашен инвестициски потенцијал и го надрасна деловното опкружување на осигурително брокерско друштво регистрирано во внатрешноста кое ја покрива практично целата територија на Републиката.

Во едни вакви околности, Друштвото може да направи само еден логичен потег, а тоа е свое засилено позиционирање на локацијата која е седиште на близу 51% од осигурителниот пазар во земјата, Град Скопје.

Територијално, Друштвото гледа потенцијал за вакво проширување пред се заради адекватноста на специјалните понуди на Друштвото во незадолжителните класи на осигурување, пред се Приватно здравствено осигурување преточено во првиот пакет на осигурување од овој тип кај нас Eurohealth кој Друштвото го застапува во соработка со Евроинс Осигурување АД Скопје, Каска осигурување и Имотно осигурување преку најдостапниот пакет од овој тип на пазарот „СН Дом“ кој компанијата го разви и застапува во соработка со Уника Осигурување АД Скопје, кои се соодветни на потребите на населението и компаниите во овој дел на земјата кој досега бил во втор план на продажната стратегија на Друштвото.

Истовремено Друштвото преку овој инвестициски чекор задоволува уште една одамна идентификувана потреба односно формирање на сопствен Сектор за јавни набавки лоциран во Скопје, со цел ефикасно и ефективно одговарање на засилената потреба од анализи и советување за постојните и идните деловни субјекти кои во улога на Договорни органи ги користат услугите на Друштвото при осмислување на јавни набавки за Осигурување, а се доминантно лоцирани во Скопје.

Оваа активност пред се предвидува релокација на постојните кадровски капацитети на Друштвото од Битола во Скопје во нов современ деловен објект опремен според добрите практики за овој сегмент на дејноста, но и ангажирање на нови човечки потенцијали од сферата на финансиите, осигурувањето, техничко-технолошките сегменти и правото.

Мотивацијата за ваков чекор е двојна.

Прво, Друштвото во сферата на јавните набавки примарно е ориентирано кон сервисирање на потребите на големи клиенти од типот на АД ЕСМ Скопје, АД М-НАВ Скопје..., капацитет кој смета дека е потребно да се надгради со човечки и инфраструктурни ресурси со цел да да оствари развој во овој сегмент преку соработка и со помали клиенти со еднакво сложени потреби за реализација на јавни набавки на осигурување.

Второ, територијално, Скопскиот регион е идентификуван како терен каде клиентите на Друштвото имаат потреба од повисок степен на услуги од вообичаениот пакет на услуги и неопходно потребно е таму да се организира условно, втора Дирекција на Друштвото од каде би функционирал и дел од менаџментот, финасискиот, правниот, продажниот и сегментот за штети.

Позиционирањето на Друштвото на подрачјето на Град Скопје директно е врзано и во делот на Каско осигурување и воопшто на вкупниот сегмент на т.н. „автомобилски“ класи на осигурување во кој се и Осигурувањето од Автоодговорност кон трети лица и Зелената карта. Друштвото анализира дека има акумулирано уникатен спој на искуство, длабока анализа на пазарот и побарувачката пред се, за да зафати сериозен дел од овој пазарен сегмент кој неспорно е најзастапен токму во Град Скопје и околината.

Имено, Друштвото, изминативе шест години разви продлабочена соработка со десет од редот на најголемите овластени центри за техничко испитување во исто толку градови низ Републиката и тоа Битола, Прилеп, Куманово, Струмица, Штип, Гостивар, Струга, Кичево, Радовиш и Велес, каде заедно со овие субјекти овозможува т.н. one stop shop модел на услуга при што клиентот добива услуги на технички преглед и осигурување за возилото на едно место во исто време.

Ваквиот модел наиде на интерес кај клиентите и придонесе за сериозни стапки на раст на продажбата и за двете страни во концептот.

Проекција на Друштвото е дека доколку овој концепт го примени на територија на Град Скопје, ќе успее да изгради корпус на клиентела од овој сегмент која ќе допринесе за значителен раст на продажбата, особено ако се има во предвид дека од ~500000 патнички и товарни моторни возила кои годишно се подвргнуваат на задолжителен технички преглед и задолжително осигурување од Автоодговорност, на територија на Град Скопје отпаѓаат ~200000.

Во оваа точка првиот сегмент се поврзува со вториот сегмент на овој инвестициски столб.

За оваа цел Друштвото е веќе во напредни преговори за инвестиција во нов Центар за технички преглед во Скопје кој ќе биде организиран токму по моделот на one stop shop кој функционира по принципот 24/7 секој ден во неделата.

Во планираниот период од 5 години, Друштвото предвидува вкупни инвестиции во **20.000.000,00 МКД** за овие цели. Проекциите за ефектите на инвестицијата во овие два сегмента на вториот инвестициски столб се годишен раст на приходите од **3.000.000,00 МКД** во првите две, односно годишен раст на приходите од **4.200.000,00 МКД** во следните три години.

РЕГИОНАЛНИ ПРОЕКЦИИ ЗА ГРАД СКОПЈЕ

РБ	Опис на Класа за осигурување	2021	2022	2023	2024	2025
1	Осигурувањето од последици на несреќен случај	1.257.834,76	1.534.558,41	1.933.543,59	2.494.271,24	3.242.552,61
2	Здравственото осигурување покрива услуги кои не се покриени со задолжителното здравствено осигурување	4.813.749,00	5.872.774,90	7.399.696,38	9.545.608,33	12.409.290,82
3	Осигурувањето на моторни возила (каска)	7.383.497,80	9.007.867,32	11.349.912,82	14.641.387,54	19.033.803,80
4	Осигурувањето на стока во превоз (карго)	117.488,70	143.336,21	180.603,63	232.978,68	302.872,29
5	Осигурувањето на имот од пожар и природни непогоди	1.873.903,71	2.286.162,53	2.880.564,78	3.715.928,57	4.830.707,14
6	Други осигурувања на имот ги покрива штетите или губитоци на имот (освен штетите на имот предвиден) (осигурување на посеви и плодови и осигурување на домашни животни)	1.633.166,71	1.992.463,39	2.510.503,87	3.238.549,99	4.210.114,98
7	Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	15.734.353,74	19.195.911,56	24.186.848,57	31.201.034,65	40.561.345,05
8	Општо осигурување од одговорност	499.617,30	609.533,11	768.011,71	990.735,11	1.287.955,64
9	Осигурување од финансиски загуби	109.988,98	134.186,56	169.075,06	218.106,83	283.538,88
10	Осигурување на туристичка помош (патничко осигурување)	328.937,70	401.303,99	505.643,03	652.279,51	847.963,37
11	Животно осигурување	235.727,70	287.587,79	362.360,62	467.445,20	607.678,76
ВКУПНО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ		33.752.539,32	41.465.685,76	52.246.764,06	67.398.325,64	87.617.823,33

Самодовербата кај стручните тимови на Друштвото при дефинирањето на идните цели директно произлегува од реалните показатели за досегашниот капацитет на Друштвото да постигне практична разработка на постоечките но и своите иновативни концепти на пазарот која конечно резултира со максимизирање на продажбата, реализацијата на штети и наплатата.

Третиот развоен сегмент опфаќа меѓународни вложувања на Друштвото со цел максимизирање на продажбата вон територијата на Републиката, примарно на пазарот на ЕУ но и во јурисдикции кои доправа ги воведуваат европските осигурителни стандарди и во кои Друштвото гледа можност да се позиционира како лидер на пазарот.

Имено, Друштвото во рамки на петгодишниот деловен план предвидува инвестирање во 50% од сопственост во осигурително броекерско друштво во Република Бугарија, заради исклучива ориентираност кон оп line продажба на осигурување на домаќинство на територијата на ЕУ во рамки на FOE и FOS механизмите на ЕУ. Целна група на овој потфат е македонската дијаспора кој би добила можност за набавка на осигурување во ЕУ по конкурентни цели што е огромен потенцијал за развој на Друштвото во овој сегмент ако се имаат во вид показателите за бројноста на нашата дијаспора на територија на ЕУ со просечни бројки од најмалку **250.000 граѓани**. Планираниот обем на оваа инвестиција е **6.000.000,00 МКД** со очекувана дополнителна годишна добивка за Друштвото од **2.000.000,00 МКД** во првата година, **6.000.000,00 МКД** во втората година и раст од **30%** секоја следна година.

Истовремено Друштвото предвидува инвестиција од **3.000.000,00 МКД** заради основање на сопствено осигурително брокерско друштво во Република Грузија. Овој чекор е мотивиран од фактот што Република Грузија е помеѓу последните земји каде осигурувањето од Автоодговорност сеуште не е задолжително, но оваа регулатива е во постапка на донесување, така што со пенетрацијата на тој пазар со досегашното искуство и капацитет Друштвото гледа можност да стане национален лидер во Република Грузија во овој сегмент. Проценката на бенефитот од овој инвестициски проект е **1.000.000,00 МКД** добивка во првата година, **5.000.000,00 МКД** во втората година и раст од **30%** секоја следна година.

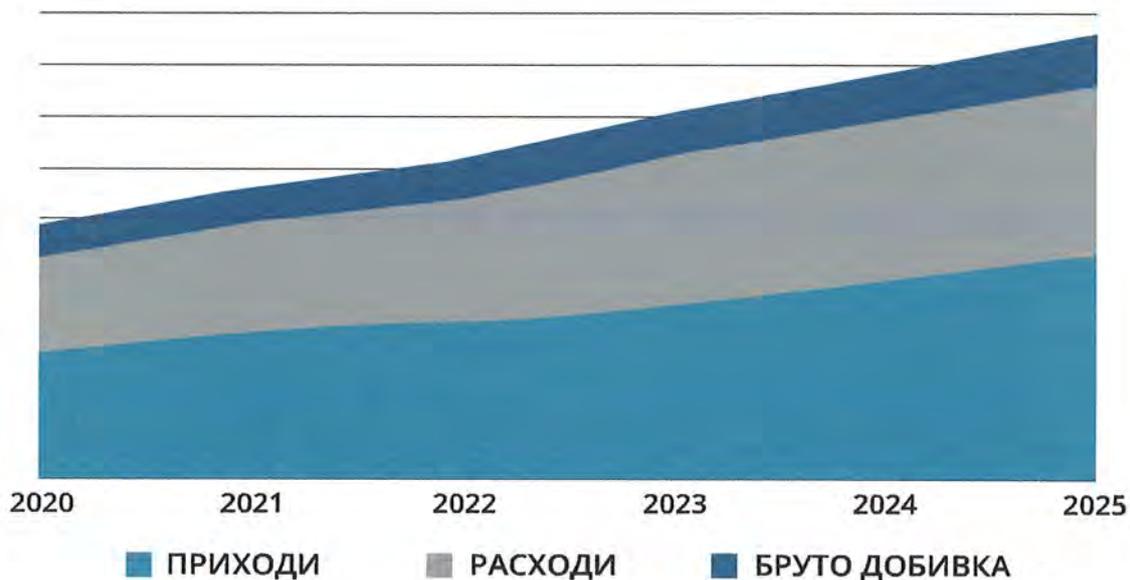

На овој начин Друштвото ќе обезбеди побрза и поквалитетна услуга за своите клиенти, ќе привлече нови клиенти и ќе се факторизира себеси на вкупниот пазар на осигурување, што секако индиректно ќе резултира со зголемени приходи.

Развојниот потенцијал на Друштвото во рамки на петгодишниот деловен план го потврдува токму овој продир на северноамериканските и западноевропските осигурителни стандарди во земјава, особено ако се има во предвид дека кај нас во моментот близу 1/3 од вкупното осигурување се продава преку брокерски друштва, а овој однос на западната хемисфера од каде црпиме искуства и насоки е ³/₄.

Во проекциите за наредните пет години, аналитичкиот тим на Друштвото ги вградува како своите минати искуства и показатели, така и индикаторите за идните глобални, регионални, национални и локални движења во сегментот на осигурувањето особено во класите и сегментите кои како што е нотирано погоре констатира дека се „победнички“ во конкретната развојна стратегија.

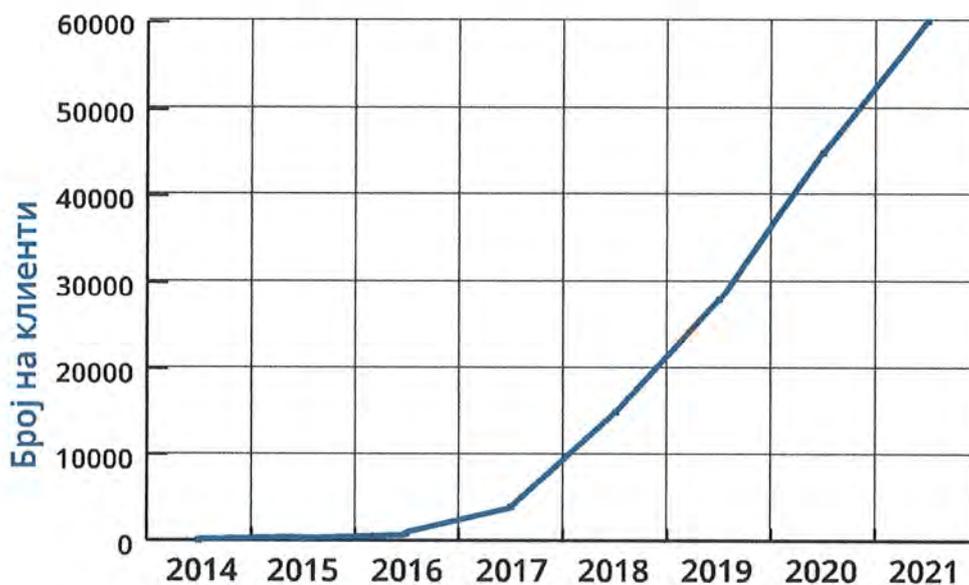
ГОДИНА	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	БРУТО ДОБИВКА	РАСТ/ ПАД
2020	244.608.105,00	187.132.916,00	57.475.189,00	-
2021	281.299.320,75	215.202.853,40	66.096.467,35	15%
2022	309.429.252,83	236.723.138,74	72.706.114,09	10%
2023	355.843.640,75	272.231.609,55	83.612.031,20	15%
2024	391.428.004,82	299.454.770,51	91.973.234,32	10%
2025	430.570.805,31	329.400.247,56	101.170.557,75	10%

ГОДИНА	БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА	РАСТ/ ПАД	ГОДИНА	НЕТО ДОБИВКА	РАСТ/ ПАД
2020	644.994.696	-	2020	52.076.890,00	-
2021	741.743.900	15%	2021	59.888.423,50	15%
2022	815.918.290	10%	2022	65.877.265,85	10%
2023	913.828.485	12%	2023	73.782.537,75	12%
2024	1.005.211.333	10%	2024	81.160.791,53	10%
2025	1.105.732.467	10%	2025	89.276.870,68	10%

ГОДИНА	ПРИХОДИ	РАСТ/ ПАД	ГОДИНА	РАСХОДИ	РАСТ/ ПАД
2015	10.521.534,00	-	2015	9.497.375,00	-
2016	32.718.327,00	211%	2016	26.423.166,00	178%
2017	67.531.833,00	106%	2017	49.481.920,00	87%
2018	119.524.762,00	77%	2018	82.273.281,00	66%
2019	222.645.938,00	86%	2019	165.348.126,00	101%
2020	244.608.105,00	10%	2020	187.132.916,00	13%

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен брокер АД Битола, во изминативе нешто повеќе од пет години како постои исцртува единствено нагорна траекорија на движење по сите мерливи параметри.

На овој начин Друштвото во многу веќе го надрасна и самиот сегмент на осигурително брокерски друштва загазувајќи по многу параметри и во делот на осигурителни компании па претставува извесен хибрид од двете.

Ова дополнето со капацитетите на стручниот тим на Друштвото и стабилноста на неформалната групација која Друштвото ја чини со своите персонално поврзани друштва, пресликано на теренот на огромни развојни можности во сегментот на осигурувањето условени од продор на светски осигурителни трендови кај нас, проектира единствено индикатори за неисцрпни развојни капацитети на Друштвото во иднина.

Ако на ова се придодаде и постојното, но и идното планирано диверзифицирано инвестициско портфолио на Друштвото, јасно е дека Друштвото има и перманентно креира нови развојни можности за себе и за своите партнери со високи профитни маргини.

Со доследна реализација на предвидените развојни чекори, Друштвото цени дека има капацитет за продолжи со остварување на досегашните високи стапки на раст по сите основи и индикатори и да ја задржи водечката улога во својот сегмент притоа подобрувајќи го вкупниот квалитет на осигурителниот сектор во Републиката.

ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР
АД БИТОЛА

ДЕЛОВЕН И РАЗВОЕН ПЛАН 2021 - 2025

Профил

Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен брокер АД Битола е најголемото Осигурително брокерско друштво во Република Северна Македонија.

Инфо

Михаил Апостолски - Дача бр. 7
7000 Битола

15 770

info@snbroker.mk
www.snbroker.mk

Извештај за сеопфатна добивка	31/12/2020	31/12/2019
Приходи од продажба	281.072.633	221.692.977
Останати оперативни приходи	17.976.283	14.209.474
Вкупно оперативни приходи	299.048.916	235.902.450
Набавна вредност на продадени стоки	-	-
Трошоци за материјали и одржување	(16.002.946)	(13.451.540)
Плати, надоместоци и други лични примања	(60.227.751)	(51.322.277)
Амортизација	(11.388.027)	(9.284.578)
Останати оперативни трошоци	(129.783.751)	(94.940.851)
Вкупно оперативни трошоци	(217.402.475)	(168.999.246)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА	81.646.441	66.903.205
ПРИХОДИ (ТРОШОЦИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ		
Приходи од финансирање и курсни разлики	826.277	8.705.655
Загуба од финансирање и курсни разлики	(23.157.772)	(18.133.671)
Вкупно	(22.331.495)	(9.428.016)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	59.314.946	57.475.189

ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ*Прилагодувања за:*

Добивка пред оданочување	59.314.946
Амортизација на основни средства	11.388.027
Неотпишана вредност на продадени основни средства	2.701.855
Приход од продажба на основни средства	(2.100.000)
Дадени одобренија на купувачи	18.779.029
Приход од добиени одобренија	(427.052)
Приход од камати	(795.508)
Трошок за камати	23.157.246
Негативни курсни разлики	526

Зголемување (намалување) на тековните средства

Залихи	(20.000)
Побарувања од купувачи	(114.815.713)
Останати тековни средства и претплати	(99.844)

Зголемување (намалување) на тековните обврски

Обврски кон добавувачите	89.169.101
Останати тековни обврски и ПВР	(27.465.757)

<i>Нето паричен тек од работењето</i>	58.786.855
Платени камати	(23.157.246)
Платен данок на добивка	(5.407.954)

Нето готовина од деловни активности 30.221.655

ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ

Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(11.497.168)
Примени камати	795.508

Нето готовина од инвестициони активности (10.701.660)

ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

Краткорочни финансиски обврски	(4.091.405)
Долгорочни финансиски обврски	(5.954.576)

Акционерски капитал и задржана добивка -

Нето готовина од финансиски активности (10.045.981)

Нето пораст (намалување) на готовина 9.474.013

Готовина на почетокот на годината 5.141.019

Готовина на крајот на годината 14.615.033

Извештај за финансиска состојба	31 Декември 2021	31 Декември 2020
СРЕДСТВА		
Нетековни средства		
Недвижности, постројки и опрема	264.503.918	264.996.632
	264.503.918	264.996.632
Тековни средства		
Залихи	53.113	33.113
Побарувања од купувачи	799.869.186	703.832.502
Останати тековни средства и АВР	47.217.144	47.117.300
Парични средства и еквиваленти	14.615.033	5.141.019
	861.754.476	756.123.934
ВКУПНИ СРЕДСТВА	1.126.258.394	1.021.120.566
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		
Капитал		
Акционерски капитал	84.142.662	84.167.334
Резерви	3.095.856	492.011
Акумулирана добивка	49.473.045	-
Тековна добивка	50.685.948	52.076.890
	187.397.511	136.736.235
Нетековни обврски		
Долгорочни заеми	276.851.671	282.806.247
Тековни обврски		
Краткорочни позајмици	199.620.392	203.711.271
Обврски кон добавувачите	424.687.196	335.945.147
Останати тековни обврски и ПВР	37.701.624	61.921.666
	662.009.212	601.578.084
ВКУПЕН КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	1.126.258.394	1.021.120.566

Дополнителни информации во врска со котација на 7583 долгорочни должнички хартии од вредност – корпоративни обврзници од I-ва емисија издадени од Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен брокер АД Битола

Во врска со податоците објавени во Проспектот за издавање на долгорочни должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници од I-ва емисија по пат на јавна понуда на издавачот СН Осигурителен брокер АД Битола, кој е поднесен кон Барањето број 03-285/1 од 06.05.2022 година за котација на 7583 долгорочни должнички хартии од вредност-корпоративни обврзници од I-ва емисија, до Македонската берза АД Скопје, согласно член 20, став 4 од Правилата за котација на Берзата, Друштвото СН Осигурителен брокер АД Битола информира дека од денот на одобрување на измените на Проспектот од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија, со Решение УП 1 Број 10-84 донесено на 09.08.2021 година, до 20.05.2022 година, се настанати следните промени односно состојби:

- Точка 15.1

Акционерите Христо Кондовски и Зоран Пејчиновски преку блок трансакции склучени на Македонската берза и преку успешна постапка за преземање на СН Осигурителен брокер АД Битола, во која дејствуваа заеднички, се стекнаа со вкупно 27282 обични акции издадени од СН Осигурителен брокер АД Битола, а поединечно по 13641 обични акции и со тоа станаа мнозински акционери на Друштвото, со 98,97% учество во вкупно издадените 27290 обични акции, од кои преостанатите 8 се сопствени акции на Друштвото;

- Точка 22.2

По завршување на рокот за реализација на јавната понудата на ден 26.02.2022 година, од понудените 8000 долгорочни должнички хартии од вредност – корпоративни обврзници од I-ва емисија, продадени се вкупно 7583 долгорочни должнички хартии од вредност – корпоративни обврзници од I-ва емисија, во вкупен износ од 75.830.000 денари. Хартиите од вредност се запишани во Централниот депозитар за хартии од вредност под ИСИН: MKSNOB200014 на ден 01.03.2022 година,

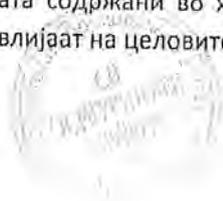
- Точка 22.3.6

Во врска со точка 22.3.6 од Проспектот за издавање на долгорочни должнички со хартии од вредност-корпоративни обврзници од I-ва емисија, информираме дека пресметката и исплатата на каматата на должничките хартии од вредност – корпоративни обврзници од I-ва емисија издадени СН Осигурителен брокер АД Битола ќе ја врши Издавачот - Осигурително брокерско друштво СН Осигурителен брокер АД Битола ул. Димитар Илиевски Мурато бр. 5 Битола;

- Точка 23.2.11

Од постојните акционери односно членови на Одборот на директори на Издавачот, со повеќе од 5% од јавно понудените хартии од вредност се стекна Христо Кондовски, акционер и Престедател на Одборот на директори на СН Осигурителен брокер АД Битола, кој запиша 970 обврзници односно 12,125% од вкупниот број на јавно понудени на хартии од вредност.

Според нашите уверувања и согласно нашите сознанија и податоци со кои располагаме, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, изјавуваме дека сите податоци од Проспектот и податоците што дополнително ги објавуваме во овој документ сочинуваат целосно и вистинито прикажување на имотот и обврските, добивките и загубите, финансиската и деловната состојба на издавачот, правата содржани во хартиите од вредност и дека не се изоставени податоци кои би можеле да влијаат на целовитоста и вистинитоста на Проспектот.

СН Осигурителен брокер АД Битола

Зоран Пејчиновски, Главен извршен директор

Николина Таневска, Втор извршен директор

Деан Стојановски, Одговорно лице за содржината на Проспектот